Iktatószám: 030/2025.

A Hartyán Általános Iskola[1] pedagógiai programja

Készítette: **Székelyné Krizsán Mária**
igazgató irányításával
a **Hartyán Általános Iskola nevelőtestülete**
2022. október 5.

Módosítva: 2025. január 20.

Az intézmény a pedagógiai programot a honlapján hozza nyilvánosságra.

---

[1] 1157 Budapest, Hartyán köz 2-4.
Tel: 06 1/ 418 2111; E-mail: hartyan.iskola@hartyan.hu

Tartalomjegyzék

1. Intézményünk öndefiníciója 8
2. Az intézmény nevelési programja 9
3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei 9
3.1 Alapelv 9
3.2 Értékek 9
3.2.1 Tudás 9
3.2.2 Harmónia 9
3.2.3 Kiegyensúlyozottság 10
4. Az intézményben folyó nevelő – oktatómunka céljai 10
4.1 Erkölcsi nevelés 10
4.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés 10
4.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés 10
4.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése 11
4.5 A családi életre nevelés 11
4.6 A testi és lelki egészségre nevelés 11
4.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség 11
4.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság 11
4.9 Pályaorientáció 11
4.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés 11
4.11 Médiatudatosságra nevelés 12
4.12 A tanulás tanítása 12
4.13 Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés 12
4.14 Intézményünkben kiemelt feladat 14
4.15 Intézményünk feladatai a felsoroltakon kívül 14
4.16 Intézményi innovációk 15
4.16.1 Digitális kompetenciafejlesztés 15
4.16.2 Digitális környezet a köznevelésben, VEKOP-7.3-3-17 pályázat beépítése a Hartyán Általános Iskola Pedagógiai Programjába 15
5. Az intézmény eszközei, eljárásai 17
5.1 Nevelési módszereinket két nagy csoportra osztjuk 17
5.1.1 Intézményünk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások 18
6. Az intézményben folyó oktató – nevelőmunka szervezeti formái, színterei 19
6.1 Az iskolai nevelő – oktatómunka formái 19
7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 20
7.1 A személyiségfejlesztés célja 20

7.2 A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok 20
7.2.1 Egyéni szinten 20
7.2.2 Közösségi szinten 21
7.3 A személyiségfejlesztés színterei 21
7.3.1 Az egyén szintjén 21
7.3.2 Közösségi szinten 22
7.4 A személyiségfejlesztés résztvevői 22
7.4.1 Iskolán belül 22
7.4.2 Iskolán kívül 22
8. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok 23
8.1 Jogi háttér 23
8.2 Az egészségfejlesztés célja 23
8.3 Az egészségnevelés színterei az iskolában 23
8.3.1 Tanórán kívüli foglalkozások 23
8.3.2 Iskolán belüli humán erőforrások 24
8.3.3 Társintézmények 24
8.4 Az egészségnevelési stratégia fő alappillérei 24
8.5 Iskolai egészségfejlesztési feladatok 25
8.5.1 A személyi és környezeti higiénia 25
8.5.2 Az egészséges táplálkozás 25
8.5.3 Mindennapos testnevelés 26
8.5.4 A lelki egészségnevelés feladatai, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése 28
8.6 Viselkedési függőségek 29
8.6.1 A gyerekeknél megjelenő viselkedési függőségek 29
8.7 Drogprevenció 30
8.8 Célok és feladatok 31
8.9 Drog - esetkezelés 31
8.10 A gyermekbántalmazás és agresszió megelőzése 31
8.11 Baleset - megelőzés és elsősegélynyújtás 32
8.11.1 Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbaleset megelőzésével kapcsolatosan 32
8.11.2 Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbalesetek esetén 33
8.12 Az elsősegélynyújtás feladata 34
8.13 Az elsősegélynyújtás célja 34
8.14 Az elsősegélynyújtás iskolai programja 35
8.15 Az elsősegélynyújtás színterei iskolánkban 35
8.16 Szexuális felvilágosítás 35
9. Környezeti nevelési elvek 36

9.1 Helyzetelemzés, helyzetkép 36
9.1.1 Az iskola környezete 36
9.2 A környezeti nevelés színterei iskolánkban 36
9.2.1 Tanórai keretben 36
9.2.2 Tanórán kívüli programok: 37
9.3 Erőforrások 37
9.3.1 Iskolán belüli együttműködés 37
9.3.2 Iskolán kívüli együttműködés 38
9.4 Külső erőforrások 38
9.5 Jövőkép, célok 39
9.5.1 Rövid távú céljaink 39
9.5.2 Hosszú távú céljaink 39
9.6 A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban 40
9.7 A környezeti nevelési szemlélete 40
9.8 Tanulásszervezési és tartalmi keretek 41
9.9 Módszerek 41
9.10 Taneszközök 42
9.11 Az egyes tantárgyakon belül megvalósítható környezeti nevelési feladatok 42
9.12 Kommunikáció 46
9.12.1 Iskolán belüli kommunikáció formái 47
9.12.2 Iskolán kívüli kommunikáció formái 47
10. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok 47
10.1 A közösségformálás célja 47
10.2 A közösségformálás feladata 47
10.3 Tevékenységek formái, színterei 48
11. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai 49
11.1 Pedagógusok feladatai 49
11.2 Az osztályfőnöki munka 49
11.3 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre 50
12. Egységesség és differenciálás 50
13. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység 52
13.1 Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek 52
13.1.1 A tehetség felismerése 52
14. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését és oktatását segítő, a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja 54
14.1 Integrációs törekvéseink 54
14.2 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásának törvényi háttere 54

14.3 Személyi feltételek 55
14.4 Integrációs alapelveink 55
14.5 A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztési programja 56
14.6 Törvényi háttér 56
14.7 A magatartási - tanulási zavarok leggyakoribb megnyilvánulási formái 57
14.8 Pedagógiai cél és feladat 57
14.9 Preventív feladataink 57
14.10 Feladataink a már kialakult probléma esetében 58
14.11 A beilleszkedési, magatartási, tanulási problémákkal kapcsolatos tevékenységünk 58
14.12 Integrált keretek között nevelt SNI gyermekek fejlesztési programja 58
14.13 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus 59
14.14 Kiemelt feladataink 59
15. Gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek 61
15.1 Jogi háttér 61
15.2 Értékek és alapelvek 61
15.3 Célok és feladatok 62
15.4 A gyermekvédelmi munkát segítő társintézmények 62
15.4.1 Intézményen belüli lehetőségek 62
15.4.2 Társintézmények 62
15.5 Veszélyeztető helyzetek 63
15.6 A veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenységeink 64
16. A tanulók részvételi joga gyakorlásának rendje az intézményi döntés folyamatában 64
16.1 A diákönkormányzat jogkörei 64
17. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetősége 65
17.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai 65
17.2 Programok, melyekben a szülők és a pedagógusok együttműködnek 66
17.3 További lehetőségek az együttműködésre 66
18. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai 67
19. A tanulók felvételére, átvételére vonatkozó szabályok 68
20. A nevelő – oktatómunkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke 69
20.1 Helyiségek 69
20.2 Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai 72
20.3 Nevelőmunkát segítő eszközök 80
21. A Hartyán Általános Iskola helyi tanterve 81
22. A választott 2020-as kerettanterv szerint az alábbi tantárgyakat és óraszámokat alakítottuk ki. 82
23. A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások 86

24. Nem kötelező tanórai foglalkozások 86
25. A szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma....86
26. A tankönyvválasztás elvei 86
26.1.1 A tankönyvválasztás alapelveinek főbb szempontjai 87
26.1.2 A tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége 87
27. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása 87
27.1.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatai....87
27.1.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai 88
27.1.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai....88
27.1.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai 88
28. Mindennapos testnevelés megvalósításának módja 89
29. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai....89
29.1.1 Választható tantárgyak iskolánkban 89
29.1.2 Választható foglalkozások....90
29.1.3 A pedagógus választás szabályai....90
30. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei 90
30.1.1 A tanulók tudásszint mérésének és ellenőrzésének feladatai 90
30.1.2 Az ellenőrzés formái 90
31. Az írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai....91
31.1.1 Az írásbeli beszámoltatás formái....91
31.1.2 Az írásbeli beszámoltatások rendje 91
32. Értékelés 92
32.1.1 Teljesítményszintek....92
32.1.2 Az osztályozás rendje....93
32.1.3 Minősítéssel értékelt tantárgyak....94
33. Az otthoni, délutáni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei 94
34. Egész napos (iskolaotthonos) nevelés, oktatás szervezésének elvei 95
35. A magasabb évfolyamba lépés feltételei 95
36. A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének formái....96
36.1.1 A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei....96
36.2 Dicséret, jutalmazás, fegyelmezés rendje....97
36.2.1 Dicséret, jutalmazás rendje....97
36.2.2 Fegyelmezés rendje 98
36.3 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei....99
36.3.1 Csoportbontásban oktatott tantárgyak iskolánkban....99
36.3.2 A csoportbontás lehetőségei....99

36.3.3 A csoportbontás elvei 100
36.3.4 A csoportba sorolás szempontjai idegen nyelvből és matematikából 100
36.4 Projektoktatás 100
36.5 A nemzetiségi nevelés és oktatás 101
36.5.1 Általános elvek 101
36.5.2 A speciális követelményekre vonatkozó irányelvek 102
36.5.3 A nemzetiségi oktatás formája intézményünkben és az általános követelmények megvalósulása 102
36.5.4 A magyar nyelv és irodalom és a nemzetiségi anyanyelv kapcsolata 103
36.5.5 A nemzetiségi népismeret 103
36.5.6 Általános témakörök 103
36.5.7 A nemzetiségi népismeret tanítása 104
36.5.8 A nemzetiségi nyelv és irodalom, továbbá a népismeret oktatásának időkerete 104
36.5.9 Általános fejlesztési követelmények 104
36.5.10 Vizsgarendszer 106
36.6 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 107
36.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések 108
36.7.1 Szakmai célok 109
36.7.2 A megvalósítás feltételei 109
36.7.3 Integrációs programban megjelenő tevékenységi formák 110
20.22.4. Tanórán kívüli programokon való részvétel iskolánkban 110
36.7.5 Intézményi és szervezeti együttműködések 110
36.7.6 Kiemelt nevelési - oktatási feladataink megvalósulási formái 110
36.7.7 Gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek 112
37. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések 113

Mottónk:

„Nem az a fontos, hogy
honnan jössz, hanem az, hogy
hová mész.”
(Illyés Gyula)

1. Intézményünk öndefiníciója

Iskolánk 2011. augusztus 1-jétől működik jelenlegi formájában. Az átalakítást megelőzően már több mint harminc éve működünk oktatási intézményként.

Intézményünkben az ismeretközléssel szemben előnyben részesítjük a képességfejlesztést. Olyan értékrendet közvetítünk a gyermekeknek, mely későbbi gondolkodásuk és döntésképességük alapjául szolgálhat.

Intézményünk specialitásai, melyek megkülönböztetnek bennünket a közelünkben lévő többi iskolától: A nemzeti alaptantervvel összhangban nagy hangsúlyt fektetünk az idegen nyelv, a természettudományok, a művészetek, illetve a digitális kultúra fejlesztésére. Német nemzetiségi osztályaink mellett kiemelten kezeljük az idegen nyelvi, a természettudományos és a művészeti nevelést. Az integrált oktatás is színesíti pedagógiai palettánkat. A lassabban haladó tanulók fejlesztő foglalkozásokon zárkózhatnak fel. Minden gyereknek lehetőséget adunk arra, hogy tehetségének megfelelően a legtöbbet hozza ki magából. Ezt szolgálja a kompetencia alapú oktatás, valamint tanórán kívüli rendezvényeink, szakköreink, szabadidős programjaink, erdei iskoláink, nyelvi táboraink.

2. Az intézmény nevelési programja

3. Az intézményben folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei

3.1 Alapelv

A tapasztalatokra épülő tudás megszerzése, fejlesztése vezet a harmonikus, kiegyensúlyozott élethez.

Alapelvünk az, hogy a tanulók 6-14 éves korig egy közösségben harmonikusan és kiegyensúlyozottan fejlődjenek egyéni adottságaik figyelembe vételével. Iskolánk épít az óvodai nevelési értékekre, folytatja a személyiség fejlesztését, a tudás iránti igény kielégítését.

3.2 Értékek

3.2.1 Tudás

- élményszerű tanulás
- tanítási, tanulási folyamatok hatékonysága
- kulcskompetenciák fejlesztése
- kulturált magatartás és kommunikáció
- önálló ismeretszerzés
- konvertálható tudás
- rendszeresség, folyamatosság
- fegyelem, önfegyelem
- a meglévő ismeretek beépítése a továbbiak megszerzésénél
- hazánk megismerése, szeretete, megóvása, a nemzeti kultúra ápolása
- az alkotmányosság, a törvényesség, az állampolgári jogok ismerete, egyén tisztelete
- demokratizmus, humanizmus, lelkiismereti szabadság, a személyiség fejlődése
- más kultúrák iránti nyitottság.

3.2.2 Harmónia

- egymás tisztelete, elfogadása
- pozitív tulajdonságok megerősítése
- egyéni- és életkori sajátosságok figyelembe vétele
- együttműködés a közösséggel
- fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra
- felelősségérzet.

3.2.3 Kiegyensúlyozottság

- pozitív énkép és önismeret
- esélyegyenlőség biztosítása
- a család, az élet tisztelete, védelme
- egészséges életmód
- környezeti kultúra
- kreativitás
- kommunikációs készség

4. Az intézményben folyó nevelő – oktatómunka céljai

Az intézményünkben folyó nevelő – oktatómunka céljait az általános emberi és nemzeti értékek gyermekekkel, tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása valamint a kulcskompetenciák fejlesztése határozza meg.

Nevelési céljaink egész pedagógiai tevékenységünket áthatják, így közös értékeket jelenítenek meg. Beépülnek az egyes tantárgyak fejlesztési követelményeibe, valamint megjelennek az osztályfőnöki órák témaköreiben.

4.1 Erkölcsi nevelés

Célunk a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése. Fontosnak tartjuk a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását, fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet, a tisztesség, a türelem, a megértés és az elfogadás.

4.2 Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célunk, hogy a tanulók megismerjék nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait, valamint a magyar nyelvterület történelmi emlékeit, szokásait. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák nemzeti önismeretüket, az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Fontosnak tartjuk, hogy kialakuljon bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet, haza iránti elkötelezettség érzése.

4.3 Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Célunk, hogy megteremtsük annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. Fontosnak tartjuk a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképesség és vitakultúra fejlesztését.

4.4 Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Célunk, hogy elősegítsük a tanulók teljes személyiségének aktivizálását, a belső motiváció felkeltését, ébrentartását, kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását. Fontosnak tartjuk, hogy képessé váljanak érzelmeik hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe való beleélés képességének az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra.

4.5 A családi életre nevelés

Célunk a harmonikus családi minták közvetítése, felkészítés a családi életre, mely segítséget nyújt a gyermekeknek a felelős párkapcsolatok kialakításában. Fontosnak tartjuk, hogy ismereteket közvetítsünk a családi életükben bekövetkező konfliktusok kezeléséről.

4.6 A testi és lelki egészségre nevelés

Célunk, hogy tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy legyen igényük a helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stressz kezelés módszereinek alkalmazására. Fontosnak tartjuk, hogy képessé váljanak lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére, valamint, hogy motiváljuk és segítsük őket a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

4.7 Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

Célunk, a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítása tanulóinkban, úgy hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerjék meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét.

4.8 Fenntarthatóság, környezettudatosság

Célunk, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló környezetkímélő, értékvédő a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás váljék maghatározóvá tanulóink számára. Fontosnak tartjuk, hogy megismertessük velük azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, valamint hogy lehetőséget biztosítsunk arra, hogy bekapcsolódjanak közvetlen és tágabb környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe, gyarapításába.

4.9 Pályaorientáció

Célunk, hogy olyan feltételeket, tevékenységeket biztosítsunk, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

4.10 Gazdasági és pénzügyi nevelés

Célunk, hogy a tanulók tájékozódjanak a mindennapi életben hasznosítható pénzügyi-gazdasági ismeretekről, képesek legyenek értő, felelős pénzügyi döntések meghozatalára.

Felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén.

4.11 Médiatudatosságra nevelés

Célunk, hogy a tanulók megismerkedjenek a média működésével és hatásmechanizmusaival, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával. Tudatosan és érték alapon válasszanak az egyes médiatartalmak közül, alakuljon ki bennük a megfontolt fogyasztói szerep, a lehetőségeket és a veszélyeket felmérve vegyenek részt az online kommunikációban.

4.12 A tanulás tanítása

Kiemelt célunk, hogy felkeltsük az érdeklődést az egyes tantárgyak iránt, útbaigazítást adjunk a tananyagok elsajátításával, szerkezetével kapcsolatban. Fontosnak tartjuk, hogy megtanítsuk hogyan alkalmazható a megfigyelés, a kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári, digitális és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek, tapasztalatok. Olyan tudást kell kialakítanunk, amelyet tanulóink új helyzetekben is képesek alkalmazni.

4.13 Kulcskompetenciák, kompetenciafejlesztés

Anyanyelvi kommunikáció
A tanuló képes érzéseinek, gondolatainak, véleményének kifejezésére, adott szempont szerint újrafogalmazására, mások véleményének tömör reprodukálására. Képes ismert tartalmú szövegeket biztonságosan elolvasni, értelmező hangos olvasással. Képes hallott és olvasott szöveg lényegének felidézésére, megértésére, értelmezésére. Önállóan olvas nyomtatott és elektronikus formájú irodalmi, ismeretterjesztő, publicisztikai szövegeket. Képes a szövegelemzés alapvető eljárásainak önálló alkalmazására, különböző műfajú és rendeltetésű szóbeli és írásbeli szövegek szerkezetének, jelentésrétegeinek feltárására, értelmezésére és értékelésére. Korosztályának megfelelő módon részt vesz az infokommunikációs társadalom műfajainak megfelelő információszerzésben és információátadásban. Törekszik az olvasható és pontosan értelmezhető írásbeli kommunikációra. Elsajátítja a jegyzetelés alapjait. Képes rövidebb szövegek alkotására különböző szövegtípusokban és műfajokban. Képes rövidebb szövegek összegyűjtésére, rendezésére. Gyakorlott a helyesírási kézikönyvek használatában, törekszik a normakövető helyesírásra. Képes művek önálló befogadására és azok szöveges interpretálására. Képes egyes nem verbális természetű információk adekvát verbális leírására.

Idegen nyelvi kommunikáció
A tanuló felfedezi, megérti és alkalmazza a nyelvet vezérlő különböző szintű szabályokat, ami tudatosabbá és gyorsabbá teszi a nyelvtanulást. A beszédkészség és a hallott szöveg értése mellett törekszik a célnyelvi olvasásra és írásra is. Felfedezi a nyelvtanulás és a célnyelvi kultúra fontosságát. Próbálkozik önálló nyelvtanulási stratégiák alkalmazásával, és elindul a tudatos nyelvtanulás és az önálló nyelvhasználat útján. Megérti és használja a gyakoribb mindennapi kifejezéseket és a nagyon alapvető fordulatokat, amelyek célja a mindennapi szükségletek konkrét kielégítése. Képes egyszerű interakcióra, ha a másik személy lassan, világosan beszél és segítőkész.

Matematikai kompetencia

A tanuló képes matematikai problémák megoldása során és mindennapi helyzetekben egyszerű modellek alkotására, illetve használatára. A tanuló felismer egyszerű ok-okozati összefüggéseket, logikai kapcsolatokat, és törekszik ezek pontos megfogalmazására. Gyakorlott a mindennapi életben is használt mennyiségek becslésében, a mennyiségek összehasonlításában. A tanuló képes következtetésre épülő problémamegoldás során egyszerű algoritmusok kialakítására, követésére. A tanuló képessé válik konkrét tapasztalatok alapján az általánosításra, matematikai problémák megvitatása esetén is érvek, cáfolatok megfogalmazására, egyes állításainak bizonyítására.

Természettudományos és technikai kompetencia
A tanuló már képes felismerni a természet működési alapelveit, illetve az egyszerűbb technológiai folyamatokat és azok kapcsolatait. Egyre önállóban használja, illetve alkalmazza az alapvető tudományos fogalmakat és módszereket problémák megoldása során. Tudása és megfigyelési képességei fejlődésének köszönhetően tanári irányítás mellett, de mind önállóbban hajt végre kísérleteket, megfigyeléseket, amelynek eredményeit értelmezni is tudja. Technikai ismereteit és kompetenciáit kezdetben még irányítással, majd egyre önállóbban alkalmazza az iskolai és iskolán kívüli környezetben. Felismeri az emberi tevékenység környezetre gyakorolt káros hatásait, belátja, hogy erőforrásaink döntően végesek, és ezeket körültekintően, takarékosan kell hasznosítanunk. Nyitottá válik a környezettudatos gondolkodás és cselekvés iránt, képes környezettudatos döntések meghozatalára.

Digitális kompetencia
A tanuló mind motiváltabbá válik az IKT-eszközök használata iránt. Képes alapvető számítógépes alkalmazásokat (szövegszerkesztés, adatkezelés) felhasználni a tanórai és a tanórán kívüli tanulási tevékenységek során, illetve a hétköznapi életben. Egyre nagyobb biztonsággal és mind önállóbban képes felhasználni a számítógép és az internet által biztosított információkat, akár megadott szempontok szerinti gyűjtőmunkában is. A megszerzett információkból irányítással, majd egyre önállóbban képes összeállítani prezentációkat, beszámolókat. Ismeri az elektronikus kommunikáció (e-mail, közösségi portálok) nyújtotta lehetőségeket és használja is ezeket. Felismeri az elektronikus kommunikációban rejlő veszélyeket és törekszik ezek elkerülésére. Látja a valós és a virtuális kapcsolatok közötti különbségeket, kellő óvatossággal kezeli a világhálóról származó tartalmakat és maga is felelősséggel viszonyul a világháló használóihoz.

Szociális és állampolgári kompetencia
A tanuló nyitott más kultúrák, más népek hagyományainak, szokásainak megismerésére, megérti és elfogadja a kulturális sokszínűséget. Ismeri és helyesen használja az állampolgársághoz kapcsolódó alapvető fogalmakat. Képes együttműködni társaival az iskolai és az iskolán kívüli életben egyaránt, önként vállal feladatokat különböző, általa választott közösségekben. Képes társai számára segítséget nyújtani ismert élethelyzetekhez kapcsolódó problémák megoldásában. Megérti és elfogadja, hogy a közösség tagjai felelősek egymásért, ennek figyelmen kívül hagyása pedig akár súlyos következményekkel is járhat. Képes megfogalmazni véleményét a közösséget érintő kérdésekben, meghallgatja és képes elfogadni mások érvelését. A magyar és az európai kultúra, illetve hagyományok megismerésével kialakul a tanulóban az országhoz, a nemzethez, az EU-hoz és általában az Európához való tartozás tudata.

Kezdeményezőképesség és vállalkozói kompetencia

Ismert élethelyzetekben a tanuló képes mérlegelni, döntéseket hozni és felmérni döntései következményeit. Képes a korának megfelelő élethelyzetekben felismerni a számára kedvező lehetőségeket és élni azokkal. Terveket készít céljai megvalósításához, és – esetenként segítséggel - meg tudja ítélni ezek realitását. Csoportos feladathelyzetekben részt tud venni a végrehajtás megszervezésében, a feladatok megosztásában. Céljai elérésében motivált és kitartó.

Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség
A tanuló képes korának megfelelő, különböző művészeti (zenei, irodalmi, dramatikus, képzőművészeti, fotó- és film-) élmények több szempontú befogadására, élvezetére. Képes szabad asszociációs játékokra, gondolatok, érzelmek, hangulatok kifejezésére különböző művészeti területeken alkalmazott kifejezőeszközök, módszerek, technikák alkalmazásával. Képes történetek, érzések, élmények feldolgozására különböző dramatikus, zenei, tánc- és mozgástechnikai, továbbá képzőművészeti elemek alkalmazásával. Alakulóban van önálló ízlése, és ez megnyilvánul közvetlen környezete, használati tárgyai kiválasztásában, alakításában is.

A hatékony, önálló tanulás
A tanuló rendelkezik a hatékony tanuláshoz szükséges alapvető készségekkel, azaz tud írni, olvasni, számolni, továbbá nem idegenek számára az IKT-eszközök. A tanuló képes kitartóan tanulni, a figyelmét összpontosítani, törekszik arra, hogy saját tanulását megszervezze. Képes a figyelem és a motiváció folyamatos fenntartására, elég magabiztos az önálló tanuláshoz. A tanulás iránti attitűdje pozitív. A tanuló egyre tudatosabban kezeli a saját tanulási stratégiáit, egyre gyakorlottabb abban, hogy felismerje készségeinek erős és gyenge pontjait, és hogy saját munkáját tárgyilagosan értékelje. Képes arra, hogy szükség esetén tanácsot, információt, támogatást kérjen.

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, aktivitásra, érdeklődésre építve a tanulók elsajátítsák a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket, s azt a mindennapi gyakorlatban alkalmazni tudják.

Feladataink az intézményünk által megfogalmazott alapelvből, értékekből és célokból adódnak.

4.14 Intézményünkben kiemelt feladat

- a tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek együttes fejlesztése,
- az egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése,
- kellemes, családias légkör megteremtése, ahol a tanulók szívesen vesznek részt a tanulási folyamatban.

4.15 Intézményünk feladatai a felsoroltakon kívül

- Folyamatosan figyelemmel kísérjük, értékeljük, ellenőrizzük a közvetlen partnerek (gyerekek, szülő, pedagógus, fenntartó) elvárásainak teljesülését.
- Rendszeresen ellenőrizzük az objektív feltételek meglétét, teljesülését

(az intézmény felszereltsége, pedagógusok képesítése).

- Bemeneti és kimeneti mérést végzünk annak érdekében, hogy lássuk a személyre szabott oktató – nevelő munkánk eredményeként honnan – hová jutottak el a gyerekek, különös figyelemmel az integrált tanulók előre haladására. Folyamatos méréssel követjük a képességek, készségek fejlődését.
- Pedagógiai munkánk során elsajátíttatni, gyakoroltatni kívánjuk a tanulókkal a sikertelenség (kudarc) helyes feldolgozását, az egymás iránti tisztelet, elfogadás, tolerancia módját, megjelenési formáit.
- A tanórákon kívül – is – sokféle lehetőséget biztosítunk azoknak a viselkedési normáknak az alkalmazására, melyek segítik diákjaink társadalmi beilleszkedését.

4.16 Intézményi innovációk

Intézményünkben a VEKOP-7.3-3-17, Digitális környezet a köznevelésben című pályázat keretében bevezetett kulcskompetenciák fejlesztését szolgáló programcsomagok lehetővé teszik az ismeretek közvetítését. A készségek, képességek tudatosan megtervezett fejlesztésével hosszú távon is mozgósítható, alkalmazásképes tudást kínál.

4.16.1 Digitális kompetenciafejlesztés

A digitális kompetencia a digitális technológiák teljes körének az információszerzés, a kommunikáció és az alapvető problémamegoldás céljából való magabiztos és kritikus használatát foglalja magában.

Intézményünkben cél a tanulás-tanítás pedagógiai módszertanának megújítása: a digitális pedagógia elterjesztése érdekében a pedagógusok módszertani tudásának célzott fejlesztése, illetve a gyerekek matematikai, természettudományos kompetenciájának és szövegértő képességének fejlesztése.

4.16.2 Digitális környezet a köznevelésben, VEKOP-7.3-3-17 pályázat beépítése a Hartyán Általános Iskola Pedagógiai Programjába

A pályázat megvalósításának eredményeként bevezetésre kerültek olyan digitális pedagógiai módszertani csomagok, amelyek lehetővé teszik a Nemzeti Alaptantervben meghatározott kulcskompetenciák fejlesztését, a megfelelő digitális készségek kiteljesedését.

Pedagógiai célunk:

- a problémamegoldó gondolkodás, matematika és szövegértés kompetenciaterületek fejlesztése digitális pedagógiai- módszertani eszközökkel;
- a pedagógusok IKT tudása, módszertani kultúrája, motivációja feleljen meg a digitális oktatás követelményeinek;
- az IKT eszközök használata minden tantárgy esetében épüljön be a tanítás-tanulás, valamint az értékelés folyamatába;

- digitális eszközökkel az Internetre csatlakozva önálló ismeretszerzés, ismeretmegosztás;
- önálló feladatmegoldás, lényegkiemelés online módon;
- a tanulók digitális írástudás kompetenciájának fejlesztése,
- a tanítás-tanulás folyamatában az SNI-s tanulók támogatása, esélyegyenlőség megteremtése;
- Okosportál használata;
- Sulinet szolgáltatások tartalomhasználata;
- az online felületek biztonságos használata;
- online tartalmak „szűrése” - fogyasztóvédelmi ismeretek;
- online tanulási közösségben való részvétel;
- digitális eszközzel támogatott kiselőadások, bemutatók készítése;
- hivatkozások, forrásmegjelölések alkalmazása.

A programba bevont évfolyamokon a BTMN-es és az SNI-s tanulók is részt vesznek, ezzel biztosítani kívánjuk felzárkózásukat a többségi tanulókhoz, digitális kompetenciájuk fejlesztését lehetőség szerint egy szintre hozzuk társaikkal, biztosítjuk számukra az IKT eszközök használatát.

A kiválasztott tantárgyaknál a tanórák éves **összes óraszámának 40%-a digitális eszközzel támogatott tanóra**, amit az e-naplóban is dokumentálunk.

Az újonnan beszerzett eszközök nemcsak a tanítási órákon, hanem szakkörökön is hasznosulnak.

Bevezetésre kerülő programcsomagok:

Intézményünk fontosnak tartja, hogy tanítványai a társadalom és a munkaerőpiac által elvárt digitális kompetenciákat elsajátítsák és biztosítsa számukra az élethosszig tartó tanuláshoz szükséges alapkészségeket.

A digitális pedagógiához kapcsolódó, valamint a tanulók nevelését-oktatását támogató digitális eszközök, taneszközök:

A **LEGO StoryStarter**

Az eszközkészlet támogatja az anyanyelvi kompetenciák, különös tekintettel a **szövegértési, szövegalkotási képesség** fejlesztését oly módon, hogy a tanulók a LEGO elemek felhasználásával jeleneteket alkothatnak, ezeket korszerű IKT eszközök segítségével rögzíthetik, sorba rendezhetik, és digitális történetté fűzhetik össze: meséket, kiadványokat, filmeket tervezhetnek, melyeket feliratokkal és narrációval láthatnak el.

LEGO® Education WeDo 2.0

A csomag olyan tudományos projekteket tartalmaz, melyeknek segítségével a diákok testközelből megismerkedhetnek a mérnöki gondolkodás és a kódolás alapjaival. A WeDo 2.0 tananyaggal a tanulók képesek fejleszteni a problémamegoldó készségüket és beléphetnek a felfedezések világába.

Célunk felkelteni és fenntartani a diákok érdeklődését és fejleszteni a képességeiket több tudományos ágazatban is, ebben segít a WeDo 2.0 bázis szett és szoftver. Lehetővé teszi,

hogy a gyerekek játszva tanuljanak, és tudományos projektekben mélyüljenek el a foglalkozásokon.

LEGO Education Mindstorms EV3 Robot

A LEGO programozható robot megoldása olyan eszközkészlet, amely tanórai, szakköri keretben egyaránt használható és motiválja a tanulókat a feladatmegoldásra, ugyanakkor a kompetenciafejlesztésben (különös tekintettel a logikus-algoritmikus gondolkodás, a problémamegoldás, a magasabb rendű gondolkodási készségek fejlesztésére) is eredményesen alkalmazható.

A projektben kötelezően megvalósítandó támogatható tevékenységi területek:

- a matematika kompetencia fejlesztésének támogatása;
- a természettudományos megismerés támogatása;
- a szövegértés fejlesztésének támogatása.

5. Az intézmény eszközei, eljárásai

- A nevelés akkor hatékony, ha a személyiség aktívan részt vesz benne. Ez a folyamat már a születés pillanatában megkezdődik.
- Intézményünkben kiemelten kezeljük azt, hogy a nevelő szándékai összhangban legyenek a gyermek ösztönös tevékenységével, hisz e nélkül a nevelés külső kényszer lenne.
- A nevelés tehát a gyermek tehetségének, érdeklődésének, szokásainak alapos megfigyelésével kezdődik.
- Iskolánk alapvető feladata, kötelessége a tanulók pozitív tulajdonságait a lehető legharmonikusabb képességgé fejleszteni.
- Intézményünkben nincs és nem is lehet fontosabb vagy kevésbé fontos tantárgy. Mindegyik fontos, amellyel tanítványaink képességét fejleszthetjük. Az itt folyó nevelő – oktatómunka feladata, hogy a felsorolt értékek elfogadását elősegítse. Nevelési céljaink megvalósítását segítik a különböző nevelési módszerek és eljárások.

5.1 Nevelési módszereinket két nagy csoportra osztjuk

- Azon módszerek, amelyeknek alkalmazása során nevelőink közvetlen, személyes kapcsolat révén hatnak a tanulókra (direkt-közvetlen módszerek)
- Azon módszerek, amelyek során nevelőink áttételesen, a közösségen keresztül hatnak a tanulókra (indirekt, közvetett módszerek).

5.1.1 Intézményünk pedagógusai által alkalmazott nevelési eljárások

- Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek

  közvetlen:
  - gyakorlás
  - ösztönzés
  - segítségadás
  - követelés
  - ellenőrzés

  közvetett:
  - a tanulói közösség tevékenységének megszervezése
  - közös (közelebbi vagy távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása
  - hagyományok kialakítása
  - ösztönzés
  - követelés
  - ellenőrzés

- *Magatartási modellek bemutatása, közvetítése*

  közvetlen:
  - elbeszélés
  - tények és jelenségek bemutatása
  - műalkotásokon keresztül példák bemutatása
  - nevelői személyes példamutatás

  közvetett:
  - a nevelő részvétele a tanulói közösségek tevékenységében
  - a követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből

- *Tudatosítás – meggyőződés kialakítása*

  közvetlen:
  - magyarázat, beszélgetés
    a tanulók önálló elemző
    munkája

  közvetett:
  - felvilágosítás a betartandó magatartási normákról
  - vita
  - eddigi kapcsolataink ápolása, bővítése a kerületben lévő közoktatási- közművelődési- egészségügyi intézményekkel, támogatóinkkal.

6. Az intézményben folyó oktató – nevelőmunka szervezeti formái, színterei

Nevelési – oktatási céljaink megvalósítását, feladataink megoldását a pedagógiai folyamat hagyományos és sajátosságainkból adódó speciális jelleggel kialakított színterek és fórumok biztosítják.

Ezek:

- *család* – megléte elengedhetetlen feltétele a tanuló zavartalan, kiegyensúlyozott érzelmi és értelmi fejlődésének;
- *általános iskola* – 6 éves kortól kezdi a nevelés – oktatás folyamatát;
- *egyházak, társadalmi szervezetek* – a hitoktatás révén jelentős szerepet töltenek be a gyermekek erkölcsi arculatának formálásában;
- *közművelődési- és sportintézmények* – az iskolaitól eltérő jellegű tevékenységgel gazdagítják a személyiség fejlesztését. A közös művelődés és testedzés személyiségformáló hatásaival érvényesülnek.

6.1 Az iskolai nevelő – oktatómunka formái

- *Tanítási óra, délutáni foglalkozások*
  Alkotóműhelyek, amelyeknek humánus kapcsolat az alapja. A tanítási órán és a délutáni foglalkozásokon a tanulóközösségi és nevelőtestületi jogok és kötelességek következetes érvényesítése mellett az egyéni adottságok is fontosak.
  A hatékonyság fokozása változatos pedagógiai módszerek alkalmazásával történhet. Előtérbe kell helyezni a egyénre szabott differenciálást mindegyik formánál.
- *Szintre hozó korrepetálás, felzárkóztatás, fejlesztés*
- A tanulók közössége heterogén összetételű. Emiatt szükség van a tudásbeli különbségek csökkentésére, a kulcskompetenciák fejlesztésére, a kooperatív tanulási módszer eredményes alkalmazására.
- *Szakkörök és érdeklődési körök, tehetséggondozás*
  A tanórán szerezhető ismeretek elméleti és gyakorlati bővítése mind a tanulók, mind az iskola érdeke. A kereslet és kínálat egyensúlyának biztosítása mellett, az iskola adottságait figyelembe véve kell a tanulók érdeklődését kielégíteni és az iskola ez irányú céljait megvalósítani.
- *Otthoni, és az iskolai délutáni munka, önálló ismeretszerzés*
  Az előbbi „fórumokon” elhangzottak elmélyítését szolgálja, és így nem pótolhatja a tanítási órát. A házi feladatok nem önmagukért valók, a tanítási órán elhangzottak jobb megértését, hosszú távú rögzíthetőségét szolgálják.
  Elvégzésének ellenőrzése, az ellenőrzés változatos módszereinek alkalmazása nélkülözhetetlen a tanulók aktivitásának, önálló munkájának fokozása érdekében. A kutatómunkák, gyűjtőmunkák, előadások, digitális prezentációk az önálló ismeretszerzést támogatják.

- *Tanórán kívüli tevékenységek*
  Olyan ismeretek, információk szerzésére ad alkalmat, lehetőséget melyek tanítási órán nem, vagy kevesebb hatékonysággal oldhatók meg.

7. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az iskola, mint közösség másodlagos szocializációs közegnek tekinthető, ezáltal fontos szerepet játszik a tanulók személyiségének formálásában, fejlesztésében. Az iskolai munka közvetlen (ismeretek, visszajelzések) és közvetett (a tanári viselkedés, mint modell) módon is befolyásolhatja a tanulók személyiségét. Az iskola a harmonikus személyiségfejlesztést egyrészt az egyéni törődéssel, másrészt az intenzív közösségi élet biztosításával tudja elérni. Az intézménynek feladata, hogy a tanulók személyiségét a változatos tevékenységeken keresztül fejlessze, a harmonikus személyiség megszilárdulását elősegítse.

Az iskola, mint személyiségformáló közeg egyre nagyobb szerepet kap, hiszen a nevelési intézményekben (bölcsőde, óvoda, iskola) eltöltött idő egyre növekszik. Ezen intézménynek néha olyan feladatokat is el kell látnia, amelyek korábban a családi közegben valósultak meg.

7.1 A személyiségfejlesztés célja

Az iskolai nevelés egyik legfontosabb célja, a sokoldalú, kreatív, önmaga és a közösség életét építő, egészséges, tevékeny személyiség kialakítása.

Az iskolai személyiségfejlesztés további célja, felkészíteni a tanulókat, hogy ismerjék saját értékeiket, személyiségük jellemzőit, be tudjanak kapcsolódni a közösségek életébe, képesek legyenek együttműködni másokkal, eredményeket elérni, és egyéni boldogulásukat megteremteni.

7.2 A tanulók személyiségfejlesztésével kapcsolatos feladatok

7.2.1 Egyéni szinten

- *Különleges figyelmet igénylő tanulókkal való egyéni bánásmód*: a tanulási zavar megelőzése, elmélyülésének megakadályozása, a tanulási problémákra épülő másodlagos viselkedési és személyiségproblémák megelőzése.
- *Önismeret fejlesztése:* a tanulókban tudatosítani kell saját értékeiket. Képességeik kibontakoztatása és tudásuknak megfelelő feladatok biztosítása. Az egyéni adottságok maximális kibontakoztatása.
- *Értelmi nevelés:* az önálló ismeretszerzéshez szükséges képességek kialakítása, fejlesztése. Az új ismeretek iránti igény felkeltése, a tanulás iránti motiváció kialakítása, belsővé tétele. Egyéni adottságaiknak megfelelő ismeretanyag biztosítása.
- *Erkölcsi nevelés:* az alapvető erkölcsi normák megismertetése, közvetítése, begyakoroltatása. A másság elfogadása, toleráns viselkedés kialakítása, integrált oktatás megteremtése.

- *Érzelmi (emocionális) nevelés:* a környezet jelenségeinek megfelelő típusú és intenzitású érzelmi reakciók megtanítása. A hatékony stresszkezelés kialakítása. Az érzelmek, indulatok kezelésének a fejlesztése.
- *Testi nevelés:* a tanulókban egészséges testkép kialakítása, saját testük, fizikai korlátaik megismertetése.
- *Akarati nevelés:* a kitartás, a szorgalom, a céltudatosság kialakítása.
- *Munkára nevelés:* az emberek által végzett munka fontosságának tudatosítása. Az önálló életvezetés megtanítása, a tanulók önkiszolgálásra, saját környezetük rendben tartására irányuló tevékenységeinek begyakoroltatása.

7.2.2 Közösségi szinten

- A közösségi élethez szükséges szabályok, viselkedésmódok megtanítása, fejlesztése.
- A közösségi élethez szükséges érzelmek kialakítása.
- A közösségben (tanórán, tanórán kívüli foglalkozásokon) folyó munkához a harmonikus légkör megteremtése.

7.3 A személyiségfejlesztés színterei

A tanulók személyiségének fejlesztése, mind a tanórai, mind tanórán kívüli tevékenységek során megvalósulhat.

7.3.1 Az egyén szintjén

- *Bármely tanóra:* a pedagógus a nevelési-oktatási folyamatban egész személyiségével vesz részt, ezáltal viselkedésével, értékeivel modellt nyújthat a diákoknak. Ezen kívül a különböző tanórák az értelmi nevelést szolgálják.

  A differenciált tanórai munka lehetővé teszi, az egyén képesség szerinti fejlesztését.
- *Etika, illetve hit és erkölcstan óra:* az erkölcsi nevelést támogatja.
- *Testnevelés, és biológia óra:* a testi nevelés szempontjából töltenek be fontos szerepet.
- *Tanórán kívüli foglalkozások:* az egyéni érdeklődésnek és tudásnak megfelelő foglalkozások.
- *Versenyek:* a tanulók az azonos területen hozzájuk hasonlóan kiemelkedő teljesítményt mutató társaikkal összemérhetik magukat, s ezáltal informálódhatnak képességeikről.
- *Személyiségfejlesztő és önismereti csoportfoglalkozások:* itt tanítványaink társas és önismereti hiányosságainak pótlása, kompenzálása, az énkép formálása tudatosan irányított módon történik.

- *Kulturális rendezvények:* alkalmat adnak az ismeretek integrálására, más szemszögből való megismerésére, valamint a társas, nemzeti tudatosság növelésére.

7.3.2 Közösségi szinten

Iskolai szintű programok, szabadidős rendezvények: iskola szintű rendezvényeken a tanulók átélhetik a közösséghez tartozás élményét, megtanulhatják a közösségi lét szabályait, a mindenki számára megfelelő együttlét feltételeit.

- *Osztály:* a tanulók osztálykeretben élik meg az iskolai mindennapokat, együttes élményt, közös örömöket, élményeket, kudarcokat, konfliktusokat. A mindennapos alkalmazkodás, együttélés szabályait az osztályban hatékonyan elsajátíthatják a tanulók.
- *Szakkörök, sportkörök:* itt a tanulók a közös érdeklődési kör mentén alkotnak csoportokat. Egy ilyen körben a tanulók az osztályközösséghez képest másfajta csoportélményre tehetnek szert.
- *A diák-önkormányzati munka során:* a tanulók megtapasztalhatják a demokratikus működési szabályokat, a közös döntések, és egyeztetések nehézségeit, illetve felelősségvállalásból kapnak újabb leckét.
- *Tanulmányi kirándulások, erdei iskolák, nyelvi és nyári táborok:* az együttes élmény biztosítása révén fontos szerepet töltenek be a személyiségfejlesztésben. Az iskola keretein kívüli együttes események kötetlenebb, meghittebb hangulatot teremthetnek, ezáltal a közösségi élet egy újabb típusával ismertetik meg a tanulót.

7.4 A személyiségfejlesztés résztvevői

7.4.1 Iskolán belül

- Osztályfőnökök
- Tanárok, tanítók, fejlesztőpedagógusok, gyógypedagógus, logopédus
- Könyvtáros
- Iskolapszichológus
- Iskolai szociális segítők
- DÖK
- Diáktársak

7.4.2 Iskolán kívül

- Szülők
- XV. Kerületi Pedagógiai Szakszolgálat
- „Fióka” Család és Gyermekjóléti Központ
- Fővárosi Gyermekjóléti és Családsegítő Központok
- Újpalotai Család és Gyermekjóléti Központ
- XV. Kerületi Ifjúsági és Sportközpont
- Csokonai Kulturális Központ

8. Teljes körű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

8.1 Jogi háttér

A kormány 20/2012.(VIII.31.) számú EMMI rendeletével elrendeli a teljes körű egészségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok meghatározását, az elsősegélynyújtás alapismeretek elsajátításával kapcsolatos iskolai terv készítését és az egészségnevelési és környezeti nevelési elvek megfogalmazását.

8.2 Az egészségfejlesztés célja

Az egészségfejlesztés az összes nem terápiás egészségjavító módszer gyűjtőfogalma, tehát magába foglalja a korszerű egészségnevelés, az elsődleges prevenció, a mentálhigiéné, az elsősegélynyújtás, az önsegítés feladatait, módszereit.

Iskolánknak minden tevékenységével szolgálnia kell a tanulók egészséges testi, lelki és szociális fejlődését, jól-létét, képviselve a gyermekek érdekeit, jogait és kötelességeit. Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegítjük a tanulók és a felnőttek egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást. Az iskola feladata, hogy személyi és tárgyi környezetével segítse azoknak a pozitív beállítódásoknak, magatartásoknak és szokásoknak a kialakulását, amelyek a gyerekek, a fiatalok teljes körű egészségi állapotát javítják.

Célunk olyan támogató légkör megteremtése, melyben mind a gyerekek – fiatalok, mind a pedagógusok biztonságban, jól érezhetik magukat. Együttműködést alakítunk ki a pedagógiai, az egészségügyi, a gyermekvédelmi szakemberek, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen. Kiemelt jelentőséget tulajdonítunk az egészséges étkezésnek, a testedzésnek és a szabadidő hasznos eltöltésének, teret adva a lelki egészségfejlesztésnek és a tanácsadást biztosító programoknak.

8.3 Az egészségnevelés színterei az iskolában

Az összes tantárgy tanórai foglalkozásai.

8.3.1 Tanórán kívüli foglalkozások

- Gyermeknap
- Vetélkedők
- Egyéb foglalkozások, szakkörök
- Sportversenyek
- Táborok
- Kirándulások
- Erdei iskola

8.3.2 Iskolán belüli humán erőforrások

- pedagógusok
- diákönkormányzat vezetői
- iskolapszichológus
- fejlesztő pedagógusok
- gyógypedagógusok
- iskolai szociális segítők
- mentálhigiénés jellegű továbbképzésen részt vett pedagógusok
- tanulási nehézségek megelőzése, kezelése, terápiás eljárások, fejlesztő módszerekkel kapcsolatos továbbképzéseken részt vett pedagógusok

8.3.3 Társintézmények

Segítő intézmények

- XV. Kerületi Pedagógiai Szakszolgálat
- „Fióka" Család és Gyermekjóléti Központ
- Fővárosi Gyermekjóléti és Családsegítő Központok
- Újpalotai Család és Gyermekjóléti Központ
- XV. Kerületi Ifjúsági és Sportközpont
- Csokonai Kulturális Központ
- Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály
- Észak-Pesti Tankerületi Központ
- XV. kerületi Rendőrkapitányság

Szabadidős intézmények

- Csokonai Kulturális Központ
- Újpalotai Szabadidő Központ
- Pestújhelyi Közösségi Ház
- Rákospalotai Múzeum
- Kikötő Ifjúsági Közösségi Tér

8.4 Az egészségnevelési stratégia fő alappillérei

- Személyi higiéné
- Egészséges táplálkozás
- Mindennapos testnevelés
- Testi és lelki egészség fejlesztése
- Bántalmazás és iskolai erőszak megelőzése
- Elsősegélynyújtás, baleset-megelőzés
- Szexuális felvilágosítás

8.5 Iskolai egészségfejlesztési feladatok

Az egészségvédő és egészségfejlesztő magatartás elérésének feltétele azoknak az alapképességeknek az elsajátítása, amelyek az egészséget védik, fejlesztik (ha kell, korrigálják). Az egészség védelme és karbantartása tanítható, fejleszthető. Gyermekkorban az egészségre nevelésnek az élet további szakaszaira is kiható jelentősége van, ezért az iskolai egészségfejlesztés kiemelt nevelési terület.

Napjainkban az egészség megtartása, fejlesztése az életre, a sikerre vonatkozó kompetenciák kialakítására épül, amely feltételezi a személyiség (testi, érzelmi, értelmi, akarati és társkapcsolati viselkedés) megismerését, gyakorlással erősíti a különböző élethelyzetekben a testi-lelki edzettséget, pótolja, kiegészíti a hiányzó egészségvédő képességet, továbbá attitűddé alakítja az egészségvédő magatartást.

Az iskolai nevelés elválaszthatatlan része az egészség fejlesztésére és az egészségkárosodás megelőzésére irányuló egészségnevelő tevékenység. Az iskola mindennapi nevelési programja az egészségvédelemre és egészségfejlesztésre épül.

8.5.1 A személyi és környezeti higiénia

Személyes tisztálkodás

Mindennapos iskolai feladat a személyi higiénére nevelés (a testápolás, a ruházat, a helyes táplálkozás, a kulturált étkezés gyakorlása), az iskola környezeti tisztaságának megóvása, a fertőző betegségek megelőzése. A gyermek higiénés állapotának megítélése, szükség esetén a testápolás pótlása a pedagógus bensőséges ellátását igényli. A higiénés szemlélet átadása nem jelenthet a gyermek számára megszégyenítést.

A legfőbb személyi higiéniás nevelési feladat: a kézmosás szokássá fejlesztése, a saját személyi felszerelés (törülköző, zsebkendő, tornafelszerelés) használata. Alapkövetelmény, hogy a személyi higiénés felszerelés minden gyermek számára külön-külön álljon rendelkezésre.

Környezeti higiénia

A környezethigiéniára nevelés magába foglalja az iskola tisztaságának megóvását, szépítését, virágosítását: a tantermek szellőztetését, az ivóvíz higiéniáját, a helyes fűtés és világítás biztosítását, az udvar tisztán tartását, gondozását, a helyiségek, mellékhelyiségek takarítását, a taneszközök higiéniáját, rendben tartását. A globalizálódó világ a természet megvédését, a hulladék kezelését, az energiával való takarékosságot, a megújuló energiahordozókat, a fenntarthatóságot is beemeli az iskolai nevelés kompetenciájába.

8.5.2 Az egészséges táplálkozás

Kisgyermekkorban a táplálkozás a fejlődés alapfeltétele. Az iskoláskorú gyermek táplálkozási szükségletét nem lehet a felnőttek szükségleteihez arányosítva levezetni, mert a gyermek anatómiai-biológiai sajátossága más.

Nem az étel elkészítése, hanem az étkezés lebonyolítása alkotja a pedagógus egészségpedagógiai feladatát. Az étkezéshez való előkészületben a gyermekek is vegyenek részt – életkori fejlettségüknek megfelelő szinten –, és legyenek részesei étkezéskor az önkiszolgálásnak. Az egészséges táplálkozás megkedveltetése érdekében az iskola részt vesz az iskolagyümölcs programban.

Az étkező mérete és felszereltsége a kulturált étkezés feltételeit lehetővé teszi.

Az órarend készítésekor az egyenletes napi elfoglaltság kialakítására, s kellő pihenőidő, ebédidő biztosítására törekszünk.

Iskolai büfé

Diákjaink délelőtti étkezésének egyik meghatározó tényezője az iskolai büfé kínálata. Kívánatos, hogy bővüljön az egészséges táplálkozáshoz nélkülözhetetlen tejtermék és gyümölcs kínálat.

8.5.3 Mindennapos testnevelés

A rendszeres mozgás biztosítását, a mozgáskultúra megalapozását, a motoros képességek fejlesztését az iskolai nevelési programban szereplő mindennapi testnevelés és a délutáni edző tevékenység szolgálja. A mindennapos testnevelés célja, hogy azok a gyerekek, akik nem vállalják az egyesületi munka nehézségeit, lehetőséget kapjanak a mindennapos sportolásra. Fontos célkitűzés, hogy a mindennapos mozgás rendszeressé, egészséges igénnyé váljon a gyerekek számára, így természetes legyen számukra felnőtt korban is a mindennapos testmozgás. Emellett egészségpedagógiai cél a közös (játékos, sportos) mozgás által kiváltott öröm átélése.

A rendszeres testmozgás igényének felkeltése és fenntartása érdekében a foglalkozásokon kiemelt szerepet kapnak a testnevelési és csapatjátékok, illetve olyan szabadidős játékok, amelyeket a fiatalok felnőtt korban is szívesen végeznek.

A gyermekek fokozott mozgásigényének kielégítését jól szolgálják az udvari játékok, melyeket elsősorban az ebéd utáni szabad játék során használnak tanulóink. Jelentős nevelői figyelmet igényelnek ezek a játékok.

Fontos célunk, hogy a rendszeres testmozgással a tanulók biztonságban, szervezetten az iskola falain belül töltsék el szabadidejüket, a sport segítségével képesek legyenek feldolgozni a sikert és a sikertelenséget. Legyenek toleránsak egymás iránt.

Az alsó tagozatos testnevelés a testkultúra elemeiből nyert értékekből olyan testi műveltséggel ruházza fel a kisiskolásokat, amely későbbi cselekvési biztonságukat, rendszeres fizikai aktivitásukat megalapozza. Ez teszi alkalmassá őket arra, hogy a későbbiekben képesek lesznek sportági feladatok és mozgásrendszerek eredményes elsajátítására, motorikus képességeik hatékony fejlesztésére. Sajátos módszereivel, elsősorban mozgásos játékokkal és versengésekkel segíti a zökkenőmentes átmenetet a kötetlenebb óvodai élet és az önálló munkát követelő iskolai élet között, élményeket nyújt mozgásvágyuk fenntartásához.

Az egészséggel kapcsolatos feladatok: A testi fejlődés, érés támogatása; a higiéniai szokások kialakítása, erősítése; az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése; az ortopédiai elváltozások megelőzése, ellensúlyozása; megfelelő felkészítés keringési és légző-rendszeri megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére; a prevenció lényegének a megismerése, megértése.

A mozgáskultúra fejlesztése: az alapvető mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, fejlesztése; a kondicionális és a koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése; sokoldalú mozgástapasztalat és jól alkalmazható mozgáskészség- készlet megszerzése; a feladatmegoldáshoz, a képességfejlesztéshez és a játékhoz, sporttevékenységhez, azok károsodás nélküli végzéséhez kapcsolódó ismeretek megszerzése, mozgáskommunikáció.

Tanulási, játék- és sportolási élmények nyújtása: elsajátítás, teljesítmény, kollektív siker, a tevékenység öröme.

Értékes személyiségvonások fejlesztése: a félelem leküzdése, a szabályok betartása, összpontosítás, céltartás, a nehézségek leküzdése, kudarctűrés.

A testnevelés célja az 5–8. évfolyamon, hogy szoros összefüggésben az alsó tagozat számára megfogalmazott célokkal, figyelembe véve azokat az élettani, és lélektani változásokat, amelyek ezt az életszakaszt jellemzik:

- Támogassa a tanulók egészséges testi fejlődését.
- Az alapvető mozgáskészségben mutatkozó hiányok felszámolása.
- Ragadja meg a koordinációs alapképességek fejlesztési lehetőségének utolsó éveit.
- Az élettani és az előképzettségből adódó lehetőségek figyelembevételével fejlessze tovább a tanulók kondicionális képességeit.
- Gazdagítsa tovább a tanulók sportági mozgáskészségét, fejlessze motorikus cselekvési biztonságukat, mozgás és sportolás iránti igényüket.
- Sajátítsák el legalább három sportági rendszer technikáját olyan szinten, hogy az élmény és siker forrása legyen számukra.

Az egészséggel kapcsolatos feladatok: testi fejlődés – érés támogatása; a higiéniai szokások kialakítása, erősítése; az ellenálló képesség, edzettség fejlesztése; az ortopédiai elváltozások megelőzése, ellensúlyozása; megfelelő felkészítés a keringési és légző rendszeri megbetegedések megelőzésére, a károsodások csökkentésére; értsék és ismerjék a prevenció lényegét.

A mozgáskultúra fejlesztése: az alapvető mozgáskészségek megfelelő szintű kialakítása, fejlesztése; a kondicionális és koordinációs képességeknek az életkorhoz és az egyéni adottságokhoz igazított fejlesztése; sokoldalú mozgástapasztalat és jól alkalmazható mozgáskészség megszerzése; sporttevékenységek károsodás nélküli végzéséhez kapcsolódó ismeretek, szabályok, mechanikai törvényszerűségek megismerése.

Tanulási, játék – és sportolási élmények nyújtása: az elsajátítás, a teljesítmény, a kollektív siker és a tevékenység öröme.

Értékes személyiségvonások fejlesztése: a félelem leküzdése, a szabályok betartása, összpontosítás, a nehézségek leküzdése, empátia, kudarctűrés.

8.5.4 A lelki egészségnevelés feladatai, a viselkedési függőségek, a szenvedélybetegségekhez vezető szerek fogyasztásának megelőzése

A lelki egészség főbb területei közé soroljuk az egészséges napirend gyakorlását, készséggé alakítását, a hibás viselkedési módok kezelését (leszerelését), a stressz hatások feldolgozását, a magatartások érzelmi vezérlésére való készséget, a gyermekektől érkező segítségkérések, az ún. „segélykiáltások" megértését és megoldását. A lelki egészség fejlesztésének főbb feladatai: a társas-társadalmi beilleszkedés megvalósítása, a normatartás elsajátítása és a tevékenység önellenőrzésének gyakorlása.

A mindennapos iskolai nevelési gyakorlat kiemelt feladata a gyermekek beilleszkedési képességének (az osztályba történő integrációjának) elősegítése, a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek szociális integrációjának megvalósítása. A lelki egyensúly megteremtése érdekében az iskola légköre legyen mindig toleráns és elfogadó. Igyekszünk az egyéni problémák kezelésére módot találni. A családi nehézségek, szociális hátrányok leküzdésében partnerek vagyunk.

Az alábbi személyiségfejlesztő tevékenységeket kívánjuk fejleszteni tanulóinknál a beilleszkedési képesség növelésére:

- a társkapcsolatok erősítése, az együttműködés fokozása személyesen, illetve csoportos tevékenység során;
- a másik személy megismerése, elfogadása, kedvező társalgási kapcsolat;
- a leszakadó társadalmi rétegek egészségi lehetőségeinek megértése, javítása;
- más származásúakkal, vallásúakkal, együttműködés szorgalmazása; – más gyermekközösségekkel, egyesületekkel kapcsolattartás, barátkozás;
- szolidaritás, bizalom a rászorulókkal szemben;
- a szegregáció elvének és gyakorlatának elutasítása.

Az egészség tiszta, harmonikus környezetet igényel, amelyben a fizikai, pszichikus, szociális és esztétikai tényezők egyensúlyban vannak. A gyerekeknek a környezet tényezőihez alkalmazkodniuk szükséges. Napjaink globalizációs környezete ilyen alkalmazkodóképességeket igényel tanulóinktól:

- egészségvédő, balesetmegelőző, szabályt követő készséges magatartás;
- a változó természeti és kulturális feltételekhez alkalmazkodó viselkedés;
- az emberi kapcsolatok tiszteletben tartása, udvarias (segítő) viselkedés;
- napirend, együttműködési program elfogadása és sikerében való részvétel;
- (saját) betegség esetén a betegviselkedés elfogadása.

Az egészség a következő képességeket igényli diákjainktól:

- véleményalkotás a saját egészségvédő magatartásról (önmegvalósítás értékelése);
- az életvédelmi és baleset-megelőzési magatartás tudnivalóinak ismerete;
- rizikóhelyzetek elkerülése;
- a saját aktuális életmód értékelő áttekintése, korrekciójának megtervezése, (táplálkozás, mozgás, szabadidő önellenőrzése);
- más személyekkel való kapcsolat önelemzése (családban, iskolában, más csoportokban);
- a meglevő testi-lelki szükségletek kommunikációjának és interakciós módszereinek (pl. a testbeszédnek) elemzése, korrekciója;
- rendszeres egészségi ellenőrző vizsgálatok elvégzésének és a gondozás-ápolás módjainak elfogadása.

8.6 Viselkedési függőségek

A viselkedési függőségek a szenvedélybetegségek külön csoportját alkotják. Ezen zavarok esetében a gyermek nem valamilyen kémiai anyagtól, drogtól, hanem egy viselkedési mintázattól függ. Míg a drogfüggő esetében ez a viselkedés a drog ismételt megszerzése és használata, addig a számítógép függő személy esetében a játszás, az internetfüggő esetében a világhálón való barangolás az a viselkedés, amely leküzdhetetlen kényszerként jelentkezik. A viselkedési függőségek érdekessége, hogy többnyire olyan viselkedéssel kapcsolatosan alakul ki a függőség, ami az emberi élet alapvető velejárója, szükséglete. Ezek a tevékenységek azonban eluralhatják az ember életét, s ha túlzott mértékben jelentkeznek, akkor viselkedés függőségről beszélünk.

8.6.1 A gyerekeknél megjelenő viselkedési függőségek

- számítógép, játékfüggőség
- internetfüggőség
- testkép zavar
- kényszeres hajtépegetés
- kényszeres körömrágás
- evési zavarok
- kényszerbetegségek

A viselkedés addikciók mindegyikét a túlzás jellemzi. A betegség lényege pontosan abban áll, hogy a normál mérték nem okoz örömet, nem nyújt kielégülést a személy számára.

A pedagógusok az iskolában az alábbi jelekből következtethetnek a viselkedési függőségekre: fáradékonyság, levertség, beszűkült baráti kapcsolatok, testsúlyváltozás, iskolai teljesítményromlás, saját testtel való túlzott foglalkozás, rossz közérzet. Abban az esetben, ha a pedagógus ezeket a jeleket hosszabb ideig tapasztalja, akkor a szülővel együttműködve felkeresi az iskolapszichológust, aki az adott problémára fókuszálva csoportos vagy egyéni órák keretében foglalkozik a diákokkal. A foglalkozások során a szakember feltárja a betegség hátterében meghúzódó pszichés problémákat.

A személyiségfejlesztő technikák alkalmazásával a lelki eredetű problémák közös felszínre hozása és megoldása a cél. Ezt kiegészítve szülői konzultáció keretében egyéni segítséget, tájékoztatást, információt nyújt a családnak. Az iskolában alternatívákat kell kínálni ezekkel az addikciókkal szemben, meg kell mutatnunk, milyen más úton tudja a tanuló elérni azt a boldogságszintet, ami szükséges a teljes és örömteli élethez. Léteznek olyan pozitív szenvedélyek: szeretet, önmegvalósítás, család, hit, sport, melyek értékét erősítjük. Igyekszünk abban segíteni, hogy megtalálják életükben azokat a természetes örömforrásokat, amelyek harmóniát teremtenek. A titok az egyensúlyban rejlik.

8.7 Drogprevenció

Korábban már utaltunk rá, hogy a prevenciónak különösen jelentős szerepet kell betöltenie az egészségnevelési stratégiában, ez főleg a felső tagozaton válik kiemelt feladattá. Egyre nagyobb problémának látjuk a kábítószerek terjedését, ezért válik fontossá az iskola megelőző tevékenysége. A fiatalok növekvő mértékben kitettek a populáris ifjúságkultúra hatásainak, amik olyan üzeneteket is közvetítenek, melyek bizonyos illegitim szerek fogyasztásával kapcsolatban toleránsak. A drogok iránti „érdeklődést” több tényező is indokolttá teheti egy gyermek – fiatal esetében. Ezek olykor összemosódnak, de előfordulhat, hogy elég egy – egy tényező megjelenése a probléma kialakulásához.

Indokok:

- Kíváncsiság, érdeklődés, másoktól hallott „pozitív” tapasztalatok.
- Családi körülmények negatív hatása (anyagi, szociális, mentális, életviteli problémák).
- Rossz társaságba keveredik, baráti kör negatív hatása.
- Iskolai teljesítménye romlik.
- Nincs kihez fordulnia problémáival.
- Nincs jövőképe, semmiféle reális terve a jövőre nézve.
- Nincs szabadidős kultúrája. A felkínált lehetőségekkel nem kíván élni (pl.: iskolai programok).
- Személyiségbeli éretlensége: nem tudja konfliktusait kezelni, nincs problémamegoldó képessége, nincs felelősségérzete, képtelen önmotivációra, érzései megfogalmazása, tudatosítása nehézséget okoz számára, mivel nem kap elég elismerést, megerősítést, kiprovokálja a figyelmet, mellyel adott esetben pont az ellenkező hatást éri el.
- Könnyen deviáns magatartásúvá válhat a fiatal: csavargás, lopás, verekedés, kábítószer.

A prevenció során nagyon fontos ezeket a könnyen indokká váló tényezőket figyelembe vennünk. Mivel a felső tagozatos diákok körében, már nem újdonság a dohányzás és a hétvégi „bulizások” alkalmával fogyasztott alkohol sem, ezért a drogstratégia céljainak mind az elsődleges, mind a másodlagos prevenció szintjén is meg kell jelennie. Tehát iskolánk mindennapos tevékenységében, illetve a tanítás utáni időben olyan programokat kell szerveznünk, melyek a következő célokat szolgálják:

8.8 Célok és feladatok

- Önismeret mélyítése, az erre való igény felébresztése.
- Személyiségfejlesztés.
- Kommunikációfejlesztés.
- Hatékony problémamegoldó képesség.
- Reális célok, vágyak, tervek megfogalmazása.
- Képességeket figyelembe véve, törekvés a megfelelő iskolai teljesítmény eléréséhez.
- Színes, érdekes, aktív együttműködést igénylő tanítási órák.
- Támogató, megerősítő iskolai légkör kialakítása.
- Az iskola mindennapi életében való aktív részvétel.
- A gyerekek – fiatalok érdeklődését felkeltő szabadidős programok biztosítása.
- Felvilágosító előadások, beszélgetések, foglalkozások – különböző témákban. (Az elsődleges prevenció szintjén.)
- Klubok, csoportfoglalkozások szervezése célzottan, olyan gyerekek számára, akik valamilyen szempontból veszélyeztetettnek számítanak (korosztályos bontásban). (A másodlagos prevenció szintjén.)

8.9 Drog - esetkezelés

Minden eset egyéni elbírálást érdemel, illetve intenzív együttműködést jelent a tanulóval, szüleivel, osztályfőnökével, az iskola gyermekvédelmi felelősével, az iskolapszichológussal és az iskola vezetőségével. Az esetkezelések során egyetlen cél, hogy a probléma mögé látva, feltárjuk az indokokat, azok megoldási lehetőségeit megkeressük, és a tanuló számára egy támogató, megbízható, segítő hátteret biztosítunk.

8.10 A gyermekbántalmazás és agresszió megelőzése

A gyermekvédelem a gyermek jogainak érvényesítéséhez, a szülők kötelességeinek teljesítéséhez, a veszélyeztetés megelőzéséhez nyújt jogi hátteret. A gyermek védelméről szóló (2010. évi LXVI. törvénnyel módosított 1997. évi XXXI.) törvény a gyermek jogainak védelmét, a hatósági intézkedések lebonyolítását a családra, az iskolára (mint nevelési intézményre), a gyermekvédelmi intézményrendszerre, továbbá az egyes szakszolgálatokra (egészségügy, rendőrség, ügyészség, bíróság) és a társadalmi szervezetekre bízza.

A gyermek jogainak érvényesítése (ellátása, gondozása, nevelése) elsődlegesen a családra tartozik, ebből az iskolai nevelés kompetenciakörébe a személyiség fejlesztése, a veszélyeztetettség megelőzése, a gyermekvédő szolgáltatást nyújtókkal való (megelőző, ellenőrző, gyámhatósági) kapcsolat tartozik.

A gyermekvédelmi feladatokat az osztályfőnök látja el. Probléma esetén törvényi kötelezettségeinek eleget tesz, és együttműködik a hatóságokkal.

8.11 Baleset - megelőzés és elsősegélynyújtás

Az iskola minden dolgozójának alapvető feladatai közé tartozik, hogy a tanulók részére az egészségük, testi épségük megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, valamint ha észleli, hogy a tanuló balesetet szenvedett vagy ennek veszélye fennáll, a szükséges intézkedéseket megtegye.

8.11.1 Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbaleset megelőzésével kapcsolatosan

- Minden dolgozónak ismernie kell, és be kell tartania a Munkavédelmi Szabályzat, valamint a Tűzvédelmi Szabályzat és a Tűzriadó Terv rendelkezéseit.
- A kerettanterv és az iskola helyi tanterve alapján minden tantárgy keretében oktatni kell a tanulók biztonságának és testi épségének megóvásával kapcsolatos ismereteket, rendszabályokat és viselkedési formákat.
- A nevelők a tanórai és a tanórán kívüli foglakozásokon, valamint az ügyeleti beosztásukkal meghatározott időben kötelesek a rájuk bízott tanulók tevékenységét folyamatosan figyelemmel kísérni, a rendet megtartani, valamint a baleset - megelőzési szabályokat a tanulókkal betartatni.
- Az osztályfőnököknek a tanulókkal ismertetni kell az egészségük és testi épségük védelmére vonatkozó előírásokat, az egyes foglalkozásokkal együtt járó veszélyforrásokat, a tilos és az elvárható magatartásformákat.
- Az osztályfőnöknek feltétlenül ismertetnie kell a balesetek megelőzését szolgáló szabályokat a tanév megkezdésekor. Ezek a következők lehetnek:
    - az iskola környékére vonatkozó közlekedési szabályok,
    - a házirend balesetvédelmi előírásai,
    - a rendkívüli esemény (baleset, tűzriadó, bombariadó, természeti katasztrófa stb.) bekövetkezésekor szükséges teendők, a menekülési útvonal, a menekülés rendje,
    - a tanulók kötelességei a baleset megelőzésével kapcsolatban tanulmányi kirándulások, túrák, közhasznú munkavégzés megkezdése előtt, rendkívüli események után,
    - a tanév végén a nyári idénybalesetek veszélyeire kell felhívni a tanulók figyelmét.
- A pedagógusoknak fel kell hívniuk a tanulók figyelmét a különböző káros szenvedélyek (drogok, alkohol, dohányzás) következményeire. A

szaktanároknak ezt a témát a tantervi programba be kell illeszteni.

- A nevelőknek ki kell oktatniuk a tanulókat minden gyakorlati, technikai jellegű feladat, vagy iskolán kívüli program előtt a baleseti veszélyforrásokra, a kötelező viselkedés szabályaira, egy esetleges rendkívüli esemény bekövetkezésekor követendő magatartásra.
- A tanulók számára közölt balesetvédelmi ismeretek témáját és az ismertetés időpontját az elektronikus naplóba be kell jegyezni. A nevelőnek visszakérdezéssel meg kell győződnie arról, hogy a tanulók elsajátították a szükséges ismereteket.
- Az iskola vezetője az egészséges és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit munkavédelmi ellenőrzések (szemlék) keretében rendszeresen ellenőrzi. A munkavédelmi szemlék tanévenkénti időpontját, a szemlék rendjét és az ellenőrzésbe bevont dolgozókat a Munkavédelmi Szabályzat tartalmazza.
- Rendkívüli esemény (tűz, természeti katasztrófa, bombariadó stb.) esetén az épület kiürítését, a szükséges intézkedések megtételét a Tűzriadó Terv előírásai szerint kell elvégezni. A Tűzriadó Tervben meg kell határozni:
    - a rendkívüli esemény jelzésének módját
    - a dolgozók, tanulók riasztásának rendjét
    - a dolgozóknak a rendkívüli esemény esetén szükséges tennivalóit (kiürítés, mentés, rendfenntartás, biztonsági szervek - rendőrség, tűzoltóság, mentők - értesítése, fogadásuk előkészítése, biztonsági berendezések kezelése)
    - az iskola helyszínrajzát.

8.11.2 Az iskola dolgozóinak feladatai a tanulóbalesetek esetén

- A tanulók felügyeletét ellátó nevelőnek a tanulót ért bármilyen baleset, sérülés, vagy rosszullét esetén haladéktalanul meg kell tennie a következő intézkedéseket:
    - a sérült tanulót elsősegélyben kell részesítenie, ha szükséges orvost kell hívnia
    - a balesetet, sérülést okozó veszélyforrást a tőle telhető módon meg kell szüntetnie
    - minden tanulói balesetet, sérülést, rosszullétet azonnal jelezni kell az iskola vezetőjének.
    - e feladatok ellátásában a tanulóbaleset színhelyén jelenlévő többi nevelőnek is részt kell vennie.

- A balesetet szenvedett tanulót elsősegélynyújtásban részesítő dolgozó csak annyit tehet, amihez biztosan ért. Ha bizonytalan abban, hogy az adott esetben mit kell tennie, akkor feltétlenül orvost kell hívnia, és a beavatkozással meg kell várnia az orvosi segítséget.
- Sem pedagógus, sem más foglalkoztatott nem dönthet arról, hogy mentőt kell- e hívni a gyermekhez. A balesetet azonnal jelenteni kell az ügyeletes vezetőnek, aki megteszi a szükséges intézkedést.
    - Az iskolában történt mindenféle balesetet, sérülést az iskola vezetőjének ki kell vizsgálnia. A vizsgálat során tisztázni kell a balesetet kiváltó okokat, és azt, hogy hogyan lett volna elkerülhető a baleset. A vizsgálat eredményeképpen meg kell állapítani, hogy mit kell tenni a hasonló balesetek megelőzése érdekében és a szükséges intézkedéseket végre kell hajtani.
- A tanulóbalesetekkel kapcsolatos iskolai feladatok a magasabb jogszabályok alapján:
    - A tanulóbalesetet az előírt nyomtatványon nyilván kell tartani.
    - A 3 napon túl gyógyuló sérülést okozó tanulóbaleseteket haladéktalanul ki kell vizsgálni és e balesetekről az előírt nyomtatványon jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyv egy példányát meg kell küldeni a fenntartónak, egy példányát az iskola őrzi meg, egy példányt pedig át kell adni a tanulónak (kiskorú tanuló esetén a szülőnek).
    - A súlyos balesetet azonnal jelenteni kell az iskola fenntartójának.

8.12 Az elsősegélynyújtás feladata

Elsősegélynyújtásnak nevezzük azt a gyors egészségügyi segítséget, melyet a helyszínen lévő személy nyújthat egy sebesültnek vagy betegnek, amíg az orvos megérkezik.

8.13 Az elsősegélynyújtás célja

- Az élet megmentése
- Megakadályozni a további egészségkárosodást
- Elősegíteni a gyógyulást

Elsősegélyt bárki nyújthat, aki segíteni tud a bajbajutottakon, úgy, hogy beavatkozásával ne okozzon bajt, vagy további kárt se a sérültben, se önmagában. Ezt a pontos elméleti és gyakorlati tudása biztosítja. Ezért célunk, hogy tanítványaink rendelkezzenek alapvető elméleti és gyakorlati tudással, képesek legyenek könnyen kapcsolatot teremteni és tisztában legyenek saját korlátaikkal. Szerezzenek gyakorlatot a helyzetfelismerésben, képesek legyenek megőrizni nyugalmukat, határozottságukat, céltudatosságukat.

8.14 Az elsősegélynyújtás iskolai programja

Az általános iskola első két évfolyamának feladata, hogy a legfontosabb alapelvekkel megismertesse a tanulókat. Kialakítsa bennük a segélynyújtói attitűdöt. Felhívja a figyelmet a baleset-megelőzés, és a „szólj egy felnőttnek” gondolkodásmód fontosságára.

Az alsó tagozat utolsó két évében lényeges, hogy a gyerekek gyakorlatot szerezzenek mentőhívásból, helyzetfelismerésből. Megismerkedjenek az általuk használható eszközökkel, a velük kapcsolatba kerülő felnőttekkel. A diákok tartsák mindig szem előtt saját biztonságukat és a „ne árts” alapelvet.

A kiskamaszok az elsősegélynyújtás gyakorlati lépéseivel ismerkednek meg. Az általános iskola utolsó két évében diákjaink begyakorolják a vészhelyzetben elengedhetetlen tennivalókat.

8.15 Az elsősegélynyújtás színterei iskolánkban

Tanórán:

Elsősorban a környezetismeret, a természetismeret, és a biológia órákon foglalkozunk elsősegély-nyújtási ismeretek átadásával. Kiemelten kezeljük a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozásokat, azokat a helyzeteket, amelyekhez a diákoknak is köze van.

A tanév során szinte minden osztály meghallgat bemutatóval színesített előadást, melyet külső szakember tart.

Tanórán kívüli programok:

Évente szervezünk erdei iskolát diákjainknak, ahol az évközi elméleti tananyag hasznosságát, alkalmazhatóságát mutatjuk meg a gyerekeknek. Ennek sikere ösztönözi a tanárokat arra, hogy tevékenységünk ne korlátozódjon csak erre az időszakra, hanem egész éves szervezett, tervezett munka legyen.

8.16 Szexuális felvilágosítás

Iskolánk megkerülhetetlen feladata, hogy foglalkozzon a szexuális kultúra és magatartás kérdéseivel, és figyelmet fordítson a családi életre, a felelős, örömteli párkapcsolatra történő felkészítésre. Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók, szülők cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki.

A tanórákon (biológia, osztályfőnöki óra) a tanuló megismeri a helyes szexuális kultúra kialakításához szükséges alapismereteket. Ezt kívánjuk kiegészíteni nem hagyományos keretben, a szexuális felvilágosítást hatékonyabban elérő előadásokon.

Kiemelt témáink: a szerelem, a higiénia, a fogamzásgátlás, a pubertás, az abortusz, az AIDS, nemi betegségek, nemi identitás és annak zavarai. Évfolyamonként más-más témakört beszélünk meg, külön csoportban a lányok és a fiúk.

A nemek szerint tartott foglalkozások lehetőséget adnak a különböző témák interaktív módon való feldolgozására és sok, addig megválaszolatlan kérdés tisztázására. Ez a fajta csoportbontás biztosítja, azt az intim légkört, ahol a diákok őszintén, nyíltan feltehetik kérdéseiket, kifejezhetik gondolataikat. A témafeldolgozás módját minden esetben az adott korcsoport életkori sajátosságaihoz igazítjuk. A tanév folyamán bármikor megkereshetik a tanulóink különböző kérdésekkel, élményekkel, tanácskéréssel az előadókat.

9. Környezeti nevelési elvek

9.1 Helyzetelemzés, helyzetkép

Az iskola Budapest XV. Kerületében Újpalotán épült 1973-ban. Az épület tehát adott, de mindig van néhány teendő azért, hogy kellemesebb, otthonosabb legyen az itt eltöltött mindennapi élet.

Az iskola két épületből áll. Az úgynevezett főépület négy szárnyból álló, kétemeletes, 36 tantermes, panel építmény, mely magába foglalja az irodákat, a kiszolgáló és gazdasági helyiségeket. A melléképület betonip építőelemekből készült földszintes építmény, melyben 4 tanterem, tanári és fejlesztőszobák illetve mellékhelyiségek találhatók. A tantermekből közvetlen kijárat nyílik az udvarra. A két épület között 7281 m2 alapterületű udvar helyezkedik el, melyen kialakításra került egy műfüves pálya, egy játszótér. Az épületek és a kerítés közötti területet cserjékkel ültettük be.

Az épület falainak és folyosóinak díszítését hozzárendeljük a környezeti neveléshez, ezzel is belopva a természetet hétköznapjainkba:

- a belső burkolást természetes anyagokkal oldottuk meg
- az aulát dézsába ültetett nagyméretű növényekkel díszítettük
- a jeles napokon rendezett kiállításokkal

9.1.1 Az iskola környezete

Az iskola lakótelepen helyezkedik el, parkos környezetben, távol a forgalmas és zajos főutaktól. Hatalmas zöld területek, játszóterek veszik körül. A közelünkben található egy kisebb erdő, patak, és szántóföldek, melyeket közelségük miatt könnyedén be tudunk vonni a környezeti nevelési munkánkba.

9.2 A környezeti nevelés színterei iskolánkban

Intézményünkben a környezeti nevelést tanórai és tanórán kívüli programok keretein belül valósítjuk meg.

9.2.1 Tanórai keretben

A tanórákon hozzárendeljük az adott témákhoz a megfelelő környezetvédelmi vonatkozásokat. Az óra jellege határozza meg, hogy melyik problémát hogyan dolgozzuk fel. Kiemelt helyet kapnak a hétköznapi élettel kapcsolatos vonatkozások, amelyek a diákokhoz is közel állnak.

Különböző interaktív módszereket használva adjuk át az ismereteket, de jelentős szerepet kap az önálló ismeretszerzés is. A szemléltetés hagyományos, audiovizuális és informatikai lehetőségeit is felhasználjuk, alkalmazzuk. Így az élményszerű tanításra lehetőség nyílik. A tananyaghoz kapcsolódóan intézmény- és múzeumlátogatásokat szervezünk.

A tanév során szinte minden osztály az önkormányzat által üzemeltetett és finanszírozott erdei iskolában (Bernecebaráti, Balatonvilágos) tölt egy hetet. Az itt folyó munka a tanév szerves része. Az erdei iskolában meghatározott, speciális órarend szerint folyik az ismeretátadás.

9.2.2 Tanórán kívüli programok:

A gyerekek olyan versenyeken indulnak, ahol a környezet- és természetvédelem fontos téma, így elmélyíthetik elméleti tudásukat (pl. Föld Napja, Hermann Ottó verseny).

Az iskolában rendszeresen, különböző gyűjtési akciókat (elem-, szelektívhulladék- és papírgyűjtés) szervezünk.

Megemlékezünk, kiállításokat rendezünk a környezeti nevelés szempontjából nevezetes világnapokon.

A délutáni szabadidőben az udvar gondozásához a tanulók is nagyban hozzájárulnak azzal, hogy védnökséget vállaltak a növények ápolására. Tankertjüket gondozzák. A ládákba kiültetett virágokat ápolják.

Ezen kívül szervezett keretek között folyik az udvar és az iskola közvetlen környékének tisztántartása.

A tanítási év lezárását követően az iskola – ha az iskola fenntartója, működtetője azzal egyetért, és az ahhoz szükséges feltételeket biztosítja – a tanulói részére pedagógiai program végrehajtásához nem kapcsolódó foglalkozásokat szervezhet, amelyeken a részvételt a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő az iskola igazgatójához benyújtott kérelemben kezdeményezheti.

9.3 Erőforrások

A környezeti nevelési munkánk céljainak eléréséhez elengedhetetlen feltétel, hogy az iskolai élet résztvevői egymással, valamint külső intézményekkel, szervezetekkel jó munkakapcsolatot, együttműködést alakítsanak ki. A résztvevők és a közöttük kialakuló együttműködés egyben környezeti nevelési munkánk erőforrása is.

9.3.1 Iskolán belüli együttműködés

Pedagógusok

Az iskola minden pedagógusának feladata, hogy környezettudatos magatartásával, munkájával példaértékű legyen a tanulók számára. Ahhoz, hogy az iskolai környezeti nevelés illetve oktatás közös szemléletben és célokkal valósuljon meg, a munkaközösségek együttműködésére van szükség.

Diákok

Az iskola minden diákjának feladata, hogy vigyázzon környezetére és figyelmeztesse társait a kulturált magatartásra. Ebben kiemelkedő feladata van az iskolai diákönkormányzatnak, az osztályközösségeknek.

Tanárok és szülők

Az iskolai környezeti nevelés területén is nélkülözhetetlen a szülői ház és az iskola harmonikus együttműködése. Fontos, hogy a szülők megerősítsék gyermekükben azt a környezettudatos magatartást, amit iskolánk is közvetíteni kíván. Siker számunkra, ha az elsajátított viselkedési formákat, ismereteket otthon is alkalmazzák a tanulók.

Nem pedagógus munkakörben foglalkoztatottak

Az iskola adminisztrációs és technikai dolgozók munkájukkal aktív részesei környezeti nevelési programunknak. Az iskolai adminisztráció területén fontos feladatunk, hogy csökkentsük a felesleges papírfelhasználást, folyamatosan gyűjtsük a hulladékpapírt és a kifogyott nyomtatópatront. Példamutató, ha a tanulók látják, hogy az iskola épületének takarítása során környezetkímélő, az egészségre nem ártalmas tisztítószereket használunk. Az iskolai szelektív hulladékgyűjtés továbbfejlesztéséhez a takarító személyzet aktív, környezettudatos munkájára is szükségünk van.

9.3.2 Iskolán kívüli együttműködés

Működtető

Az igazgató feladata, hogy a fenntartóval való egyeztetés során a lehető legoptimálisabb helyzet megteremtését elérje. Célunk, hogy pályázatok útján elnyert támogatással is elősegítsük ennek a területnek az eredményes működését.

Környezeti neveléssel is foglalkozó intézmények

A tanórai és tanórán kívüli környezeti programot színesebbé és tartalmasabbá teszi a különböző intézmények meglátogatása. Tanítványaink számára élményt nyújtóak a múzeumok, az állatkert, a hazai nemzeti parkok. Szemléletük formálásához nagyban hozzájárul a vízművek, a szennyvíztisztító, a hulladékhasznosító meglátogatása tanulmányi séták keretében.

Civil szervezetek

A civil szervezetek szakmai ismereteikkel és programjaikkal segítik környezeti nevelési munkánkat, az általuk kiírt pályázatokon, akciókon részt veszünk. A civil szervezetekkel való iskolai szintű kapcsolattartás igazgató-helyettes feladata.

Hivatalos szervek

A hivatalos szervek egyik feladata annak ellenőrzése, hogy környezetvédelmi és egészségügyi szempontból megfelelően működik-e az iskola. Javaslataikra, véleményükre építeni kívánunk az iskolai környezet kialakításában.

9.4 Külső erőforrások

Alapítvány

Az iskolai alapítvány –az alapító okiratában meghatározott módon– támogatja a tanulók erdei iskolában és nyári táborokban való részvételét. Minden diáknak szülői aláírással kérvényt kell beadnia a támogatás kérésére. Az elbírálásról a kuratórium dönt. Lehetőség van arra is, hogy a tábori munkához szükséges eszközök vásárlását is az alapítvány segítse.

Pályázat

A pályázatok megjelenésének figyelése igazgatóhelyettesi feladat. Tájékoztatja a kollégákat a pályázati lehetőségekről, és segít a pályázatok elkészítésében.

9.5 Jövőkép, célok

Feladatunk, hogy tanulóinkban kialakítsuk a környezetvédelemmel kapcsolatos kompetenciákat, megalapozzuk a természettudományos műveltség mindennapi életben felhasználható képességeit és ismereteit.

9.5.1 Rövid távú céljaink

Tervezésénél figyelembe vesszük, hogy a hosszabb távú célok megvalósításához milyen lépések vezetnek.

Hagyományok ápolása

- iskolanap szervezése az egész közösség számára,
- évfolyamonként, tagozatonként erdei iskola program szervezése, megvalósítása,
- drog-prevenciós program folytatása,
- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában.

Szaktárgyi célok

- a szakórákon minden lehetőség megragadása a környezeti nevelésre,
- a hétköznapi környezeti problémák megjelenítése a szakórákon,
- interaktív módszerek kipróbálása, alkalmazása,
- tanórán kívüli programok szervezése,
- természetvédelmi versenyekre felkészítés,
- multimédiás módszerek alkalmazása szakórákon,
- IKT eszközök felhasználása a tanórákon.

9.5.2 Hosszú távú céljaink

A következő magatartásformák kialakítását célozzuk meg:

- környezettudatos magatartás és életvitel
- tudatos vásárlóvá nevelés megkezdése
- személyes felelősségen alapuló környezetkímélő, takarékos magatartás és életvitel
- környezet (természetes és mesterséges) értékei iránti felelős magatartást, annak megőrzésének igénye és akarata
- természeti és épített környezet szeretete és védelme, a sokféleség megőrzése
- rendszerszemlélet

- egészséges életmód igénye és az ehhez vezető technikák, módszerek
- harmóniára való törekvés a környezettel
- környezettudatos magatartás és életvitel kialakítása annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát
- a környezet ismeretén és a személyes felelősségen alapuló környezetkímélő magatartás, egyéni és közösségi szinten egyaránt
- érzékenység kialakítása a környezet állapota iránt

9.6 A célok eléréséhez szükséges készségek kialakítása, fejlesztése a diákokban

- alternatív, problémamegoldó gondolkodás
- ökológiai szemlélet, gondolkodásmód
- szintetizálás és analizálás
- problémaérzékenység, integrált megközelítés
- kreativitás
- együttműködés, alkalmazkodás, tolerancia és segítő életmód
- vitakészség, kritikus véleményalkotás
- kommunikáció, média használat
- konfliktuskezelés és megoldás
- állampolgári részvétel és cselekvés
- értékelés és mérlegelés készsége

9.7 A környezeti nevelési szemlélete

A diákok számára olyan oktatást kell az iskolánknak biztosítania, amelyben a szaktárgyi képzésen kívül hangsúlyt kapnak az erkölcsi kérdések és a környezettudatos életmód. Interaktív módszerek segítségével kreatív, együttműködésre alkalmas, felelős magatartást kialakító, döntéshozásra, konfliktus-kezelésre és megoldásra képes készségeket kell kialakítanunk.

Mindezek megkívánják az új értékek elfogadtatását, kialakítását, megszilárdítását és azok hagyománnyá válását.

A fenti célok csak úgy valósíthatók meg, ha hatékony tanulási, tanítási stratégiákat alakítunk ki.

Szemléletet csak úgy tudunk formálni, ha minden tantárgyban és minden iskolán kívüli programon diákjaink nem elszigetelt ismereteket szereznek, hanem egységes egészként látják a természetet, s benne az embert. Ezért a természettudományos tantárgyak összhangjának megteremtése kiemelt feladatunk volt eddig is, és marad továbbra is.

Az erdei iskolában megismertetjük gyerekeinkkel a természetet, gyakoroltatjuk az egyszerű, komplex természetvizsgálatokat. Megtanítjuk őket arra, hogy a természetben tapasztalt jelenségek okait keressék, kutassák a köztük rejlő összefüggéseket. Így válhatnak

majd tudatos környezetvédővé, a természetet féltő, óvó felnőttekké.

9.8 Tanulásszervezési és tartalmi keretek

A környezeti nevelés összetettségét csak komplex módszerek segítségével lehet közvetíteni. Ezért fontos a tantárgyak közötti integráció. Minden lehetőséget megragadunk, hogy diákjainkban egységes képet alakítsunk ki az őket körülvevő világról.

Lehetőségeink

- terepi munka során: táborok, tanulmányi kirándulások, városismereti játékok, stb.
- kézműves foglalkozások: egy-egy ünnephez kötötten, illetve tábori időben
- kiállítás rendezése, iskolarádió működtetése
- látogatás: múzeum, állatkert, botanikus kert, hazai nemzeti parkok, valamint hulladékégető, szennyvíztisztító, stb.
- versenyek
- szakkörök
- iskolaudvar parkosítása
- Hartyán nap a DÖK választása alapján
- „jeles napok”
- projektoktatás a bevezető szakaszban és az eredi iskolában
- tanórai keretben

9.9 Módszerek

A környezeti nevelésben a hatékonyság növelése érdekében olyan módszereket kell választanunk, amelyek segítségével a környezeti nevelési céljainkat képesek vagyunk megvalósítani.

Az 1-4. évfolyamot felölelő szakaszban nagyobb hangsúlyt szükséges fordítanunk a tanuláshoz nélkülözhetetlen funkciók fejlesztésére. Differenciált eljárásokkal, tartalmakkal és oktatásszervezési megoldásokkal kell alkalmazkodni a tanulók között meglévő nagyobb eltérésekhez. A képességfejlesztésben hangsúlyosan jelen kell lennie a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. Az 5-8. évfolyamban, a megismerési módszerek további fejlesztése, a szemléletes képi gondolkodás nyomán kialakuló képzetek, ismeretek, elsajátított tanulási szokások fejlesztése a cél.

Előtérbe kerül a verbális szint, de differenciált módon jelen van a manipulációs, és a képi szint is. Új elemként jelentkezik a belépő tevékenységformák megfogalmazása valamennyi tantárgyban. Ezek jelzések arra vonatkozólag, hogy milyen tanulási szituációkat kell létrehozni a kívánt fejlődés eléréséhez, a különböző képességcsoportok kialakításához, korrigálásához.

Játékok

- szituációs

- memóriafejlesztő
- kombinációs
- érzékelést fejlesztő
- ráhangolást segítő
- kapcsolatteremtést segítő
- drámapedagógia

Riport módszer

- kérdőíves felmérés
- direkt riportok
- fotóriport

Terepgyakorlati módszerek

- terepgyakorlatok
- térképkészítés
- egyszerű megfigyelések
- célzott megfigyelések, mérések

Aktív, kreatív munka

- természetvédelmi és fenntartási munkák
- rekonstrukciós munkák
- madárvédelmi feladatok
- szelektív hulladékgyűjtés
- rend- és tisztasági verseny

Művészi kifejezés

- vizuális művészet a környezeti nevelésben
- irodalmi alkotások
- zeneművészet
- fotóművészet
- táncművészet
- népművészet
- esztétikai érzékenység és élmény fejlesztése
- a tanulók önkifejezése a művészetek nyelvén

9.10 Taneszközök

Az iskola rendelkezik azokkal az alapvető oktatási eszközökkel, szakkönyvekkel, adathordozókkal, amelyek a környezeti nevelési munkához szükségesek. Folyamatosan pótoljuk és bővítjük az eszköztárunkat.

9.11 Az egyes tantárgyakon belül megvalósítható környezeti nevelési feladatok

Testnevelés

A tanulók

- fedezzék fel, értsék meg, hogy a környezeti hatások jelentős mértékben befolyásolják, egészséges testi fejlődésüket
- legyenek tisztában azzal, hogy a testnevelés és a sport nélkülözhetetlen az élményszerű tapasztalatszerzésben, az emberi kapcsolatokban, az együttműködés és a tolerancia fejlesztésében
- értsék és tapasztalják meg a szabadtéri foglalkozásokon keresztül, hogy a környezetszennyezés az egészségre veszélyes

Magyar nyelv és irodalom

alsó tagozat

A tanulók

- ismerjék meg a közvetlen (természetes- és mesterséges) környezetük értékeit bemutató irodalmi alkotásokat (meséket, mondákat, népdalokat és verseket)
- egy táj megismerésekor legyenek képesek kifejezni érzelmeiket, érzékelhetően alkalmazzák az anyanyelv gazdagságát, szépségét a szóbeli és írásbeli kommunikáció során

felső tagozat

A tanulók

- ismerjék meg az anyanyelv gazdagságát, a tájnyelv, a köznyelv és az irodalmi nyelv egymásra hatását és mindezeket tudják alkalmazni a természeti és ember alkotta környezettel való kapcsolatteremtésben
- védjék az anyanyelvüket
- alakuljon igénnyé a hatékony kommunikáció
- növeljük a környezethez való, pozitív érzelmi és intellektuális közeledést a környezet- és természetvédelemi témájú könyvek feldolgozásával
- fejlesszük az egyéni és a közösségi kompetenciákat a drámajátékok segítségével

Történelem

A tanulók

- értsék és tudják, hogyan, mikor és milyen emberi tevékenységek révén alakult át a természet;
- tudják értelmezni, hogyan hatottak a környezeti változások a gazdálkodásra, az életmódra, a közösségi normák alakulására;
- ismerjék meg a helyi történelmi értékeket, alakuljon ki bennük a hagyományok tisztelete;
- értsék meg és érezzék az egész világot érintő globális problémákat

Idegen nyelv

A tanulók

- váljanak érzékennyé a természet szeretetére a jól megválasztott szövegek

feldolgozásának segítségével
- fejlődjön az idegen nyelvi kommunikáció-képességük és fedezzék fel ennek lehetőségeit

Matematika

A tanulók
- váljanak képessé arra, hogy a más tantárgyakban tanított környezeti összefüggéseket matematikai módszerekkel demonstrálják
- legyenek képesek a környezeti mérések eredményeinek értelmezésére, elemzésére statisztikai módszerek alkalmazásával
- tudjanak ez irányú táblázatokat, grafikonokat készíteni és elemezni
- tudják megfigyelni az őket körülvevő környezet mennyiségi és térbeli viszonyait
- váljanak képessé egy adott témához megfelelő adatok kiválogatására, gyűjtésére és feldolgozására
- ismerjenek konkrét, a valós életből vett példákat, és legyenek képesek ezeket elemezni, tudjanak megfelelő következtetéseket levonni
- legyenek képesek reális becslésekre
- tudjanak egyszerű statisztikai módszereket alkalmazni
- alakuljon ki a rendszerben való gondolkodás
- alakítsuk ki a környezeti rendszerek megismeréséhez szükséges számolási készségeket

Fizika

A tanulók
- váljanak képessé a környezeti változások magyarázatára
- ismerjék meg az élő szervezetre káros fizikai hatások (sugárzások, zaj, rezgés) egészségkárosítását, tudják ezek kibocsátásának csökkentési lehetőségeit
- ismerjék fel a fizikai törvényszerűségek és az élőlények életjelenségei közötti analógiákat, valamint az élő és élettelen közötti kölcsönhatásokat
- tudják értelmezni a környezet változásának törvényszerűségeit,
- mérjék fel annak fontosságát, hogy a környezeti erőforrásokat csak felelősséggel szabad csak felhasználni

Földrajz

A tanulók
- szerezzenek tapasztalatot, gyűjtsenek élményeket a közvetlen élő és élettelen környezetükről
- érzékeljék és értékeljék a környezetben lezajló változásokat, mint a természeti és társadalmi folyamatok hatásainak eredményeit
- ismerjék meg a világ globális problémáit
- ismerjék meg és őrizzék a természeti és az ember alkotta táj szépségeit
-

Biológia

A tanulók
- ismerjék meg a globális környezeti problémákat és azok megelőzési, illetve

mérséklési lehetőségeit
- ismerjék és szeressék a természeti és az épített környezetet
- ismerjék meg az élőlények alapvető szervezeti-működési jellemzőit, fedezzék fel azok között az ok-okozati összefüggéseket
- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat
- alakuljon ki bennük az ökológiai szemléletmód

Kémia

A tanulók
- rendelkezzenek a környezetbiztonsághoz szükséges ismeretekkel
- környezettudatos magatartást alakítsanak ki
- legyenek képesek a környezeti elemek egyszerű vizsgálatára, az eredmények értelmezésére
- értsék meg a különböző technológiák hatását a természeti és épített környezetre, valamint becsüljék meg ezek gazdasági hatásait

Ének-zene

A tanulók
- ismerjék meg a természet zenei ábrázolásának módjait
- fedezzék fel a természet szépségeinek megjelenését
- vegyék észre a zene közösségerősítő, közösségteremtő szerepét
- tudják, hogy az élő és élettelen természet hangjai a zenében és a hétköznapokban egyaránt akusztikus élményt jelentenek
- fedezzék fel a zenei környezetszennyezést, és tudjanak ellene védekezni

Etika

A tanulók
- legyenek képesek a már kialakított, megteremtett értékek között úgy élni, hogy a lehető legkevesebb károsodást okozzák
- mérjék fel annak elengedhetetlen fontosságát, hogy az utódaiknak is megfelelő életteret kell hagyniuk
- alakítsuk ki azt a szemléletet, hogy a természet elemei emberi hasznosságuk fokától függetlenül is értéket képviselnek
- alakuljon ki személyes elkötelezettség és tolerancia a környezeti kérdésekkel kapcsolatban

Vizuális kultúra

A tanulók
- ismerjék fel a természeti és művészeti szépség

- rokonságát és azonosságát
- ismerjék meg a természet képzőművészeti ábrázolásának lehetőségeit
- ismerjék és tudják, hogy a hagyományápolás a fenntarthatóság egyik alappillére
- tudjanak példákat említeni a népi építészet, díszítőművészet hazai előfordulásaira
- ismerjék a természetes alapanyagok használatát
- legyenek képesek alkotásokat létrehozni a környezeti nevelési témaköröknek megfelelően (természetes anyagok felhasználása)
- ismerjék a tárgyi világ formanyelvi elemeit, a tartalom és a forma összefüggését
- kutassanak fel, ismerjenek meg helyi, népi építészeti emlékeket

9.12 Kommunikáció

A környezeti nevelésben – jellegénél, összetettségénél fogva – nélkülözhetetlenek a kommunikáció legkülönbözőbb módjai. Legalább ilyen fontos, hogy diákjaink a nagyszámú írott, hallott és látott média-irodalomban kritikusan, a híreket okosan mérlegelve tudják feldolgozni. Fontos, hogy képesek legyenek a szakirodalomban eligazodni, az értékes információkat tudják az értéktelentől megkülönböztetni. Tanulóinkat meg kell tanítanunk a fellépésre, a szereplésre, az előadások módszertanára.

9.12.1 Iskolán belüli kommunikáció formái

- kiselőadások tartása megfelelő szemléltetőeszközökkel
- házi dolgozat készítése
- poszterek készítése és bemutatása
- iskolarádió felhasználása híradásra
- faliújságon közölt információk készítése

9.12.2 Iskolán kívüli kommunikáció formái

- környezetvédelmi cikkek feldolgozása
- környezetvédelemről szóló rádió- és televíziós hírek feldolgozása, értékelése
- a közvetlen környezet problémáinak felmérése, értékelése

10. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatok

Az intézmény közvetíti mindazokat az értékeket és követelményeket, melyeket a tanulók az iskolai közösségben elsajátítanak, s felnőttként társadalmi gyakorlatként alkalmazni tudnak. Hozzásegíti a tanulókat a demokratikus joggyakorlás elsajátításához és az iskolában szerzett tapasztalatok későbbi hasznosításához.

A közösség és az egyén egyszerre forrása és tárgya a nevelőmunkának. A közösségi és egyéni bánásmód egységének, dinamikus egyensúlyának kialakítása és fenntartása alapvető fontosságú pedagógiai követelmény.

10.1 A közösségformálás célja

Közvetlen: a társaság, a közösség iránti szükséglet kielégítése

Közvetett:

- az együttélés, az együttműködés adott formáinak, lehetőségeinek megteremtése, folytonos megújítása
- felelős részvétellel kölcsönösen előnyös egyezség és megoldáskeresés készségének kialakítása
- mások véleményének meghallgatása
- a többség akaratának elfogadása

10.2 A közösségformálás feladata

- pedagógus és tanuló kölcsönös, bizalommal teli viszonyának kialakítása
- a pedagógus számoljon a nevelő hatás befogadásának életkori, fejlettségbeli lehetőségeivel, korlátaival
- a nevelő hatás pedagógiailag megalapozott, konkrét legyen, a nevelési eljárás igazodjék a megértett konkrét körülményekhez

- a nevelési eljárásnak, következetesnek, rendszeresnek és egymásra épülőnek kell lennie
- az önértékelő képesség fejlesztése
- az önkormányzás képességének fejlesztése
- tanulóközösségek tevékenységének megszervezése
- a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

10.3 Tevékenységek formái, színterei

Iskolai közösség

- megemlékezés nemzeti ünnepekről
- jeles napok hagyományainak őrzése
- tanévnyitó, tanévzáró ünnepély, ballagás, hangverseny
- gyermeknap
- Hartyán nap

Évfolyam közösség:

- előadások
- rendhagyó órák
- kulturális rendezvények látogatása
- sportversenyek

Osztályközösség:

- kulturális rendezvények látogatása
- tanulmányi kirándulás
- erdei iskola
- nyelvi táborok
- osztálykereten belüli rendezvények
- rendhagyó órák

Speciális közösségek:

- szakkörök
- énekkar
- sportkörök
- tanulmányi versenyekre felkészülők
- sportcsapatok
- délutáni csoportok
- DÖK
- szabadidős rendezvények részvevői
- könyvtárlátogatók köre
- időszakos feladat végzésére létrejövő csoportok

11. A pedagógusok helyi intézményi feladatai, az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

A pedagógusok feladatainak részletes listáját, valamint az osztályfőnök feladatait és hatáskörét a személyre szabott munkaköri leírásaink tartalmazzák.

11.1 Pedagógusok feladatai

- a tanítási órákra való felkészülés,
- szakszerű óravezetés,
- a tanulók dolgozatainak javítása,
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése,
- a megtartott tanítási órák dokumentálása, a helyettesített órák vezetése,
- osztályozó, illetve javító vizsgák lebonyolítása,
- dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése,
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása,
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok,
- felügyelet a vizsgákon, tanulmányi versenyeken, iskolai, országos méréseken,
- iskolai kulturális, és sportprogramok szervezése,
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása,
- a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása,
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása,
- részvétel nevelőtestületi és munkaközösségi értekezleteken, megbeszéléseken,
- részvétel továbbképzéseken,
- a tanulók felügyelete óraközi szünetekben és ebédeléskor,
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése,
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel,
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés,
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés,
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása,
- osztálytermek rendben tartása és szakmai jellegű dekorációjának kialakítása.

11.2 Az osztályfőnöki munka

Az *osztályfőnököt* az igazgató bízza meg, figyelembe véve a személyi feltételeket, valamint a felmenő rendszer elvét.

A Nemzeti Alaptantervben képviselt értékek, az egységes, alapvető követelmények és az ezekre épülő differenciálás egyaránt azt a célt szolgálják, hogy a tanulók – adottságaikkal, fejlődésükkel, iskolai és iskolán kívüli tanulásukkal, egyéb tevékenységeikkel, szervezett és spontán tapasztalataikkal összhangban – minél teljesebben bontakoztathassák ki személyiségüket.

Az osztályfőnök tevékenysége olyan iskolai pedagógiai munkát feltételez, amelyben a tanulók tudásának, képességeinek, egész személyiségének fejlődése, fejlesztése áll a középpontban; figyelembe véve, hogy az oktatás, nevelés színtere nemcsak az iskola, hanem a társadalmi élet és tevékenység számos egyéb fóruma is. Az ismeretek, a készségek, a képességek elmélyítése során sokféle nevelő hatás éri a tanulókat. Bármilyen színes és tartalmas is a tanítási órák tananyaga, a szükséges nevelési hatásokat, a tanulók személyiségének sokoldalú fejlesztését csak tervszerűen kialakított nevelési rendszerrel, gondosan egymásra épített nevelési tartalmakkal lehet megvalósítani. A tanulók személyiségfejlődését kibontakoztató pedagógiai folyamatokat, az osztályban érvényesülő nevelési hatásokat az osztályfőnöknek kell összehangolnia.

11.3 Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját.
- Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: elektronikus napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő gyermekvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskolai szociális segítőkkel.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

12. Egységesség és differenciálás

A nevelési-oktatási folyamat egyszerre egységes és differenciált: megvalósítja az egyéni sajátosságokra tekintettel levő differenciálást és az egyéni sajátosságok ismeretében az egységes oktatást.

Az egyéni különbségek figyelembevételének fontos területe a tehetséggondozás, amelynek feladata, hogy felismerje a kiemelkedő teljesítményre képes tanulókat, segítse őket, hogy képességeiknek megfelelő szintű eredményeket érjenek el és alkotó egyénekké váljanak.

A tanuló csak akkor képes erre, ha lehetőséget és bátorítást kap. A megfelelő oktatási módszerek, munka-és tanulásszervezési formák serkenthetik az egyéni különbségek kibontakozását. Az egyéni fejlesztési programok, a differenciálás különböző lehetőségei során a pedagógusok megfelelő feladatokkal fejlesztik a tehetséges tanulókat, figyelik fejlődésüket, és az adott szakasznak megfelelő kihívások elé állítják őket.

A differenciált –egyéni és csoportos –eljárások biztosítják az egyes területeken alulteljesítő tanulók felzárkóztatását, a lemaradás egyéni okainak felderítésével annak csökkentését, megszüntetését.

A sajátos nevelési igényű tanulók eredményes szocializációját, iskolai pályafutását elősegítheti a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt történő –integrált –oktatásuk. Esetükben a tartalmi szabályozás és a gyermeki sajátosságok összhangja ugyanolyan fontos, mint más gyermekeknél. Iskolai nevelés-oktatásuknak alapvető célja a felnőtt élet sikerességét megalapozó kulcskompetenciák fejlesztése, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítés.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelés-oktatása során a NAT-ban meghatározott és a kerettantervben részletezett kiemelt fejlesztési feladatok megvalósítása javarészt lehetséges, de mindenkor figyelembe kell venni az Irányelv fogyatékossági kategóriákra vonatkozó ajánlásait. Ezért a fejlesztés a számukra megfelelő tartalmak közvetítése során valósul meg és segíti a minél teljesebb önállóság elérését. A fejlesztési követelmények igazodnak a fejlődés egyéni üteméhez. A tartalmak kijelölésekor lehetőség van egyes területek módosítására, elhagyására vagy egyszerűsítésére, illetve új területek bevonására.

A sajátos nevelési igényű tanulók együttnevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus megközelítése az elfogadás, tolerancia, empátia, és az együttneveléshez szükséges kompetenciák megléte. A pedagógus a differenciálás során figyelembe veszi a tantárgyi tartalmak –egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait. Szükség esetén egyéni fejlesztési tervet készít, ennek alapján egyéni haladási ütemet biztosít. A differenciált nevelés, oktatás céljából individuális módszereket, technikákat alkalmaz; egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keres. Együttműködik különböző szakemberekkel, a gyógypedagógus iránymutatásait, javaslatait beépíti a pedagógiai folyamatokba. A sajátos nevelési igényű tanulók számára szükséges többletszolgáltatásokhoz tartozik a speciális tankönyvekhez és tanulási segédletekhez, továbbá a speciális gyógyászati, valamint tanulást, életvitelt segítő eszközökhöz való hozzáférés.

A fentiekre vonatkozó konkrét javaslatokat minden fogyatékossági területre vonatkozóan A sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve [2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről 21. § (11) bekezdés] tartalmazza. Az Irányelv egyaránt vonatkozik a sajátos nevelési igényű tanulóknak a nem sajátos nevelési igényű tanulókkal együtt (integráltan) és a tőlük elkülönítetten (gyógypedagógiai intézményekben) történő nevelésére, oktatására.

13. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

Kiemelt figyelmet igénylő gyermek a nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXC. törvény 4.§-ának bekezdése alapján az a gyermek vagy tanuló, aki sajátos nevelési igényű, vagy beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő, vagy kiemelten tehetséges.

13.1 Tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

A tehetség pszichológiai értelemben azt jelenti, hogy valaki egy tevékenységben vagy tevékenységkomplexumban az átlagosnál magasabb teljesítményre képes. Valamely területen az átlagosnál magasabb teljesítmény már gyermekkorban jelentkezik. A tevékenységek megfelelő gyakorlása kialakítja a képességeket. A képességek az egyes tevékenységekkel kapcsolatban a legkülönbözőbb formákban jelenhetnek meg.

13.1.1 A tehetség felismerése

Vannak korán felismerhető speciális területek, ilyenek: zene, sakk, tánc, testnevelés, matematika, idegen nyelvek.

Ezeknél is fontosabb az általános tehetségfaktor, amely nélkül a speciális tehetségek nem bontakozhatnak ki.

A tehetség megállapítható az alábbi jellemzőkből:

- különösen jó hallás,
- kíváncsiság, érdeklődés,
- figyelni és megfigyelni tudás,
- kezdeményező ismeretszerzési, tanulási vágy,
- jó emlékezet,
- ötletesség,
- eredetiség,
- élénk képzelőerő,
- gyors, lényegre tapintó felfogás,
- hatékony, divergens problémamegoldó gondolkodás,
- jó kézügyesség,
- önállóságra, függetlenségre való törekvés,
- kreativitás,
- bonyolult játékok kedvelése.

Mindezek mellett szinte nélkülözhetetlen a személyiség magas akarati, erkölcsi színvonala, a célratörő, türelmes, szorgalmas munka, kitartás, felelősségtudat, megbízhatóság, szociabilitás. Ezek sokszor fontosabbak, mint a veleszületett adottságok.

A tehetség kibontakoztatása érdekében iskolánkban olyan tevékenységeket szervezünk, amelyek:

- lekötik a tanulót,
- komfort élményt biztosítanak,
- fokozzák a teljesítményüket,
- kitágítják az érdeklődésüket.

Nagyon fontos, hogy az adott területen minél korábban felismerjük a tanulók tehetségét. Képességük kibontakozását segítsük, tapasztalatainkat felhasználva ezt a folyamatot irányítsuk, mert munkájuk akkor lehet hatékonyabb, ha önmegvalósításuk sikeres. Ha az eredmények jelentkeznek, a tanulási tevékenység intenzitása is fokozható, ezt reméljük a kompetencia alapú oktatástól is.

A tehetségek támogatása fontos az intézmény jó hírének megtartása és erősítése szempontjából is. Fontos azért is, hogy tanulóink önmaguknak és környezetüknek folyamatosan bizonyíthassanak, megerősítést kapjanak abban, hogy az átlagosnál többre képesek, és ez a képességük működik. Látják, hogy munkájuknak van eredménye, érdemes dolgozni, így kedvvel tudják tanulási tevékenységüket folytatni.

11.1.2 Fejlesztési lehetőségek, színterek

Tanóra

- differenciálás
- problémamegoldó feladatok
- ok – okozati összefüggések megláttatása (AHA élmény!)
- egyéni képességek figyelembe vétele
- tevékenykedtetés
- önálló témafeldolgozás
- önálló „búvárkodásra” tanítás
- pályaválasztási orientáció

A különbségeket a következő területeken lehet leginkább észlelni:

- tudásszint,
- képességek, alkati tulajdonságok,
- tanulási módszerek,
- pillanatnyi állapotok,
- elvárások, érdeklődési körök,
- életkor, nem.

Tanórán kívüli foglalkozások

- szakkörök
- előkészítők, fakultációk
- versenyek
- iskolai rendezvények
- kiállítások
- kirándulás

- pályamunkák készítése
- kulturális, sport és ismeretterjesztő programok látogatása

Már az óvodában kitűnhet a gyerek kivételes képességeivel. Az ilyen gyermeknek azonnal lehetőséget kell adni, hogy képességeit illetve tudását megmutathassa először szűk (csoport, osztály), majd szélesebb közönség előtt. A tehetséges tanuló először népszerűvé válhat a közösség számára, majd akár követendő példát jelenthet a többieknek. Később, ha tudása gyarapodik, lelkesedése töretlen, produkciója maradandó élményt jelenthet a közönségnek.

Versenyek

- Tantárgyi versenyek (iskolai, kerületi, fővárosi, országos)
- Művészeti versenyek
- Sportversenyek (iskolai, kerületi, fővárosi, országos, nemzetközi)
- Egyéb versenyek

Az iskolának biztosítania kell a sokszínűséget, hogy a gyereknek lehetősége legyen saját maga kipróbálására. A képességek fejlesztése minden pedagógus feladata. Érdemes a tehetségek sorsát később is figyelemmel kísérni, és lehetőséget biztosítani számukra eredményeik bemutatására, mellyel példát adhatnak az iskola tanulóinak és ösztönözhetik őket.

14. A sajátos nevelési igényű tanulók integrált iskolai nevelését és oktatását segítő, a fogyatékosság típusához és fokához igazodó fejlesztő programja

14.1 Integrációs törekvéseink

Intézményünkben az integráció nem kérdés, hanem gyakorlat.

A sajátos nevelési igényű tanulók különleges gondozási igénye biológiai, pszichológiai és szociális tulajdonság együttes, amely a tanuló nevelhetőségének, oktathatóságának, képezhetőségének jellegzetes különbségeit fejezi ki. A tanulók között fennálló különbségeket az iskolánk a helyi tantervének kialakításakor figyelembe veszi.

Lehetőségeinkhez mérten az SNI-s gyerekeket az osztálykereten túl kiscsoportos és/vagy egyéni megsegítésben is részesítjük.

14.2 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált oktatásának törvényi háttere

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012.(VIII.31.) EMMI rendelet
- 32/2012 (X.8.) EMMI rendelet

„Sajátos nevelési igényű tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszédfogyatékos, több fogyatékosság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.”

A tanulónak joga, hogy állapotának, személyes adottságának megfelelő megkülönböztetett ellátásban – különleges gondozásban, rehabilitációs célú ellátásban – részesüljön, és életkorától függetlenül a pedagógiai szakszolgálat intézményéhez forduljon segítségért. (Nkt 46.§ (3) g).

A szülő választja ki a sajátos nevelési igényű tanuló számára megfelelő ellátást nyújtó nevelési-oktatási intézményt az illetékes szakértői bizottság szakértői véleménye alapján, a szülő és a gyermek igényeinek és lehetőségeinek figyelembevételével (Nkt 47.§ (2).

A tanulót, ha egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és e helyett szöveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő (Nkt 56. § (1).

14.3 Személyi feltételek

Osztálytanítók, szaktanárok, gyógypedagógusok, logopédusok, iskolapszichológus, pedagógiai asszisztensek, iskolai szociális segítők, és nem utolsó sorban a szülők együttműködése szükséges ahhoz, hogy az integráció hatékonyan működhessen. Az integrációt segítő pedagógusok folyamatosan konzultálnak egymással, a pedagógiai szakszolgálat, illetve a Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat szakértői bizottságának munkatársaival.

Intézményünk olyan tanítási programokkal dolgozik, amelyek kellően rugalmasak, és a különböző képességű gyerekek számára egyaránt hozzáférhetőek.

14.4 Integrációs alapelveink

Tanítási programunk ismeretek átadása helyett a képességek fejlesztésére helyezi a hangsúlyt. Reális tananyagmennyiséget dolgoz fel, kiegészítve a sérülés specifikus ajánlásokkal, tartalmakkal. Differenciálást, aktív tanulói magatartást részesít előnyben.

Iskolánk szem előtt tartja az inklúzió szellemének megfelelő teljes integrációt. A tanuló teljes időtartamban az osztálytársaival együtt tanul. A heterogén osztálycsoportban való neveléssel, oktatással nagyobb esélyük van a sikeres szocializációra.

Megvalósítjuk az integráció törvényi feltételeit, biztosítjuk az SNI tanuló törvény adta jogait, a kötelező és adható kedvezmények igénybevételét, differenciált óraszervezéssel az egyéni képességek kibontakozását.

14.5 A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók fejlesztési programja

Bármely gyermek kerülhet nehéz helyzetbe közösségi élete során. Lehet, hogy nehezen találja meg a hangot kortársaival vagy pedagógusával, ezért kirekesztettnek, magányosnak érzi magát. Lehet, hogy bár okos, mégis gondjai adódnak egy-egy tantárgyban. Mindezek következtében megváltozhat magatartása, indulatossá vagy éppen visszahúzódóvá válhat, romolhat tanulmányi eredménye.

Az esetek nagy részében beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézség áll.

14.6 Törvényi háttér

2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről

- **beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló**: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiség fejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek.
- Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő pedagógiai ellátásra jogosult. A fejlesztő pedagógiai ellátás, a nevelési tanácsadás, az óvodai nevelés, az iskolai nevelés és oktatás, a kollégiumi nevelés és oktatás keretében valósítható meg. Nkt 47.§ (8)

A tanulási, beilleszkedési és magatartási zavarok hátterében részképesség zavarok, kóros aktivitászavar és/vagy figyelemzavar, az iskolai teljesítmények eléréséhez szükséges pszichikus funkciók kialakulatlansága, fejletlensége vagy a felsoroltak halmozott előfordulása áll fenn. Nem határozhatunk meg egységes jellemző jegyeket; az egyes állapotok a tünetek/tünet együttesek komplexitásától függően a funkciógyengeségtől a komplex személyiség-, illetve általános tanulási zavarig terjedhetnek. A percepciós bázis többdimenziós érintettsége miatt az olvasás, írás, számolás elsajátításában különböző súlyosságú akadályt jelent, az enyhe zavartól egészen a funkcióképtelenségig.

A részképesség zavarok körébe az iskolai teljesítmények – elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) – elsajátításának nehézségei, a képességek deficitje, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttese tartozik. Jellemző, hogy az adott részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó, súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik. A részképesség zavarok tüneteit mutató tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással kapcsolatos tevékenységek (olvasás, írás, számolás) elutasításában fejeződhet ki.

Aktivitászavar, figyelemzavar megléte esetén pedig az érintett tanuló rövidebb ideig tud a feladathelyzetben megmaradni, az általánosnál sokkal több cselekvéses tanulási helyzetet igényel. Azok a tanulók, akik súlyos figyelemzavaruk (helyzetidegenség, hibás-hiányos helyzetfelismerés) vagy fejletlen önirányítás, gyenge önértékelési képesség miatt nem tudnak a tanulási szituációba beilleszkedni, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

A tanulási kudarcok csökkentése, a gyermekek optimális megsegítése érdekében iskolánk gyümölcsöző együttműködést alakít ki saját közösségén belül, továbbá az érintett szülőkkel, a Pedagógiai Szakszolgálatokkal, valamint a gyerekek fejlődését támogató szakemberekkel. Fontosnak tartjuk annak felismerését - és a tanulókkal való felismertetését - , hogy átmenetileg vagy tartósan bárki szorulhat segítségre.

A terápia egyénre szabott, a lehető legteljesebb komplexitásra, a gyermek egyéni képességeinek maximális figyelembe vételére törekszik. A részképesség zavar, és a ráépülő tanulási zavar korrekciója kis lépésekben, együttesen folyik az iskolában. Ehhez fejlesztő pedagógusok állnak rendelkezésre. A fejlesztő pedagógusok egyéni fejlesztési terv alapján dolgoznak. Munkájuk eredményeiről a szülők tájékoztatást kapnak. Az egyéni fejlesztési terv tartalmazza a feltárt problémát, a fejlesztendő részképességeket, valamint az olvasásnál, írásnál, matematikánál jelentkező problémákat.

14.7 A magatartási - tanulási zavarok leggyakoribb megnyilvánulási formái

- az együttműködési készség hiánya
- durva hang, durva érintkezési mód, gyenge kudarctűrés
- feltűnni vágyás, imponálni akarás
- agresszivitás, kötekedés
- ellenséges, tekintélyellenes viselkedés
- megbízhatatlanság, felelőtlenség
- peremhelyzet a csoportban
- az érzelmi - indulati élet szélsőséges kiegyensúlyozatlansága

14.8 Pedagógiai cél és feladat

Az iskola egész élet- és tevékenységrendjével, érzelmi légkörével segítse a gyermekek harmonikus, kiegyensúlyozott fejlődését, fizikai és pszichikai teherbíró képességének növekedését. Az intézményi légkör azt közvetítse az érintkezések során a gyerekeknek, hogy problémáikkal, érzelmi konfliktusaikkal, kritikus élethelyzetben bizalommal fordulhat a felnőtt közösség bármely tagjához. Feladatunk elsősorban a megelőzés, illetve a már kialakult problémák megoldása.

14.9 Preventív feladataink

- Szülők és pedagógusok kölcsönös bizalmon alapuló, együttműködő kapcsolatának fenntartása.
- Egyéni, kiscsoportos foglalkozások szervezése.
- Kompetenciákat meghaladó feladat esetén a külső szakemberek segítségének igénybevétele.

14.10 Feladataink a már kialakult probléma esetében

- Amennyiben lehetséges, az előidéző okokat kell megszüntetni.
- A gyerek fejlődését és közösségre gyakorolt tevékenységét folyamatosan figyelemmel kell kísérni, szükség esetén nyomban közbe kell avatkozni!
- A tanuló magatartását, tevékenységét értékelni kell az érintettek körében, valamint az adott diák előtt. Szükség esetén be kell avatkozni.
- Ha szükséges, igénybe kell vennünk külső segítséget (orvos, pszichológus, pszichiáter, gyermekvédelmi szakember).
- Az egészségügyi, pszichés okok miatt szélsőséges magatartású vagy teljesítményű gyermeket a pozitív fegyelmezés eszközeivel próbáljuk formálni.
- A többiek érdekében nem engedjük meg, hogy a szélsőséges magatartási zavarokkal küzdő gyermek lehetetlenné tegye a csoport vagy osztály közösségének normális körülmények közötti nevelését - oktatását.

14.11 A beilleszkedési, magatartási, tanulási problémákkal kapcsolatos tevékenységünk

Eredményességünket jelzi:

ha az érintett tanuló

- huzamosabb ideig konfliktusok nélkül tevékenykedik a közösségben
- többnyire elfogadja és betartja a szabályokat
- együttműködik, vagy próbál együttműködni pedagógusával, társaival
- fokozatosan felzárkózik

ha a csoport-, osztályközösség

- elfogadja a másságot
- segíti a problémás tanulót

ha a tantestület

- többségi véleménye alapján gyermekeink magatartása, viselkedése, tanulmányi eredménye jórészt javult.

14.12 Integrált keretek között nevelt SNI gyermekek fejlesztési programja

A sajátos nevelési igényű tanulók esetében is a NAT-ban meghatározott egységes fejlesztési feladatokat kell alapul venni. A nevelési-oktatási folyamatot a tanulók lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális igényeihez igazodva elsősorban a következő elvek szerint kell megszervezni:

- A feladatok megvalósításához hosszabb időszakokat, tágabb kereteket kell megjelölni ott, ahol erre szükség van.
- Szükség szerint a sajátos nevelési igénnyel összeegyeztethető tartalmakat, követelményeket kell kialakítani és teljesíttetni.
- Nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulókra is érvényesek.

- Az SNI tanuló értékelése az egyéni fejlődési ütem, az egyéni különbségek maximális figyelembevételével történik. A tanuló teljesítménye önmagához mérten és előremutatóan kerül értékelésre, megőrizve a tanulási kedvet.

14.13 A sajátos nevelési igényű tanulók integrált nevelésében, oktatásában, fejlesztésében részt vevő pedagógus

Az SNI tanulók egyéni fejlesztését az intézményünk gyógypedagógusai az utazó gyógypedagógiai hálózat szakembereivel látják el.

Iskolánk pedagógusai szorosan együttműködnek a gyógypedagógusokkal a tanulók hatékony integrálása érdekében, iránymutatásaikat, javaslataikat beépítik a pedagógiai folyamatokba.

Pedagógiai munkájuk során

- tananyag feldolgozásnál figyelembe veszik a tantárgyi tartalmak – egyes sajátos nevelési igényű tanulók csoportjaira jellemző – módosulásait;
- a tanórai tevékenységek, foglalkozások során a pedagógiai diagnózisban szereplő javaslatokat beépítik, a folyamatos értékelés a tanulói teljesítmények elemzése alapján – szükség esetén – megváltoztatják eljárásaikat, az adott szükséglethez igazodó módszereket alkalmaznak;
- egy-egy tanulási, nevelési helyzet, probléma megoldásához alternatívákat keresnek;
- alkalmazkodnak az eltérő képességekhez, az eltérő viselkedésekhez.

14.14 Kiemelt feladataink

- *Testi fogyatékos tanulóknál*

  - A műveltségi tartalmaknak az adottságokhoz és korlátokhoz rugalmasan alkalmazkodó mennyiségben és minőségben történő elsajátítása.
  - Minden sérült funkció korrekciós jellegű fejlesztése.
  - Tanulási zavarok esetén sérülés specifikus módszerek alkalmazása.
  - Egyéni fejlesztési terv kidolgozása abban az esetben is, ha a gyermek csoportfoglalkozáson vesz részt.
  - Az egyéni fejlesztéssel nem korrigálható esetekben áttérés a szociális tanulásra.
  - Felkészítés - a gyermek képességeihez mérten - az önkiszolgálásra és - esetleg - munkavégzésre.
  - A személyiség fejlesztése a kiegyensúlyozottság, harmonikusság, a szocializációra való alkalmasság irányában.

- *Látássérült (gyengén látó) tanulóknál*

    - az ép érzékszervek működésének intenzív fejlesztése;
    - a meglévő látás megőrzése, fejlesztése - látásnevelés -, optikai segédeszközök használata;
    - beszédhiba-javítás;
    - intenzív mozgásfejlesztés
    - tapintás, finommozgás, a kézügyesség fejlesztése, a Braille-írás, -olvasás technikájának gyorsítása,
    - a testkultúra kialakítása, a testtartási hibák javítása (pl. fejlógatás, túlmozgások korrigálása) súlyosabb eseteknél gyógytornász, szomatopedagógus bevonásával,
    - életviteli technikák
    - a közlekedést, tájékozódást segítő ismeretek konkrét élethelyzetekben történő elsajátítása, alkalmazása (mozgástréner segítségével a fehér bot technikájának elsajátítása); környezetkialakítás,
    - mindennapi tevékenységek (étkezés, varrás stb.),
    - a speciális tan- és segédeszközök használatának gyakoroltatása;
    - a személyiségzavarok megelőzése, ha szükséges, pszichológus segítségével (helyes önértékelés, önelfogadás, alkalmazkodási képesség fejlesztése, megfelelő társas kapcsolatok kialakítása);
    - a leendő munkahelyen és hivatalos helyeken követendő helyes viselkedéskultúra kialakítása.

- *Hallássérült (nagyothalló) tanulóknál*

    - a hallásmaradvány kondicionálása,
    - a meglévő beszédállapot fenntartása (megőrzése) és fejlesztése,
    - a szájról olvasás készségének fejlesztése,
    - a módosult életvitel elfogadtatása, a harmonikus személyiség erősítése.

- *Beszédfogyatékos tanulóknál*

    - a beszédre irányuló figyelem fejlesztése,
    - a mozgások speciális fejlesztése,
    - az aktív és a passzív szókincs bővítése,
    - a beszédészlelés és megértés fejlesztése,
    - a prognosztizálható olvasás-/írászavar megelőzése.

- *Az autizmus spektrum zavarban szenvedő (autisztikus) tanulók*

Módszertanilag az autizmus-specifikus módszerek és eszközök alkalmazása mellett kognitív és viselkedésterápia, intenzív gyógypedagógiai fejlesztés, gyógytestnevelés alkalmazása szükséges.

Tartalmilag a hiányzó készségek, a másodlagos fejlődési elmaradás, a másodlagos viselkedésproblémák és tünetek speciális módszerekkel való habilitációs és rehabilitációs célú kezelését soroljuk ide, a következő területeken:

- elemi szociális-kommunikációs készségek,
- viselkedésproblémák (dührohamok, auto- és heteroagresszió, sztereotip viselkedések stb.),
- figyelem, utánzás, gondolkodási készségek, énkép, önismeret stb.,
- érzékszervek és testhasználat, nagy- és finommozgások, testtartás, izomhypotonia korrigálása,
- elmaradt pszichoszomatikus elemi funkciók,
- önkiszolgálás, önellátás, saját speciális segédeszközeinek mindennapi helyzetekben való rutinszerű használata,
- lakókörnyezetben való közlekedés, tájékozódás, élethelyzetek begyakorlása,
- szociális tapasztalatszerzés, társas kapcsolatok formáinak kialakítása.

15. Gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek

15.1 Jogi háttér

- 1996. évi LXII. törvény a közoktatásról és annak módosításai
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról
- 2007. évi LXXXVII. Törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. Törvény módosításáról
- 8/2000. (V.24.) OM- rendelet
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és köznevelési intézmények névhasználatáról szóló rendelet

15.2 Értékek és alapelvek

Az intézményi gyermekvédelem legfontosabb feladata, hogy fogadtassa el, illetve képviselje a gyermekek érdekeit, jogait.

Feladatunk olyan iskolai közeg megteremtése, mely a következő értékeket képviseli:

- harmonikusan, koruknak, képességeiknek megfelelően fejlődő fiatalok nevelése – oktatása
- az iskola, mint nevelő – oktató és támogató – segítő szocializációs közeg
- az iskola együttműködő kapcsolata a családokkal
- törekvés a problémák megelőzésére, azok pontos feltárására, a hatékony problémamegoldásra
- prevenció az egészségnevelés területén, illetve a gyermekvédelemben jelentkező problémák esetében (veszélyeztetettség, elhanyagolás, bántalmazás, anyagi nehézségek)

15.3 Célok és feladatok

- Minden pedagógus feladata a problémák feltárása, és az azonnali jelzés.
- Együttműködés a tantestületen belül a problémák hatékony kezelése érdekében.
- Adminisztráció folyamatos vezetése.
- Minden eset egyéni elbírálást érdemel. Ennek megfelelően szükséges a megfelelő lépések megtétele:

a.) intézményi kereteken belül megoldható esetek

b.) együttműködés, intenzív kapcsolattartás a társintézményekkel

- Titoktartásra vonatkozó előírások betartása.
- Az egészséges életmódot, bűnmegelőzést támogató, a szenvedélybetegségeket megelőző programok figyelemmel kísérése, szervezése, koordinálása.
- Szabadidős programok biztosítása.
- Állandó kapcsolat a krízisben lévő fiatalok családjával, családgondozójával.
- Tájékoztatás, információ a gyerekeknek, szülőknek, pedagógusoknak: a törvénymódosítások, jogszabályváltozások elhelyezése az iskolában a szülők által jól látható helyen.

15.4 A gyermekvédelmi munkát segítő társintézmények

A gyermekvédelmi munka négy színtéren zajlik: a gyerekek, a szülők, a nevelők és pedagógusok körében, valamint a társintézményekkel való kapcsolattartás keretében.

15.4.1 Intézményen belüli lehetőségek

Humán erőforrás: iskolapszichológus, pedagógusok, iskolai szociális segítők

15.4.2 Társintézmények

Az évek során – a hatékony problémamegoldás érdekében - együttműködő kapcsolatot alakítottunk ki a XV. kerületi, illetve a főváros más kerületeiben működő segítő intézményekkel.

- Fióka Család- és Gyermekjóléti Központ
- Újpalotai Család-és Gyermekjóléti Központ
- XV. kerületi Önkormányzat – Gyámhivatal, Gyámhatóság
- Pedagógiai Szakszolgálat
- Budapest Főváros XV. Kerületi Polgármesteri Hivatal Intézményfelügyeleti és Humán Főosztály Szociális és Egészségügyi Osztály
- Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály

- XV. Kerületi Rendőrkapitányság
- Gyermekorvosi- védőnői hálózat
- Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
- Budapest Főváros Kormányhivatala (1153 Budapest)

Gyermekvédelmi szempontból a veszélyeztetettség megelőzése alatt azokat a tevékenységformákat értjük, amelyek célja a gyerek családban való nevelésének elősegítése. E cél megvalósítása az iskolában dolgozó összes pedagógus aktív közreműködését feltételezi, és a tevékenység minden gyermekre egyformán irányul.

Fő feladatunk ezen a téren, hogy időben felismerjük a hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség kialakulására utaló jeleket.

Hátrányos társadalmi helyzetben azok a személyek, illetve családok élnek, akiknek a szükséglet-kielégítési lehetőségei, életkörülményei a társadalom többségénél lényegesen rosszabbak.

Hátrányos helyzetű gyermek: az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- szülők alacsony iskolai végzettsége,
- szülők alacsony foglalkoztatottsága,
- elégtelen lakókörnyezet, illetve lakáskörülmény.

Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult, és a fenti három körülményközül legalább kettő fennáll.

A veszélyeztetettség olyan, a gyermek, vagy más személy által tanúsított – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, érzelmi, értelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Veszélyeztetett gyermek: az a gyermek, aki családjában vagy környezetében ismétlődő vagy tartós fizikai, lelki bántalmazásnak, szexuális zaklatásnak, erőszaknak, elhanyagolásnak van kitéve, és/vagy fejlődésében családja, közvetlen környezete károsan befolyásolja.

15.5 Veszélyeztető helyzetek

- fizikai bántalmazás a családban
- felügyelet nélküliség
- súlyos elhanyagolás, gondozatlanság
- megállapítható alkoholizáló, drogfogyasztó gyermek
- hajléktalanság, nem megfelelő lakáskörülmény
- pszichés bántalmazás a családban
- tartós, súlyos egészségügyi probléma

15.6 A veszélyeztetettség megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenységeink

- Kapcsolattartás a társintézményekkel
- Szabadidős tevékenységek szervezése
- Egészségnevelés
- Családlátogatás

16. A tanulók részvételi joga gyakorlásának rendje az intézményi döntés folyamatában

A Nkt. 48. § (1) értelmében az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A DÖK alapvető feladata a diákok érdekeinek védelme, jogainak érvényesítése. Ide tartozik a problémafeltárás, a diákság képviselete, részvétel fegyelmi eljárásokban, részvétel az iskolai élet szabályainak alakításában valamint a programszervezés.

A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt pedagógus segíti, akit a DÖK javaslatára az igazgató bíz meg.

16.1 A diákönkormányzat jogkörei

20/2012 (VIII.31.) EMMI rendelet

Döntési jog

A DÖK a nevelőtestület véleményének kikérésével szabadon dönthet az alábbi kérdésekben:

- saját működéséről
- tisztségviselőinek megválasztásáról,
- anyagi eszközeinek felhasználásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

Javaslattételi, véleményezési jog

- az iskolai SZMSZ-ben a tanulókra vonatkozó valamennyi kérdésben;
- az iskolai házirend valamennyi pontjában;
- első tanítási óra max. 45 perccel korábban történő megkezdése (legkorábban 7:15);
- a DÖK véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével és a tanulókkal kapcsolatos valamennyi kérdésben.

A DÖK képviselője részt vehet a diákokat érintő témájú tanácskozásokon.

17. A szülő, a tanuló, a pedagógus együttműködésének formái, továbbfejlesztésének lehetősége

A szülők több féle formában kapnak tájékoztatást az iskola életéről, a munkatervről, az aktuális programokról, feladatokról:

- az iskola igazgatója évente két alkalommal (szükség szerint többször is).
- az osztályfőnökök a szülői értekezletek és fogadóórák alkalmával
- az iskolai elektronikus hirdetőfalon
- hirdetőtáblán
- az intézmény honlapján

A tanulókat az iskolai életről, az iskolai munkatervről, illetve az aktuális programokról, feladatokról az iskola igazgatója, a diákönkormányzat vezetője és a pedagógusok tájékoztatják:

- az igazgató évente két alkalommal iskolagyűlésen, rendszeresen az intézményi honlapon keresztül,
- a diákönkormányzat vezetője havonta egy alkalommal a DÖK vezetőségi ülésén, illetve iskolarádión, faliújságon keresztül folyamatosan, évente egy alkalommal diákgyűlésen,
- az osztályfőnökök heti rendszerességgel az osztályfőnöki órákon.

A tanulót és a tanuló szüleit a diák fejlődéséről, egyéni haladásáról a tanítók, szaktanárok folyamatosan (szóban, e- Krétán keresztül, üzenő füzeten keresztül) tájékoztatják. A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslatukat szóban vagy írásban egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a pedagógusokkal, a nevelőtestülettel vagy a szülői szervezettel.

17.1 A szülők és a pedagógusok együttműködésének fórumai

- *szülői értekezlet*
  - a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása
  - a szülők tájékoztatása az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről, aktuális eseményekről, a tanulók tanulmányi előmeneteléről, az iskolai magatartásról, az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról
  - a szülők kéréseinek, véleményeinek, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatójának

- *fogadóóra*
  - a szülő és a pedagógusok személyes találkozása
  - a tanuló tanulmányi munkájának, magatartásának értékelése, megbeszélése
  - az esetleges problémák, konfliktusok kezelése, közös stratégia kialakítása

- *írásbeli tájékoztató*
  - a szülő tájékoztatása az elektronikus ellenőrzőn keresztül a tanulók tanulmányaival, magatartásával összefüggő eseményekről, illetve a különféle iskolai vagy osztályszintű programokról

A szülői értekezletek, fogadóórák időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg. A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban (egyeztetett időpontban) egyénileg, illetve választott képviselőik útján közölhetik az iskola vezetőségével, a nevelőtestülettel.

17.2 Programok, melyekben a szülők és a pedagógusok együttműködnek

- Hagyományos karácsonyi és év végi hangversenyen veszünk részt, melyet tanítványaink adnak elő.
- Első osztályosaink hartyános polgárrá avatása a gólyaavatón történik.
- Egyre több szülő látogatja iskolai versenyeinket.
- Évente kétszer szervezünk nyílt órákat, ahol a szülők betekintést kaphatnak a hétköznapi munkába.
- A szülők és nevelők közül választott kuratórium közösen dönti el, hogy mely tanulók kerüljenek a Hartyán Aranykönyvbe.
- Hartyán tortája rendezvényt közösen szervezzük a szülőkkel.
- Szülők bevonásával tervezzük az erdei iskola programjait, választunk helyszínt. A családok a tanulók költségeit (étkezés, útiköltség, szállás, programok) fizetik.
- Német nemzetiségi osztályaink – az erdei táborhoz hasonló kondíciókkal - évente egy alkalommal nyelvi táborban vesznek részt.
- Iskolába hívogató programsorozat a leendő első évfolyamos gyerekeknek és szüleiknek.
- Leendő első osztályos gyermekek szüleinek közös szülői értekezlet.

17.3 További lehetőségek az együttműködésre

- A különböző programokra családi illetve személyre szóló meghívók készítése.
- Osztályfőnöki órák megtartása a szülővel együtt.
- Szülők bevonása a pályaorientációs nap szervezésébe, lebonyolításába.
- Diákönkormányzat aktívabb részvétele a különböző iskolai feladatokban.

18. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Az iskolában az alábbi tanulmányok alatti vizsgák tehetők le:

- osztályozó vizsga,
- pótló vizsga,
- javítóvizsga.

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha:

- a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól fel volt mentve,
- engedély alapján egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tehet eleget,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen a kétszázötven tanítási órát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet,
- ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és a nevelőtestület döntése alapján osztályozó vizsgát tehet.

Pótló vizsgát tehet a tanuló, ha

- valamely vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné, és ezt igazolja.

Javítóvizsgát tehet a tanuló, ha

- a tanév végén – legfeljebb három tantárgyból – elégtelen osztályzatot kapott.
- az osztályozó, különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

Különbözeti vizsgát a tanuló

- abban az iskolában tehet, amelyben a tanulmányait folytatni kívánja.

A tanulmányok alatti vizsgákat a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64-72.§ előírásaiban szereplő szabályok szerint kell megszervezni.

A vizsgák időpontját, a jelentkezés módját és határidejét az érintett tanulók szülei

- osztályozó vizsga esetén a házirendben találják.
- javítóvizsga esetén, a tanév végén (bizonyítványosztáskor) tudják meg.

Az osztályozó vizsgára kötelezett tanulókat az intézménynek értesítenie kell, hogy az egyes tantárgyak osztályozó vizsgáit mely napokon, hány órakor szervezi meg.

19. A tanulók felvételére, átvételére vonatkozó szabályok

Általános iskolai beiratkozás jogszabályi háttere

- A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- 1997. évi XXXI. évi Családjogi törvény 12.§ (1), (4)
- 149/1997. (IX. 10.) kormányrendelet

Az Nkt. 72. § (2) bekezdése szerint a szülőt megilleti a nevelési-oktatási intézmény szabad megválasztásának joga, amellyel élve gyermeke adottságainak, képességeinek, érdeklődésének megfelelően, saját vallási, világnézeti meggyőződésére, nemzetiségi hovatartozására tekintettel szabadon választhat iskolát.

A szülő a tanköteles korú gyermekét beírathatja egy szabadon választott iskolába, de igénybe veheti a kötelező felvételt biztosító iskolát is. Az Nkt. 50. § (6) bekezdése alapján az általános iskola, köteles felvenni, átvenni azt a tanköteles tanulót, aki életvitelszerűen az általános iskola körzetében lakik. (kötelező felvételt biztosító iskola). A 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 22. § (6) bekezdése] alapján **életvitelszerű ott lakásnak minős**ül, ha a tanulónak a kötelező felvételt biztosító iskola körzetében van a **lakóhelye**, ***ennek hiányában*** **a tartózkodási helye**.

A benyújtott jelentkezést az intézmény vezetője érdemben köteles elbírálni, és a szülő részére írásban közölnie kell a döntését. Az intézmény által hozott döntés ellen a szülő jogorvoslati lehetőséggel élhet, amelyet a fenntartó bírál el másodfokon. (Nkt. 37.§ (3) bek. b) pont) A fenntartói döntés ellen jogszabálysértésre hivatkozással bírósághoz lehet fordulni.

Az iskolában a tanuló átvételére a tanítási év során bármikor lehetőség van.

Ha az általános iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, köteles először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesíteni.

A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót a helyben szokásos módon – legalább tizenöt nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt – nyilvánosságra kell hozni.

Ha az általános iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt.

A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meg kell hívni. A sorsolás lebonyolításának részletes szabályait a házirendben kell meghatározni. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvételi, átvételi kérelmének teljesítése után sorsolás nélkül is felvehető a sajátos nevelési igényű tanuló, továbbá az a tanuló, akinek ezt különleges helyzete indokolja.

Az EMMI rendelet 24. § (7) bekezdése értelmében különleges helyzetű az a tanuló, akinek

a) szülője, testvére tartósan beteg vagy fogyatékkal élő, vagy
b) testvére az adott intézmény tanulója, vagy
c) munkáltatói igazolás alapján szülőjének munkahelye az iskola körzetében található, vagy
d) az iskola a lakóhelyétől, ennek hiányában tartózkodási helyétől egy kilométeren belül található.

20. A nevelő – oktatómunkát segítő eszközök, felszerelések jegyzéke

Az oktató – nevelőmunkát segítő eszközök a „Jegyzék a nevelési – oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről" a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 2. melléklet" alapján készült.

A következő évek beszerzéseinél az e jegyzékben felsorolt és még hiányzó eszközöket, felszereléseket kell elsősorban figyelembe venni.

Ezen felül minőségi fejlesztések esetén a pedagógiai programban és a tantervekben megfogalmazott céloknak megfelelően kell eljárni.

Iskolánkban az oktató-nevelőmunkát segítő eszközök és felszerelések jegyzéke az alábbi táblázatok szerint.

20.1 Helyiségek

	A	B	C
1.	***Eszközök, felszerelések***	***Mennyiségi mutató***	***Megjegyzés***
2.	*tanterem*	*iskolánként, figyelembe véve az iskola munkarendjét, osztályonként 1*	*Figyelembe vehető a szaktanterem is. A terem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 1,5 m2 /fő.*
3.	*csoportterem*	*24 osztállyal működő általános iskolában 8*	*A csoportterem alapterülete nem lehet kevesebb, mint 2 m2 /fő.*
4.	*szaktanterem a hozzá tartozó szertárral*	*iskolánként 1;*	
5.	*logopédiai foglalkoztató, egyéni fejlesztő szoba*	*ha a tanulót a többi tanulóval együtt oktatják iskolánként 1*	

6.	*iskolapszichológusi szoba*	*ha az iskolapszichológus alkalmazása kötelező, iskolánként 1*	
7.	*tornaterem (nemenként biztosított öltözővel, benne kialakított zuhanyzóval, wc-vel)*	*iskolánként 1*	*Általános iskolában, abban az esetben, ha az iskolát legalább százhúsz tanuló befogadására létesítették.*
8.	*sportudvar*	*iskolánként 1*	*helyettesíthető a célra alkalmas szabad területtel, szabadtéri létesítménnyel; kiváltható szerződés alapján igénybe vett sportlétesítménnyel*
9.	*igazgatói iroda*	*iskola székhelyén*	
10.	*igazgatóhelyettesi iroda*	*ha az iskolában az igazgatóhelyettes alkalmazása kötelező, 1*	
11.	*iskolatitkári iroda*	*iskola székhelyén 1*	
12.	*könyvtár (adattár, klub)*	*iskolánként 1*	*Általános iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van. A létesítésre kerülő könyvtár legalább egy olyan a használók által könnyen megközelíthető helyiség kell, hogy legyen, amely alkalmas háromezer könyvtári dokumentum befogadására, az állomány (állományrész) szabadpolcos elhelyezésére és legalább egy iskolai osztály egyidejű foglalkoztatására.*
13.	*könyvraktár*	*iskolánként 1*	*általános iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van.*

14.	*orvosi szoba, elkülönítővel*	*iskolánként 1*	*Az orvosi szoba kialakítása, létesítése nem kötelező, amennyiben az iskola-egészségügyi szolgálat nyilatkozata szerint, a tanulók ellátása – aránytalan teher és többletköltség nélkül a közelben található egészségügyi intézményben megoldható.*
15.	*Kiszolgáló helyiségek*		
	sportszertár	*iskolánként 1*	
	általános szertár	*iskolánként 1*	
	karbantartó műhely	*iskolánként 1*	
	aula (előtér, közösségi tér)	*iskolánként 1*	*Az aula kialakítása nem kötelező, amennyiben a nevelési-oktatási intézményben vagy annak közelében található közösségi térben megoldhatók azok a funkciók, amelyekre az aula szolgál.*
	porta	*iskolánként 1*	*Nyolc évfolyammal alapított általános iskolában, ha általános műveltséget megalapozó évfolyama van.*
	ebédlő	*iskolánként 1*	
	melegítőkonyha	*iskolánként 1*	*ha helyben étkeznek*
	tálaló-mosogató	*iskolánként 1*	*ha helyben étkeznek*
	felnőtt étkező	*iskolánként 1*	
	teakonyha	*iskolánként 1*	
	személyzeti öltöző	*iskolánként, nemenként 1*	
	személyzeti mosdó-zuhanyzó	*24 osztállyal működő iskolában nemenként 2*	

	személyzeti WC helyiség	*iskolánként, nemenként 1*	*Alkalmazotti létszám figyelembevételével.*
	tanulói WC helyiség	*iskolánként, szintenként, nemenként 1*	*A tanulói létszám figyelembevételével.*
	technikai alkalmazotti mosdó- zuhanyzó, WC helyiség	*Iskolánként, nemenként 1*	
	Élelmiszerhulladék-tároló	*iskolánként 1*	*ha helyben étkeznek*
	egyéb raktár	*iskolánként 1*	
	WC helyiség és mosdó mozgáskorlátozottak számára felszerelve	*tanulói létszám szerint*	

20.2 Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai

	A	B	C
1.	***1. Tanterem***		
2.	*tanulói asztalok, székek*	*tanulók létszámának figyelembevételével*	*Életkornak megfelelő méretben*
3.	*nevelői asztal, szék*	*tantermenként 1*	
4.	*eszköztároló szekrény*	*tantermenként 1*	
5.	*tábla*	*tantermenként 1*	
6.	*ruhatároló (fogas)*	*tanulók létszámának figyelembevételével*	
7.	*szeméttároló*	*helyiségenként 1*	
8.	*sötétítő függöny*	*ablakonként*	*az ablak lefedésére alkalmas méretben*

9.	***2. Szaktantermek (a tantermi alapfelszereléseken felüli igények)***		
10.	***a) számítástechnikai terem***		
11.	*tábla + flipchart*	*1*	
12.	*számítógépasztal*	*tanulónként 1*	
13.	*számítógép, internet hozzáféréssel, perifériákkal*	*tanulónként 1 felszerelés*	
14.	*Informatikai szoftverek, programok*	*szükség szerint*	*a pedagógiai program előírásai szerint*
15.	*scanner*	*1*	
16.	***b) társadalomtudományi szaktanterem***		
17.	*nyelvi labor berendezés*	*tíz–tizenöt tanuló egyidejű foglalkoztatására*	*ha az oktatás részben vagy egészben nem magyar nyelven folyik; számítógépes nyelvi oktatással kiváltható*
18.	*magnetofon*	*1*	
19.	*CD író, lejátszó, hangszóró*	*1*	
20.	*mikrofon, erősítő, fejhallgató*	*1*	
21.	*DVD (lejátszó, felvevő)*	*1*	
22.	*írásvetítő vagy projektor*	*1*	
23.	***c) természettudományi szaktanterem***		
24.	*vegyszerálló tanulói asztalok (víz, gáz csatlakozással)*	*három tanulónként 1*	
25.	*elszívó berendezés*	*tantermenként 1*	

26.	*vegyszerálló mosogató*	*két asztalonként 1*	
27.	*fali mosogató*	*tantermenként 1*	
28.	*poroltó*	*tantermenként 1*	
29.	*Elsősegélydoboz*	*tantermenként 1*	
30.	*eszköz- és vegyszerszekrény*	*2*	
31.	*méregszekrény (zárható)*	*1*	*elhelyezése a szertárban*
32.	*eszközszállító tolókocsi*	*tantermenként 1*	
33.	*törpefeszültségű csatlakozások*	*tanulóasztalonként 1*	
34.	***d) művészeti nevelés szaktanterem***		
35.	*rajzasztal (rajzpad, rajzbak)*	*tanulók létszámának figyelembevételével 1 hely*	
36.	*tárgyasztal (állítható)*	*tantermenként 2*	
37.	*mobil-lámpa (reflektor)*	*2*	
38.	*vízcsap (falikút)*	*2*	
39.	*pianínó*	*iskolánként 1*	
40.	*ötvonalas tábla*	*tantermenként 1*	
41.	*CD vagy lemezjátszó, magnetofon*	*tantermenként 1*	
42.	*tárolópolcok*	*tantermenként 1*	

43.	***e) technikai szaktanterem***		
44.	*tanulói munkaasztal*	*tizenöt tanuló részére*	
45.	*állítható magasságú támla nélküli szék*	*tizenöt tanuló részére*	
46.	***3. logopédiai foglalkoztató egyéni fejlesztő szoba***		
47.	*a fogyatékosság típusának megfelelő, a tanulási képességet fejlesztő eszközök*		*A pedagógiai programban foglaltak szerint.*
48.	*tükör (az asztal szélességében)*	*1*	
49.	*asztal*	*1*	
50.	*szék*	*2*	*Egy gyermek, egy felnőtt.*
51.	*szőnyeg*	*1*	
52.	*játéktartó szekrény vagy könyvek tárolására is alkalmas polc*	*1*	
53.	***4. tornaszoba***		
54.	*kislabda*	*5*	
55.	*labda*	*5*	
56.	*tornaszőnyeg*	*2*	
57.	*tornapad*	*2*	
58.	*zsámoly*	*2*	
59.	*bordásfal*	*2*	
60.	*mászókötél*	*2*	
61.	*gumikötél*	*5*	
62.	*ugrókötél*	*5*	

63.	*medicinlabda*	*5*	
64.	*stopper*	*1*	
65.	*kiegészítő tornakészlet*	*1*	
66.	*egyéni fejlesztést szolgáló speciális tornafelszerelések*		*sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint*
67.	***5. Iskolapszichológusi szoba***		
68.	*asztal*	*1*	
69.	*szék*	*4*	
70.	*Zárható irattároló szekrény*	*1*	
71.	*Számítógép perifériákkal*	*1*	
72.	*ruhatároló (fogas)*	*1*	
73.	*szeméttároló*	*1*	
74.	*telefonkészülék*	*1*	
75.	*szőnyeg*	*1*	
76.	***6. Tornaterem (mindazok a felszerelések, amelyek a tornaszobában, továbbá)***		
77.	*kosárlabda palánk*	*2*	
78.	*gyűrű*	*1*	
79.	*mászórúd*	*1*	
80.	*mászókötél*	*2*	
81.	*bordásfal*	*10*	

82.	***7. Sportudvar***		
83.	*szabadtéri labdajáték felszerelése*	*1*	*bármelyik játéktéktékt

100.	*szék*	*pedagóguslétszám szerint 1*	
101.	*napló és folyóirattartó*	*1*	
102.	*könyvszekrény*	*2*	
103.	*fénymásoló*	*1*	
104.	*számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal*	*1*	
105.	*számítógépasztal, szék*	*1-1*	
106.	*ruhásszekrény vagy fogasok*	*pedagóguslétszám figyelembevételével*	
107.	*tükör*	*1*	
108.	***10. Igazgatóhelyettesi, iskolatitkári iroda (a felszerelések feladatellátás szerint helyezhetők el)***		
109.	*asztal*	*felnőtt létszám figyelembevételével*	
110.	*szék*	*felnőtt létszám figyelembevételével*	
111.	*iratszekrény*	*1*	
112.	*számítógépasztal és szék*	*1*	
113.	*számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal*		
114.	*telefon*		*közös vonallal is működtethető*
115.	***11. Könyvtár***		
116.	*tanulói asztal, szék*	*egy iskolai osztály, egyidejű foglalkoztatásához szükséges mennyiségben*	*életkornak megfelelő méretben; mozgáskorlátozottak*
117.	*egyedi világítás*	*olvasóhelyenként 1*	

118.	*könyvtárosi asztal, szék*	*1-1*	*asztal egyedi világítással*
119.	*szekrény (tároló)*	*háromezer könyvtári dokumentum elhelyezésére*	
120.	*tárolók, polcok, szabadpolcok*	*2*	
121.	*létra (polcokhoz)*	*1*	
122.	*telefon*	*1*	*közös vonallal is működtethető*
123.	*fénymásoló*	*1*	
124.	*számítógép internet hozzáféréssel, perifériákkal*	*1-1*	
125.	*televízió*	*1*	
126.	*CD vagy lemezjátszó*	*1*	
127.	*Írásvetítő vagy projektor*	*1*	

20.3 Nevelőmunkát segítő eszközök

	A	B	C
1.	***Taneszközök***		
2.	*tárgyak, eszközök, információhordozók az iskola pedagógiai programjában előírt tananyag feldolgozásához*	*évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa*	*pedagógiai programban foglaltak szerint*
3.	*egyéni fejlesztést szolgáló speciális taneszközök*	*évfolyamok, tantárgyak alapján oly módon, hogy az iskola munkarendje szerint minden osztály alkalmazhassa*	*sajátos nevelési igényű tanulót oktató iskolában; pedagógiai programban foglaltak szerint*
4.	*magnetofon*	*iskolánként 1, ha legalább négy osztály működik, további 1*	*szaktanteremnél felsorolton kívül; bárhol szükség szerint elhelyezhető*
5.	*CD vagy lemezjátszó*	*iskolánként 1*	*könyvtárnál felsorolton kívül, bárhol szükség szerint elhelyezhető*
6.	*televízió*	*iskolánként 1*	*könyvtárnál felsorolton kívül, bárhol szükség szerint elhelyezhető*

Készült: a Kormány 5/2020. (I.31.) Kormány rendelete, a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, és a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. Kormányrendelet módosításai alapján.

21. A Hartyán Általános Iskola helyi tanterve

Készítette: **Székelyné Krizsán Mária**
igazgató
irányításával a
Hartyán Általános Iskola nevelőtestülete
2020. június 25.

22. A választott 2020-as kerettanterv[1] szerint az alábbi tantárgyakat és óraszámokat alakítottuk ki.

TANTÁRGYAK AZ ALSÓ TAGOZATON

Az 1-4. évfolyamon

NAT műveltségterületei	*Tantárgyak*
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv és irodalom Magyar irodalom Magyar nyelv
Idegen nyelv	Idegen nyelv – angol, német, nemzetiségi német, Nemzetiségi népismeret
Matematika	Matematika
Etika/hit-és erkölcstan	Etika Hit- és erkölcstan
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret
Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra
Technológia	Technika és tervezés Digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés

[1] (Kerettanterv az alapfokú nevelés- oktatás bevezető és kezdő szakaszára (1-4. évfolyam) és Kerettanterv az alapfokú nevelés- oktatás alapozó és fejlesztő szakaszára (5-8. évfolyam) - OH által nyilvántartott)

TANTÁRGYAK A FELSŐ TAGOZATON

Az 5 – 8. évfolyamon

NAT műveltségterületei	Tantárgyak
Magyar nyelv és irodalom	Magyar nyelv Iodalom
Idegen nyelv	Idegen nyelv – angol, német, nemzetiségi német, Nemzetiségi népismeret
Matematika	Matematika
Történelem és állampolgári ismeretek	Történelem Állampolgári ismeretek Hon- és népismeret
Etika/Hit-és erkölcstan	Etika Hit-és erkölcstan
Természettudomány és földrajz	Természettudomány Fizika Biológia Kémia Földrajz
Művészetek	Ének-zene Vizuális kultúra Dráma és színház
Technológia	Technika és tervezés Digitális kultúra
Testnevelés és egészségfejlesztés	Testnevelés Közösségi nevelés

Óraszámok az 1-4. évfolyamon

Tantárgyak	Óraszámok											
	1. évfolyam			2. évfolyam			3. évfolyam			4. évfolyam		
	Osztályok											
	a	b	n	a	b	n	a	b	n	a	b	n
Magyar nyelv és irodalom	7+1	7+1	7	7+1	7+1	7	5+1	5+1	5	5+1	5+1	5+1
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4+1	4+1	4+1
Etika/hit –és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret							1	1	1	1	1	1
Nemzetiségi nyelv és irodalom			5			5			5			5
Első élő idegen nyelv	+1	+1		+1	+1		+1	+1		2	2	
Nemzetiségi népismeret			1			1			1			1
Ének-zene	2	2	1*	2	2	1*	2	2	1*	2	2	1*
Vizuális kultúra	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Digitális kultúra							1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Kötelező alapóraszám	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**	**22**	**23**	**23**	**23**
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Maximális órakeret	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**24**	**25**	**25**	**25**
Nemzetiségi órakeret			**27**			**27**			**27**			**28**

Óraszámok az 5-8. évfolyamon

Tantárgyak	Óraszámok											
	5. évfolyam			6. évfolyam			7. évfolyam			8. évfolyam		
	Osztályok											
	a	b+(c)	n	a	b+(c)	n	a	b+(c)	n	a	b+(c)	n
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4	4+0,5	4	3	3+0,5	3	3+0,5	3+1	3
Matematika	4	4+1	4	4	4+0,5	4	3	3+0,5	3	3+0,5	3+1	3
Történelem	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Állampolgári ismeretek										1	1	1
Hon-és népismeret				+ 1	+1							
Etika/hit –és erkölcstan	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Természettudomány	2	2	2	2	2	2						
Kémia							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Fizika							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Biológia							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Földrajz							1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5
Nemzetiségi nyelv és irodalom			5			5			5			5
Első élő idegen nyelv	3+1	3	2	3+1	3	2	3+1	3	2	3+1	3	2
Nemzetiségi népismeret			1			1			1			1
Ének-zene	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Vizuális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dráma és színház							+1	+1	1			
Technika és tervezés	1	1	1	1	1	1	1	1				
Digitális kultúra	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Közösségi nevelés	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	**27**	**27**	**27**	**26**	**26**	**26**	**28**	**28**		**28**	**28**	
Szabadon tervezhető órakeret	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Maximális órakeret	**28**	**28**	**28**	**28**	**28**	**28**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**	**30**
Nemzetiségi órakeret			**31**			**31**			**33**			**33**

23. A kerettanterv által meghatározott óraszám feletti kötelező tanórai foglalkozások

1 – 8. évfolyamon

Tantárgy	Évfolyam	Óraszám
Magyar irodalom	1-4.	1
Magyar nyelv	6-8.	0,5
	6-8.	1
Matematika	4.	1
	5-8.	1
	6-8.	0,5
Idegen nyelv/ Angol	1-3.	1
	5-8.	1
Idegen nyelv/ Német	1-3.	1

24. Nem kötelező tanórai foglalkozások

Témakörök szerinti felosztás:

- tanulmányi
- művészeti
- sport
- fejlesztések, felzárkóztatás
- tehetséggondozás

25. A szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszáma

Lásd a *Választható tantárgyak, foglalkozások; a pedagógusválasztás szabályai* cím alatt!

26. A tankönyvválasztás elvei

Az iskola az iskolai tankönyvrendelés keretében a NAT szerinti kerettantervi tantárgyhoz kizárólag a tankönyvjegyzéken szereplő tankönyvek közül választhat.

A tankönyvválasztás a tantestület felelőssége.

A pedagógusok joga (és kötelessége) tankönyvet választani. A szabad tankönyvválasztás törvényes alapja a köznevelési törvény:

„A pedagógust munkakörénél fogva megilleti az a jog, hogy:

a) a nevelési, illetve pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit megválassza

b) a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével megválassza az alkalmazott tankönyveket, tanulmányi segédleteket, taneszközöket.”

Az alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásának

elveit az egyes évfolyamokon tanított tantárgyak, a kötelező és választható tanórai foglalkozások és azok óraszámai, az előírt tananyag és követelményei, a helyi tantervben rögzítettek határozzák meg.

26.1.1 A tankönyvválasztás alapelveinek főbb szempontjai

A tankönyv orientál, nemcsak abban segít, hogy mit tanítsunk, hanem azt is nagymértékben meghatározza, hogyan. Szemléletmódot ad, melyet követni kell a tanítás során, így rendkívül fontos, hogy milyen az adott tankönyv.

A döntésnél figyelembe kell venni, hogy a kiválasztott tankönyv minden szempontból megfelel-e a jó tankönyvvel szemben támasztott követelményeknek, azaz

- az **információs funkció** (A tanuló az információkat különböző tevékenységekkel- olvasás, jegyzetelés, összehasonlítás, táblázatok és képek szemlélése - sajátítja el a tankönyvből.)
- **transzformációs funkció** (A tankönyv ne csak a tanult ismeretek emlékezetbe vését könnyítse meg, hanem azok megértését, az új helyzetekben, más szituációkban való alkalmazásukat is segítse elő!)
- az **önképzési funkció** (A tankönyv szerkezetével, felépítésével, szövegével keltse fel a tanuló érdeklődését az adott tárgy iránt, serkentsen a szerzett tudás további elmélyítésére!)
- az **ellenőrző-értékelő funkció** (A tankönyv minden fejezet végén tartalmazzon ellenőrző kérdéseket a tananyag lényegéről!)
- A tankönyv tartalma feleljen meg a helyi tanterv tartalmának.
- Alkalmas legyen differenciált foglalkozás megtartására.
- Kivitele esztétikus, minősége jó legyen.
- Segítse az egyéni tanulást, az ismeretek önálló elsajátítását.
- A kezdő évfolyamokon (1. és 5. osztály.) kiválasztott tankönyvcsalád használata legyen következetes.

Azokat a könyveket, segédkönyveket, melyek nem szerepelnek a tankönyvjegyzékben, az iskolai szülői szervezet és a diákönkormányzat egyetértésével lehet megrendelni. Ezt úgy kell megoldani, hogy az egyeztetés során ne csorbuljon a pedagógus módszer- és tankönyvválasztási szabadsága.

26.1.2 A tankönyv térítésmentes igénybevétele biztosításának kötelezettsége

Az Nkt. 46.§ (5) bekezdése rendelkezik arról, hogy 1-8. évfolyamig, továbbá a nemzetiségi nevelés-oktatásban az állam biztosítja, a tanuló számára, hogy a tankönyvek térítésmentesen álljanak rendelkezésre.

27. A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

27.1.1 Az 1-2. évfolyam pedagógiai feladatai

- a gyermekek fokozatos átvezetése az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe

- a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni fejlődésbeli különbségek pedagógiai kezelése
- tanulási módszerek kialakításának megkezdése,
- az iskolai fegyelem és figyelem, valamint a kötelességérzet kialakítása
- a tanítás – tanulás szervezése játékos formában, a tanulók aktív közreműködésével
- az oktatás folyamata a tanulói képességek fejlesztését szolgáló ismeretek elsajátítására irányul

27.1.2 A 3-4. évfolyam pedagógiai feladatai

Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai teljesítmény-elvárások által meghatározott tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerül a Nat elveiből következő motiválási és a tanulásszervezési folyamat.

- az egészséges élet értékeinek megismertetése
- a társas kapcsolatok kialakításához szükséges beállítódások és képességek kialakítás
- egészséges önbizalom, önismeret kialakítása, fejlesztése
- a mozgás, a testedzés iránti kedv megerősítése
- a tanulás iránti pozitív hozzáállás kialakítása
- kedvező nyelvtanulási attitűd kialakítása
- a szóbeli és írásbeli alapkészségek erősítése, egyensúlyukra való törekvés
- a kreativitás fejlesztése
- a tanulók egészséges terhelése, érési folyamatuk követése
- személyre szóló, fejlesztő értékelésük

27.1.3 Az 5-6. évfolyam pedagógiai feladatai

A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, az ismereteknek különböző helyzetekben történő kreatív alkalmazásához szükséges kulcskompetenciák, képesség-együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont: az életkori jellemzők figyelembevétele; az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- helyes magatartásformák megismertetése és gyakoroltatása
- a személyiség erkölcsi arculatának értelmi és érzelmi alapozása
- az értelmi és érzelmi intelligencia mélyítése, gazdagítása a drámapedagógia eszköztárának alkalmazásával
- az önismeret alakításával, a fejlesztő értékelés és önértékelés képességének fejlesztése
- az együttműködés értékének tudatosítása a családban, a társas kapcsolatokban, a barátságban, a csoportban

27.1.4 A 7-8. évfolyam pedagógiai feladatai

A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata

- a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már megalapozott kompetenciák

továbbfejlesztése, bővítése, az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozása, valamint az, hogy fektessen hangsúlyt a pályaválasztásra, pályaorientációra.

- mintákat adunk az ismeretszerzéshez, a feladat- és problémamegoldáshoz, megalapozzuk a tanulók egyéni tanulási módszereit és szokásait
- alkalmazzuk a több tantárgy ismereteit integráló témákat feldolgozó tevékenységeket
- a mozgásigény kielégítésével, a mozgáskultúra, a mozgáskoordináció, a ritmusérzék és a hallás fejlesztése, a koncentráció és a relaxáció képességének alapozása
- az egészséges életvitel kialakításához iskolán kívüli szakemberek bevonásával is hozzájárulunk
- a tanulási stratégiák megválasztásában kitüntetett szempont az életkori jellemzők figyelembevétele, az ismeretek tapasztalati megalapozása és az ismeretszerzés deduktív útjának bemutatása
- fokozatosan kialakítjuk, bővítjük az együttműködésre építő kooperatív-interaktív tanulási technikákat és a tanulásszervezési módokat.
- lehetőséget biztosítunk továbbtanulási börzék, iskolai nyílt napok meglátogatására, pályaorientációs napokon való részvételre, szakmák megismerésére
- segítjük tanulóinkat a technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek alkalmazásában.

28. Mindennapos testnevelés megvalósításának módja

A mindennapos testnevelés, testmozgás megvalósításának módját a köznevelési törvény 27.§ (11) bekezdésben meghatározottak szerint szervezzük meg.

- Német nemzetiségi osztályainkban 1-4. évfolyamon 1 testnevelés órát német nemzetiségi tánc oktatására fordítunk.
- „b” osztályunkban 1-4. évfolyamon heti 1 órát néptánc oktatásra fordítunk.
- Azok a tanulóink, akik versenyszerűen sportolnak, egyesületi tagsággal rendelkeznek, az adott tanévre érvényes versenyengedély és a sportszervezete által kiállított igazolás birtokában mentesítést kérhetnek heti 2 testnevelés óra alól.

29. Választható tantárgyak, foglalkozások, a pedagógusválasztás szabályai

29.1.1 Választható tantárgyak iskolánkban

- *idegen nyelv (angol/német)* (1-8. évfolyam heti 1-4 óra)
    - A törvényes képviselő a beiratkozáskor adhatja le az idegen nyelv megválasztásával kapcsolatos igényét, melyet a jelentkezési lapon aláírásával igazol.
    - Ha a tanuló iskolakezdés, illetve iskolaváltás miatt nem tud élni a választási jogával, felvételi kérelmének elbírálása előtt egyezteti elképzeléseit az igazgatóval.

- *etika/ hit- és erkölcstan* (1-8. évfolyam heti 1 óra)
    - Az etika, illetve hit- és erkölcstan tantárgyról az 1. osztályba beiratkozó gyerekek szülei a beiratkozáskor nyilatkozhatnak.
    - tanulóink szülei minden tanév május 20-ig módosíthatják választásukat. A beérkezett igények alapján vesszük fel a kapcsolatot az egyházi szervezetek képviselőivel.

29.1.2 Választható foglalkozások

- Minden év májusában tesszük közzé a következő évben szervezendő énekkarok, szakkörök, sportfoglalkozások listáját. A beiratkozott tanulók számára a foglalkozás kötelező. Év közben kimaradni csak különleges indokkal, a szülő írásbeli kérésére, a szaktanár jóváhagyásával lehet.
- A foglalkozások megszervezésénél figyelembe vesszük a tanulók kérését, és a pedagógusok adta lehetőségeket is.

29.1.3 A pedagógus választás szabályai

Minden tanév május végéig az igazgató meghirdeti és közzéteszi a választható tantárgyak és foglalkozások várható időpontját és az azokat vezető pedagógusok nevét. A foglalkozások megválasztásával a szülő egyben (az adott év tantárgyfelosztásában szereplő) pedagógust is kiválasztja.

30. A tanuló tanulmányi munkájának írásban, szóban vagy gyakorlatban történő ellenőrzési és értékelési módja, a magatartás és szorgalom minősítésének elvei

30.1.1 A tanulók tudásszint mérésének és ellenőrzésének feladatai

- motiváció,
- felkészítés az önálló ismeretek szerzésére,
- rendszeres munkára szoktatás,
- tájékoztató jellegénél fogva ismeretet ad a tanulónak készségei fejlettségéről, a tananyag elsajátításának szintjéről, a hiányosságokról, hibákról

30.1.2 Az ellenőrzés formái

Szóbeli számonkérés

- feleltetés
- beszámolás
- kiselőadás
- projektmunka
- órai aktivitás

Írásbeli számonkérés

- írásbeli témazáró dolgozat
- írásbeli röpdolgozat

- beszámoló
- házi dolgozat

Gyakorlati számonkérés

- munkadarab készítése
- informatikai feladat
- gyűjtőmunka
- sportteljesítmény

Az ellenőrzés megfelelő arányát a pedagógus maga határozza meg az értékelés során, ügyelve a megfelelő egyensúlyra.

31. Az írásbeli beszámoltatások formája, rendje, korlátai

Az egész éves folyamatos tanórai megfigyelés, ellenőrzés, szóbeli számonkérés mellett az írásbeli beszámoltatásnak is fontos visszajelző szerepe van a diák, a tanár és a szülő számára egyaránt.

31.1.1 Az írásbeli beszámoltatás formái

- *Diagnosztikus mérés* a tanév elején, azon képességek, készségek feltárására, amelyekre a tanítás megkezdésekor támaszkodunk. Ez a felmérés elsősorban a pedagógust tájékoztatja. Az e-naplóba a százalékban kifejezett teljesítményt írjuk be.
- *Formatív mérést* végzünk egy-egy tananyag elsajátítása során, mellyel a tudásváltozást, az esetleges hiányosságokat tárjuk fel. Ez a mérés megerősít, korrigál, de nem feltétlenül minősít. Alkalmas az egyéni eltérések megállapítására is.
- *Szummatív mérést* egy-egy témakör lezárásánál és a tanév végén végzünk. Ilyenkor azt ellenőrizzük, hogy a tanuló hogyan tett eleget a követelményeknek. Ezt a felmérést értékeljük.

31.1.2 Az írásbeli beszámoltatások rendje

- Témazáró dolgozataink minden évfolyamon, valamennyi tantárgyra vonatkozóan egységesek.
- A dolgozatok értékelésénél minden esetben a teljesítményszintekben meghatározottak szerint járunk el.
- A felméréseket és a hozzájuk tartozó javítási útmutatót, értékelési rendszert folyamatosan a tantervi változások függvényében felülvizsgáljuk.
- Az egységesített mérések rendjét, idejét a munkaközösségek határozzák meg, a tanulócsoportok eltérő képességeit is figyelembe véve. A dolgozatok ütemezésénél a házirendben elfogadott elveket tiszteletben kell tartaniuk a pedagógusoknak.
- Azoknak a SNI-s tanulóknak, akik részképesség problémáik miatt írásban nem tudnak számot adni ismereteikről, biztosítjuk a dolgozatot helyettesítő szóbeli felelést.
- Az írásbeli dolgozatokra az első három félévben százalékos értékelést, a negyedik félévtől egészszámú osztályzatot kapnak a tanulók. Ezek az

osztályzatok azonos súllyal szerepelnek a félévi, illetve az év végi eredmények kialakításában. (Kétes félévi, vagy év végi osztályzat esetén a fenti dolgozatok eredményének döntő szerepe van.)

31.1.3 *Országos mérések:*

A mérések célja annak a felmérése, hogy tanulóink milyen mértékben képesek matematikai eszköztudásukat, szövegértési képességeiket, használható nyelvtudásukat tanulmányaik során és a hétköznapjaikban alkalmazni, valamint képet kapunk a tanulók fittségi állapotáról.

- 6., 8. évfolyam – anyanyelv, matematika
- A tanulók fizikai állapotának és edzettségének országos mérése – testnevelés (NETFIT mérés)
- Idegen nyelvi mérés (angol, német)

A mérésre egész tanév folyamán készülnek a diákok szakórákon, kompetencia alapú feladatok megoldásával. Ezt készítjük elő a próbaméréssel is. Az országos mérések eredményeiről a tanulók és a szülők a központilag generált mérési azonosító segítségével tájékozódhatnak.

Belső méréseink:

Évfolyam	***Mérés típusa***	***Tantárgy***
1.	A tanulók azonosítása a Diagnosztikus mérésre	
	Diagnosztikus mérés elvégzése	
5-8.	követő mérés	szövegértés
1.	bemeneti	komplex
2-4.	olvasástechnika	magyar
6. és 8.	Próbakompetencia	magyar, matematika
6. és 8.	próbakompetencia	német, angol
5-8.	követő mérés	szövegértés
5. és 7.	házi nyelvi vizsga	angol
5. és 7.	házi nyelvi vizsga	német
1.	Olvasástechnika	magyar
1-8.	Év végi mérések	magyar, matematika

Az országos mérés eredményeit évente elemezzük a matematika és szövegértés, valamint idegen nyelv tekintetében, meghatározzuk gyengeségeinket, erősségeinket és ennek alapján megállapítjuk következő évi feladatainkat.

32. Értékelés

32.1.1 Teljesítményszintek

Teljesítményszintek

Osztályzatok	Felső tagozat		Alsó tagozat	
	Normál	Csökkentett	Normál	Csökkentett, 3-4.évfolyam
elégtelen (1)	39 %-os teljesítményig	29 %-os teljesítményig	49 %-os teljesítményig	39 %-os teljesítményig
elégséges (2)	40 %-os teljesítménytől	30 %-os teljesítménytől	50 %-os teljesítménytől	40 %-os teljesítménytől
közepes (3)	55 %-os teljesítménytől	45 %-os teljesítménytől	60 %-os teljesítménytől	50 %-os teljesítménytől
jó (4)	75 %-os teljesítménytől	65 %-os teljesítménytől	80 %-os teljesítménytől	70 %-os teljesítménytől
jeles (5)	90 %-os teljesítménytől	80 %-os teljesítménytől	90 %-os teljesítménytől	80 %-os teljesítménytől

32.1.2 Az osztályozás rendje

Az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szövegesen értékeljük a tanulók előmenetelét. Az iskolakezdést követő első félévet minden szempontból bevezető, fejlesztő szakasznak szükséges tekinteni, ezért a pedagógus ebben az időszakban a szöveges formában megfogalmazott fejlesztő, tanulást segítő értékeléseket elsősorban szakmailag megalapozott megfigyeléseire építi.

Az itt megjelenített időpontokon kívül bármikor lehetősége van a pedagógusnak az általa választott területek értékelésére. A dolgozatok százalékos eredményét a pedagógusnak rögzítenie kell az értékelő naplóban.

A második évfolyamon a félévzárást követően, és a magasabb évfolyamokon osztályzatokkal értékeljük a tanulók tanulmányi teljesítményét.

Értékelésünk középpontjába a személyiség, valamint a képességek, készségek és az önértékelés fejlődését helyezzük, amelyben kiemelt helyet kap a folyamatosság, tárgyszerűség. Minden minősítésünk személyre szóló, fejlesztő, ösztönző. A személyre szóló fejlesztést diagnosztikus méréssel, a minősítést szummatív (főként témazáró) értékeléssel valósítjuk meg.

Az értékelés alapja:

- fejlesztési / tantervi követelmények
- a tanulócsoportban kialakult teljesítménynorma
- a tanuló előző teljesítményei

A mérési alapok eltérhetnek a sajátos nevelési igényű tanulóknál.

A szöveges értékelés az alábbi minősítéseket takarja:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített
- megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul

2-8. évfolyamon a törvényben rögzített hivatalos osztályzatokkal osztályozunk.

Ezek: jeles (5)
jó (4)
közepes (3)
elégséges (2)
elégtelen (1)

Élve a Nkt. 54.§ (4) adta lehetőséggel, az a tanuló, aki egy tantárgyból kimagasló teljesítményt ér el, félévkor és év végén **kitűnő (5k)** osztályzatot kaphat.

A tanuló osztályzatot szaktárgyi előmenetelében nyújtott teljesítményéért kap.

A tanulót és a szülőt a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a nevelők folyamatosan szóban, illetve az elektronikus naplón keresztül írásban tájékoztatják. A tanulók szóbeli tájékoztatása a szakórákon és az osztályfőnöki órákon történik. A szaktárgyak értékeléseit a szaktanárok rögzítik a Kréta rendszerben, szóbeli számonkérés esetén legkésőbb a felelet másnapján, írásbeli számonkéréskor egy héten belül.

A tanuló félévi és év végi osztályzatát az egyes tantárgyakból a szaktanárok állapítják meg, az e- naplóba beírt érdemjegyek alapján.

A témazárók jegyeit hangsúlyosabban vesszük figyelembe a félévi, illetve az év végi osztályzatok esetében, ha azok matematikai középértéket mutatnak a lezárásánál.

Az év végi osztályzat kialakításánál a tanuló év elejétől megszerzett összes osztályzatát figyelembe vesszük.

Az osztályozás rendjének részletes szabályozása az intézmény házirendjében is megtalálható.

32.1.3 Minősítéssel értékelt tantárgyak

- Nemzetiségi népismeret
- Dráma-és színház
- Állampolgári ismeretek
- Hon-és népismeret

Ezeknél a tantárgyaknál az értékelés:
jól megfelelt (Jmf)
megfelelt (Mf)
nem felelt meg (Nfm)

1-3.évfolyamon az idegen nyelvet 1. osztályban és 2. osztály félévkor szövegesen értékeljük, 2. osztály év végétől osztályozunk.

A magasabb évfolyamba lépésről a nevelőtestület dönt az osztályozó értekezleten. Vitás esetben a Nkt. 54. § (6) bekezdése alkalmazandó.

33. Az otthoni, délutáni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei

Az otthoni szóbeli és írásbeli feladatok végzésének kettős célja van:

- A tanórán hallottak megerősítése, elmélyítése. Ennek mennyisége és tartalma a tanulók képességeinek függvényében eltérő.
- A következő tanórai anyag előkészítése, kutató, gyűjtőmunka.

A tanulási tevékenység mindkét formáját segítik az iskolai könyvtár, az Internet valamint a délutáni szabadidős programok.

Iskolánkban az optimálisnál nem több a házi feladat, és kellőképpen differenciált. Alsó tagozatban a másnapi felkészülésre átlagosan a 60 perc, míg felső tagozaton 90 perc az ideális.

Hét végére, tanítási szünetre írásbeli feladatot lehetőség szerint nem adunk.

Gyermekeink tanulási képessége eltérő, munkavégzésük üteme különböző, gondolkozásuk, emlékezeti képességük, figyelem összpontosításuk változó, ezért helyezzük előtérbe a differenciálást.

34. Egész napos (iskolaotthonos) nevelés, oktatás szervezésének elvei

Intézményünkben jelenleg nincs iskolaotthonos rendszerben szervezett nevelés, oktatás.

Iskolaotthonos nevelés-oktatás esetében a kötelező tanórai és egyéb foglalkozások a délelőtti és délutáni időszakra egyenletesen kerülnek szétosztásra, egymást váltva, a tanulók arányos terhelését figyelembe véve. Az oktatás 8-16 óra között történik és a tanulóknak ezen való részvétele kötelező.

35. A magasabb évfolyamba lépés feltételei

- Az első évfolyamba lépés feltételei: a gyermek abban az évben, amelynek augusztus 31. napjáig a hatodik életévét betölti, tankötelessé válik. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik.

A tankötelezettség kezdetével kapcsolatos eljárásra az alábbi jogszabályok rendelkezései az irányadók:

- Nkt. – a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény
- EMMI rendelet – a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet
- Ped. rendelet – a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről szóló 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet
- Nkt. vhr. – a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet

- Az első évfolyamból magasabb évfolyamba lépés feltételei:

A 2011. évi CXC. törvény 54. § (3.) bekezdése szerint: az első évfolyamon félévkor és év végén, a második évfolyamon félévkor szöveges minősítéssel kell kifejezni, hogy a tanuló kiválóan, jól vagy megfelelően teljesített, illetve felzárkóztatásra szorul.

A tanuló az első évfolyamon csak abban az esetben utasítható évfolyamismétlésre, ha a tanulmányi követelményeket az iskolából való igazolt és igazolatlan mulasztás miatt nem tudta teljesíteni. A szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal (57.§ (1)) megismételheti a diák az évfolyamot akkor is, ha különben magasabb évfolyamba léphetne. Ebben az esetben a megismétlésre kerülő évfolyamról nem kap bizonyítványt a tanuló.

Felsőbb évfolyamba lépés feltétele:

A tanév során adott tantárgyból szerzett osztályzatok átlaga meghaladja az 1,7-et.

A magasabb évfolyamba lépésről a HT-ben meghatározottak alapján a nevelőtestület dönt az osztályozó értekezleten.

36. A magatartás és szorgalom értékelésének, minősítésének formái

Magatartás	Szorgalom
példás	példás
jó	jó
változó	változó
rossz	hanyag

36.1.1 A magatartás és szorgalom értékelésének és minősítésének követelményei

Magatartás:

Példás

- a házirendet, iskolai követelményeket ismeri, betartja
- fegyelmezett, pontos, segítőkész, megbízható
- hangneme udvarias, kulturált, tanáraival, társaival, az iskola dolgozóival szemben tisztelettudó
- a közösség munkájában aktív szerepet vállal
- a vállalt, rábízott feladatot teljesíti

Jó

- a házirendet, iskolai követelményeket ismeri, általában betartja
- általában fegyelmezett, megbízható, pontos
- nevelőivel, társaival, felnőttekkel szemben tisztelettudó
- a közösségbe jól beilleszkedik
- önállóan ritkán vállal feladatot, a rábízottat elvégzi, lehetőség és szükség szerint segíti társait
- legfeljebb 3 órát igazolatlanul mulaszt

Változó

- az iskolai követelményeket, házirendet gyakran megszegi
- viselkedésével zavarja a közösséget, időnként rossz példát mutat
- nevelőivel, társaival, felnőttekkel szembeni viselkedése gyakran kifogásolható
- nem becsüli a közösségi tulajdont
- a közösségi munkában megbízhatatlan
- legfeljebb 10 órát igazolatlanul mulaszt

Rossz

- az iskolai követelményeket, házirendet gyakran nem tartja be, tudatosan megszegi
- a közösségbe nem tud, vagy nem akar beilleszkedni, annak munkáját zavarja, rossz irányba befolyásolja
- hangneme kifogásolható, durva
- a közösségi vagyont, saját és társai felszerelését szándékosan rongálja
- akaratát erőszakkal rákényszeríti másokra
- 10 óránál többet igazolatlanul mulaszt

Szorgalom:

Példás
- a képességeihez viszonyítva teljesítménye kiemelkedő
- munkavégzése pontos, rendszeres, megbízható
- felszerelése, házi feladata hiánytalan
- önállóságra törekszik, munkáját rendszeresen ellenőrzi
- kötelességtudó
- tanórán érdeklődő, aktív, figyel, felkészült

Jó
- az órai munka aktív résztvevője
- általában megbízhatóan, pontosan dolgozik
- felszerelése, házi feladata alkalmanként hiányos
- képes az önellenőrzésre
- általában felkészül, de különösebb érdeklődést nem mutat, megmarad az iskolai tananyag keretein belül.

Változó
- munkája, felkészülése ingadozó
- gyakran figyelmetlen, pontatlan, ezt tantárgyi eredményei is tükrözik
- szétszórt, önállótlan, ösztönzésre szorul
- felszerelése, házi feladata gyakran hiányos
- törekszik a tanórán tanultak befogadására, de a további megerősítés hiányzik, erre igénye nincs
- nem ellenőrzi önmagát

Hanyag
- tanulmányi munkában megbízhatatlan
- feladatait nem végzi el, többnyire elutasítja
- teljesítménye saját hibájából eredménytelen
- tanórán érdektelen, teljes közöny jellemzi
- meglévő felszereléseit is tönkreteszi

36.2 Dicséret, jutalmazás, fegyelmezés rendje

36.2.1 Dicséret, jutalmazás rendje

Kiemelkedő tevékenységért iskolánk tanulói, közösségei és csoportjai jutalmazásban részesülhetnek.

A kiemelkedő munka általában tanévenként kerül jutalmazásra.

Egyéni jutalmazások

A jutalmazások formái: - szóbeli
- írásbeli

- osztályfőnöki dicséret: odaítéléséről az osztályfőnök dönt, adható több dicséret alapján, vagy egyszeri közösségi munkáért;

- szaktanári dicséret: odaítélését a szaktanár határozza meg.
  - Adható az adott tantárgyban elért versenyeredményekért (iskolai versenyen első három helyezett),
  - kutató-, vagy sorozatos gyűjtőmunkáért
  - folyamatos kiemelkedő tanulmányi munkáért (öt egymást követő szaktantárgyi ötös),
- igazgatói dicséret:
  - kerületi versenyen első három helyezett,
  - területi, országos versenyre bejutott tanuló,
  - az iskoláért végzett munkáért (ünnepélyek) az esemény súlyától függően igazgatóhelyettesi vagy igazgatói dicséret,
  - az iskola hírnevét öregbítő tettért,
- az igazgatói vagy igazgatóhelyettesi dicséret csak az aktuális havi jegyre hat.
- tantestületi dicséret: a tantestület szavazata alapján, tanév végén adható,
- A pedagógusok és a DÖK javaslatára az iskola évente Hartyán- plakettet adományoz, melyet a tanulók 4. és 8. évfolyam végén kapnak meg.
  Odaítélésének feltételei:
  - a tanulmányi eredmény négy éves átlaga alsó tagozaton 4,8 – 5 között
  - felső tagozaton 4,7 – 5 között, példás magatartás és szorgalom mellett
  - tanulmányi, sport vagy művészeti versenyen kiemelkedő eredményt nyújtott
  - a közbeeső években az iskola jó hírnevét öregbítő tettért.

A jutalmak formái:

- könyvjutalom,
- oklevél,
- bejegyzés a Hartyán aranykönyvbe
- Hartyán plakett.

36.2.2 Fegyelmezés rendje

Ha a tanuló a házirendet megszegi, fegyelmező intézkedésben vagy fegyelmi büntetésben részesíthető.

A fegyelemsértés mértékétől függő intézkedések az alábbiak:

Fegyelmező intézkedés

- szóbeli figyelmeztetés,
- írásbeli figyelmeztetés
  - szaktanári
  - osztályfőnöki figyelmeztetés – odaítéléséről az osztályfőnök dönt a fegyelmi vétségek alapján, de adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak nagyságát. Javaslatot tehet rá az osztályban tanító szaktanár is.
  - igazgatóhelyettesi figyelmeztetés
  - igazgatói figyelmeztetés.
- írásbeli intés
  - szaktanári

    - osztályfőnöki intő adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak nagyságát és várható hatását, vagy ha a tanuló sorozatos kisebb fegyelemsértésekkel elérte a fokozatot.
    - igazgatóhelyettesi intő
    - igazgatói intő
- írásbeli megrovás
    - szaktanári
    - osztályfőnöki rovó adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak nagyságát és várható hatását, vagy ha a tanuló sorozatos kisebb fegyelemsértésekkel elérte a fokozatot.
    - igazgatóhelyettesi rovó
    - igazgatói rovó.

A fegyelmezési intézkedések a fegyelemsértés mértékétől függően sorrendiségükben felcserélhetők.

Kisebb vétségek sorozata esetén a fokozatokat be kell tartani. A fegyelemi büntetés a havi jegyre hat ki.

Fegyelmi büntetés

- megrovás,
- szigorú megrovás,
- áthelyezés az évfolyam másik osztályába,
- áthelyezés másik, azonos típusú iskolába.

A fegyelmező intézkedést általában a szaktanár vagy az osztályfőnök, fegyelmi büntetést az intézményegység vezető és/vagy a tantestület hoz a fegyelmi eljárás során.

A fegyelmi eljárással kapcsolatos jogszabályok:

- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről –alapvetően az 58. §. szól a fegyelmi eljárásról, de érinti a tárgykört még a 37., 38., 53., 56., 59., 70., 97.§ is.
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról–alapvetően az 53-61.§.szól a fegyelmi eljárásról, de érinti még a tárgykört a 4.§. is.

36.3 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezésének elvei

36.3.1 Csoportbontásban oktatott tantárgyak iskolánkban

- idegen nyelv
- német hon-és népismeret
- digitális kultúra
- technika és tervezés
- matematika

36.3.2 A csoportbontás lehetőségei

- egy osztályt bontunk két csoportra képességük alapján
- az adott évfolyamon egy időben vannak a fenti tantárgyak órái és a különböző osztályokból szerveződnek a csoportok képességük figyelembe vételével

36.3.3 A csoportbontás elvei

Általános elv, hogy egy adott csoportban a tanulók fejlettségük és képességeik tekintetében lehetőleg azonos szinten legyenek.

- a tanulók széles körű fejlesztése hatékonyabban valósul meg, amennyiben megközelítőleg azonos a csoport összetétele motiváltság, képességek és az önálló tanulás területén
- a differenciálás még inkább egyénre szabottan történik
- a tanítási módszerek adekvátabban jelennek meg
- alacsonyabb csoportlétszám mellett a fenti elvek dominánsabban jelentkeznek

36.3.4 A csoportba sorolás szempontjai idegen nyelvből és matematikából

A tanuló

- tanulmányi eredménye az adott tantárgyból;
- teljesítménye;
- tehetséggondozása;
- felzárkóztatása;
- továbbtanulási, pályaválasztási szándéka.

Minden csoportban azonosak a követelmények, a diákok egyforma témazárókat írnak.

A csoportok átjárhatók az év végi értékelés alapján.

Az egyéb foglalkozások szervezésének elveit a Választható tantárgyak, foglalkozások; a pedagógusválasztás szabályai cím alatt megfogalmaztuk.

36.4 Projektoktatás

A projektoktatás a tananyag komplex elsajátításának olyan sajátos formája, amikor az adott tárgykört a diákok hosszabb időkeretben iskolában, vagy iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel.

Témahét
Célja: a fejlesztendő képességek, az érintett területek és feldolgozási irányok a témaválasztástól függ.
Általános jellemzői: az ismeretek kibővítésének folyamata kap hangsúlyt, a tanulók egyéni képességeihez igazodik, a közös munka együvé tartozást alapozó és fejlesztő élménnyé válik, egyszerre komoly, szokatlan egyedi és játékos céltudatos tevékenység.

Témaválasztástól függetlenül várható eredmények:

- kialakul, erősödik a személyes motiváltság, nő az önbizalom,
- magasabb fokú együttműködés és szocializáció alakul ki.

A tervezés feltételei:

- a témahét megvalósításában az iskola minden tanulója részt vesz,
- a témahéten tartott foglalkozások a tankönyvi, tantervi tananyaghoz nem feltétlenül kapcsolódnak, ám a pedagógusok szakjához igen,
- a téma: mindig egy adott központi dolog köré épül, amelyet a felkínált lehetőségekből, vagy egyéni javaslatok alapján a diákok döntése alapján választunk minden évben, szeptember 15-ig,
- a választott téma tartalmilag beépül az iskolai programokba.

Intézményi megvalósítás lehetőségei, feladatai:

- A témahét az intézményben megvalósításra kerül.
- Témaválasztástól függően, nem tanórai keretekben is megvalósítható, dokumentálni a Kréta rendszerben kell.
- A megszervezése egy, az azt vállaló pedagógus team feladata.
- A megvalósítást követően, az iskolahasználóknak is lehetőséget biztosítunk, hogy az ünnepélyes keretek között megrendezésre kerülő záró rendezvényen bemutassuk, értékeljük a témahetet.
- A témahét zárásaként összeállított anyagot és tapasztalatot közzétesszük, nyilvánosságra hozzuk.

Projekt:

- Olyan három vagy több hetet meghaladó tanulási egység, amelynek fókuszában valamilyen valóságos probléma, tennivaló, elvégzendő tevékenység áll.
- Alapját a tanulók által kiválasztott, megbeszélt, elfogadott téma, probléma képezi. Erről döntés az intézményekben, a tanév elején, szeptember 15-ig történik.

Jellemzői:

- A projektmódszer az ismeretekről az ismeretek megszerzésének folyamatára helyezi át a hangsúlyt, alkalmazása nagyfokú tanári rugalmasságot, figyelmet, ráérzést kíván.
- A tanítási projekt változatos, kreatív, társas készségeket fejleszt, átfogó, szokatlan és egyedi.
- A projekt végére a tanulóktól vagy a csoportoktól tárgyi vagy szellemi produktumot várunk el, amelyet a projekt végén bemutatunk.
- A pedagógusszerep megváltozik, mely szerint nem egyszerű tanár, hanem társ, szakértő lesz, aki tanácsokat, iránymutatásokat ad, ugyanakkor az előkészítő szakaszban növekszik irányító és szervező tevékenysége.
- A projekt megvalósítható intézményen kívüli helyszíneken, nem tanórai keretekben.
- Dokumentálni a témahétnél leírtakkal megegyezően kell.
- Záró napján egyedi formában értékelik a projekt megvalósulását.

36.5 A nemzetiségi nevelés és oktatás

36.5.1 Általános elvek

A nemzetiségi nevelés és oktatás célja a tanulók nemzetiségi közösséghez tartozásának erősítése. Ezt a célt az iskola a nemzetiségi nyelv és kultúra közvetítésével éri el a következő elvek szerint:

- a helyi tantervekben megjelenő szabad sáv a kötött nyelvi és népismereti óraszám miatt általában kisebb mértékű az általánosnál; ezt a hátrányt a

műveltségi területek erőteljesebb integrációjával, a kiemelt fejlesztési feladatok átgondolt megjelenítésével szabályozzuk helyi tantervünkben;

- az óraterv kialakításánál biztosítani kell egy világnyelv oktatását is;
- az iskolánk nevelő és oktató munkája arra irányul, hogy minden műveltségi területen a tanulói készségek és képességek fejlesztése az általános követelmények szerint érvényesüljön.

36.5.2 A speciális követelményekre vonatkozó irányelvek

Általános rendelkezések:

- A nemzetiségi oktatás – a magyarországi közoktatás részeként – megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.
- A nemzetiségi oktatás segíti a nemzetiséghez tartozót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

36.5.3 A nemzetiségi oktatás formája intézményünkben és az általános követelmények megvalósulása

Iskolánkban német nemzetiségi nyelvoktató oktatás folyik elsőtől nyolcadik osztályig. Ennek megfelelően a tanítás nyelve a magyar, a német nemzetiségi nyelv és irodalom és a német népismeret tantárgyakat pedig német nyelven tanulják a tanulók.

- A nemzetiségi oktatás tartalmi követelményei a Nemzeti Alaptanterv követelményeit veszik alapul, biztosítva ezáltal, hogy a nemzetiségi oktatásban részt vevő tanulók a más oktatási formában tanulókkal azonos esélyek mellett készülhessenek fel a továbbtanulásra.
- A nemzetiségi oktatás keretében felkészítjük a tanulót a nemzetiség anyanyelvi és irodalmi, népismereti (történelmi, földrajzi, kulturális) tananyagából - az életkorhoz igazodóan - a későbbi alapfokú nyelvvizsgára.
- Iskolánk helyi tanterve tartalmazza a nemzetiség nyelvének, irodalmának, népismeretének, és néptáncának az oktatását az első évfolyamtól felmenő rendszerben.
- A nemzetiségi oktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), az irodalom és a kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a nemzetiségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését.
- A nyelv közösségalakító és megtartó erő. E feladatát a nemzetiség hagyományainak és kultúrájának megismerésével együtt képes ellátni. Erre teremtünk lehetőséget külföldi nyelvi táborok szervezésével és a

hazai nemzetiségek által lakott helységek felkeresésével. Ezeket a látogatásokat a szülők igénye alapján szervezzük.

- A nemzetiség nyelvének tanításakor gyakorlati nyelvi készségek kialakítását, a nemzetiségi nyelv szóbeli és írásbeli megértését, illetve művelt köznyelvi szintű használatát valósítjuk meg. Az irodalmi nevelés központi feladata a nemzetiségi és az anyaországi irodalom megismertetése, az olvasási kedv felébresztése.

A nyelvi táborok, kirándulások mellett a német nyelvű országokban kiadott újságok, online kiadványok, ismeretterjesztők rendszeres olvasása, feldolgozása a legújabb nyelvi fordulatok, szóhasználatok elsajátítását, illetve megismerését teszik lehetővé, és az olvasóvá nevelést is hatékonyan segítik.

A követelmények meghatározásának alapja: a tanulók életkori sajátossága, valamint a nemzetiségi oktatás célja és tartalma, figyelemmel a Nemzeti Alaptanterv német nemzetiségi nyelv és irodalom részletes követelményeire.

36.5.4 A magyar nyelv és irodalom és a nemzetiségi anyanyelv kapcsolata

Tekintettel arra, hogy a nemzetiségi oktatás célja a nemzetiségi önazonosság megőrzése és erősítése, a magyar nyelv és irodalom általános fejlesztési és részletes követelményeinek az iskola pedagógiai programjában, helyi tantervében történő megjelenítése során figyelembe kell venni, hogy a nemzeti identitás szempontjából egy másik nemzet kultúrájához, nyelvéhez, irodalmához kötődhet.

36.5.5 A nemzetiségi népismeret

A nemzetiségi népismeret tananyag a magyarországi német nemzetiség és az anyanemzet kultúrájáról, történelméről, hagyományairól és jelenéről szóló ismereteket tartalmazza.

36.5.6 Általános témakörök

a) A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája

- Nyelvhasználati sajátosságok, beleértve a nyelvjárásokat, nyelvváltozatokat.
- Vizuális kultúra (építészeti emlékek, képzőművészet, iparművészet, népművészet, filmművészet).
- Ének-, zenei és tánckultúra (zenei örökség, színház, tánc és játék).
- Hagyományok, régi és új szokások, kulturális javak, mesterségek, gazdasági élet, ünnepek és jelképek.
- Szociológiai és település-földrajzi ismeretek.

b) A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja

- A magyarországi németek történelme és irodalma, az anyanemzet, (anya) országok történelmének, irodalmának korszakai; az anyanemzet, illetve a nyelvi országok földrajza.
- Oktatás-, kultúrtörténet, jelenkor.

- A nemzetiségek más országokban élő csoportjai.

c) Nemzetiségi és állampolgári jogok

- A nemzetiségek jogai, hazai és nemzetközi jogrendszer.
- A nemzetiségek intézményrendszere.
- Nemzetközi kapcsolatok.

36.5.7 A nemzetiségi népismeret tanítása

A nemzetiségi népismeret tanítása önálló tantárgyként folyik. Pedagógiailag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal, stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni vagy csoportos kutatás.

A nemzetiségi népismeret oktatásának követelményeit össze kell hangolni az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom, illetve a többi műveltségi terület követelményeivel.

A népismeret oktatása az első évfolyamtól folyik.

36.5.8 A nemzetiségi nyelv és irodalom, továbbá a népismeret oktatásának időkerete

A vonatkozó jogszabályok értelmében a nyelvoktató oktatási formában 1-8. évfolyamon a heti kötelező órakeretből

- a német nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására öt,
- a német népismeret tantárgyra egy tanórát szükséges biztosítani.
- 1-4. évfolyamon a német nemzetiségi táncot heti egy órában – a testnevelés óra terhére – oktatjuk.

36.5.9 Általános fejlesztési követelmények

A nemzetiségi nyelv és irodalom

1 – 6. évfolyam:

- *Beszédértési készség, beszédkészség*:

a) Merjen a tanuló az adott nyelven, németül megszólalni, fokozatosan növekedjen beszédbátorsága és önbizalma.
b) Értse meg és tudja követni a tanár egyszerű utasításait.
c) Tudjon egyszerű módon kérdezni, válaszolni, információt adni, és/vagy kérni valós beszédhelyzetekben.
d) Legyen képes megoldani a hallás utáni értési feladatokat. Megértési problémák esetén tudjon segítséget kérni.
e) Tanuljon meg és mondjon el emlékezetből néhány dalt, mondókát, verset az adott nyelven.

- *Olvasásértési készség:*

a) Ébredjen fel a tanuló érdeklődése a népcsoportja kultúrája iránt.
b) Ismerje fel és értse meg a leírt ismert szavakat, kifejezéseket. A megértést cselekvéssel, szóban vagy írásban jelezze vissza.
c) Legyen képes az adott nyelven szöveg felolvasására életkorának megfelelően.
d) Tudjon szövegből egyszerű információkat kiemelni.

Legyen gyakorlata egyszerű, ismert nyelvi elemekből álló szöveg néma olvasással való megértésében.

- *Írásbeli készség:*

a) Legyen képes a tanuló adott nyelven egyszerű szöveg lemásolására és tollbamondás utáni helyes leírására.
b) Tudjon egyszerű, tényszerű információkat írni az adott nyelven.
c) Legyen képes minta alapján több mondatból álló, összefüggő szöveget írni (párbeszéd, üzenet, képeslap, bemutatkozás stb.).

7 – 8. évfolyam

- *Beszédértés, beszédkészség*:

a) A tanuló tudja használni a nemzetiség nyelvét hétköznapi kommunikációs helyzetekben.
b) Legyen képes mondanivalóját a tartalomnak megfelelő formában megfogalmazni.
c) Tudjon beszélgetést kezdeményezni és fenntartani, élményeiről beszámolni,
információkat kérni és adni.

- *Olvasásértési készség:*

a) Tudjon a tanuló nyelvileg összetettebb szöveget is megérteni, feldolgozni (tanórán tanári segítséggel, illetve házi olvasmányként).
b) Ismerjen meg néhány irodalmi alkotást (verset, novellát, elbeszélést, regényt) az adott népcsoport kultúrájából.
c) Legyen képes a nemzetiség nyelvén való olvasásra.
d) Legyen képes a tanultak köréből bármely típusú szöveget kifejezően felolvasni (megfelelő hangsúlyokkal, a szöveg lényegének visszaadásával).

- *Írásbeli készség:*

a) Legyen képes a tanuló az adott nyelv alapvető nyelvi és nyelvhelyességi törvényszerűségeinek alkalmazása. Tudjon összehasonlítást tenni a magyar és a nemzetiség nyelve között.
b) Az adott nép kultúrájáról szóló alkotásokon keresztül ismerje meg annak a népnek szellemiségét, a kétnyelvűség előnyeit. Legyen képes tudásszintjének megfelelően egyszerűbb szövegek fordítását megoldani.

A nemzetiségi népismeret

1 – 6. évfolyam

- A tanuló tudjon ismereteket meríteni különböző forrásokból népcsoportjáról, ismerje családja és környezete nemzetiségi kötődését, zenei és tradicionális népi kultúráját, nyelvhasználati sajátosságait.
- Ismerje a nemzetiség szimbólumait, ünnepeit.
- Ismerje nemzetisége regionális és országos elhelyezkedését.

7 – 8. évfolyam

- Ismerje a tanuló a nemzetiség (és az anyanemzet) kulturális életének kiemelkedő eseményeit, országos és nemzetiségi regionális fesztiváljait, személyiségeit, műveket.
- A tanuló ismerje a nemzetiség anyaországának történelmét és társadalomföldrajzát.
- Ismerje a nemzetiség magyarországi történelmét, főbb sorsfordulóit.

36.5.10 Vizsgarendszer

Német nemzetiségi osztályainkban tanuló diákjaink számára lehetőséget biztosítunk arra, hogy 5. illetve 7. évfolyam végén vizsga keretében mérjék fel tudásukat. Ezzel a lehetőséggel megismerhetik az „igazi" nyelvvizsga feladattípusait, ismerkedhetnek a vizsgák légkörével.

5. évfolyam:

Az év végi vizsga a Goethe- Intézet által a legfiatalabb korosztály számára kifejlesztett Fit in Deutsch A1 nyelvvizsgája alapján készült. A vizsga a legalapvetőbb némettudást feltételezi. A Közös Európai Nyelvi Referenciakeret hatszintű tudásskáláján az első (A1) szintnek felel meg.

A vizsga menete:

A vizsga írásbeli és szóbeli részből áll.

ÍRÁSBELI:

Leseverstehen: (kb. 20 perc; 12 pont; 20%)
Négy rövid szöveg (hirdetés, leírás) elolvasása, a hozzájuk kapcsolódó feladatok megoldása.

Hörverstehen: (kb. 20 perc; 18 pont; 30%)
Két különböző beszélgetés meghallgatása, a feladatok megoldása.

Schreiben: (kb. 20 perc; 12 pont; 20%)

Válasz e-mail írása megadott témában, meghatározott terjedelemben.

SZÓBELI:

(10-15 perc; 18 pont; 30%)
Három részből áll: *(A gyerekek egymással folytatnak kommunikációt.)*

1. Bemutatkozás
2. Kérdések szerkesztése és megválaszolása megadott témában
3. Kérések, felszólítások megfogalmazása, reagálás ezekre

A szóbeli rész hívó kártyák segítségével történik.
Értékelés:
Elérhető: 60 pont (100%)

7. évfolyam

Az év végi vizsga a DSD I. nemzetközi nyelvvizsga szóbeli vizsgarésze alapján készül. Ez a típusú nyelvvizsga alkalmas a gyerekek nyelvi kompetenciájának mérésére. A négy legfontosabb készséget méri.

8. évfolyam

Oktatásunk nem titkolt célja, hogy diákjainkat német nyelvből magas szinten készítsük fel. Iskolánkban a tanulóknak lehetőségük van a 2017-2018-as tanévtől a német nyelvi diploma (DSD- Deutsches Sprachdiplom) megszerzésére. A nyolcadikosok a DSD I. (A2/B1 szint)

vizsgát tehetik le. A vizsgára való felkészülés órai kereteken belül megvalósítható, nem igényel extra órákat és ingyenes.A vizsga mindkét szinten írásbeli és szóbeli részből áll. A diploma az eredménytől függően A2 vagy B1 típusú magyar állami nyelvvizsgának felel meg.

A vizsgát a saját iskolájukban teszik le a tanulók, intézményünk hivatalosan is DSD I. nyelvvizsgahely.

Vizsgarészek:

Olvasott szöveg értése

A vizsga ezen része a vizsgázó szövegértési képességeit teszteli néhány rövid (25-80 szavas) és egy hosszú (100-300 szavas) szöveggel és az azokhoz kapcsolódó kérdésekkel. Ezek legtöbbször rövid válaszos, feleletválasztós, illetve igaz/hamis feladatok. Ez a rész 70 percig tart (60 perc feladatmegoldásra és 10 perc a megoldólap kitöltésére)

Hallott szöveg értése

Ebben a részben a vizsgázó több hangfelvételt hallgat meg, majd ezekhez kapcsolódó feleletválasztós vagy igaz/hamis feladatokat kell megoldania. A hallásértési feladatokra 50 perc (40 perc feladatmegoldás és 10 perc megoldólap-kitöltés) áll rendelkezésre.

Írásbeli kommunikáció (levél írása)

Az íráskészséget tesztelő komponensben a vizsgázónak kérdést/problémát kell körüljárnia egy adott témában. Az érvelés megírására 75 perc áll rendelkezésre.

Szóbeli kommunikáció

Ez a rész további két részből áll: egy irányított beszélgetésből és egy szabadon választott téma prezentációjából. Erre a részre nagyjából 20 perc áll rendelkezésre.

36.6 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek

A rendszeres, élethosszig tartó fizikai aktivitás (testmozgás) az egészségtudatos magatartás és életvezetés alapvető feltétele. Ebben a pedagógiai folyamatban nélkülözhetetlen az iskolai testnevelés, ami a primer prevenció legfontosabb köznevelési színtere. A 2014/2015. tanévtől a tanulók fizikai fittségének mérésére a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt, a **NETFIT** program szolgál, melynek küldetése, hogy népszerűsítse és tudatosítsa az élethosszig tartó fizikai aktivitás jelentőségét és az egészségtudatos életvezetés értékeit a tanulók, családjaik és a köznevelés szereplői körében.

A mérés eszközeit számunkra biztosították, a mérés és értékelés módszereivel megismerkedtünk.

A NETFIT tesztjei:

Fittségi profil	Fittségi tesztfeladat	Vizsgált terület
testösszetétel és táplálkozási profil	testtömeg mérése	testtömegindex (BMI)
	testmagasság mérése	
	testzsírszázalék-mérése	testzsírszázalék
aerob fittségi profil	állóképességi ingafutás teszt (20m)	aerob kapacitás

vázizomzat fittségi profil	ütemezett hasizom teszt	hasizomzat ereje és erőállóképessége
	törzsemelés teszt	törzsfeszítő izmok ereje
	ütemezett fekvőtámasz teszt	felsőtest izomereje
	kézi szorítóerő mérése	a kéz maximális szorító ereje
	helyből távolugrás teszt	a láb robbanékonyereje
hajlékonysági profil	hajlékonysági teszt	térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A NETFIT értékelése:

A vizsgált tanuló teljesítményét egy olyan abszolút kritériumértékhez hasonlítjuk, amely **nemre** és **életkorra** vonatkoztatva az egészséghez szükséges minimum fittségi értékeknek felel meg.

A NETFIT értékelési zónái:

fokozott fejlesztés szükséges	fejlesztés szükséges	egészségzóna

A tanulók saját teljesítményük alapján kerülnek értékelésre, a mérés és értékelés diszkrét körülményeket igényel és a tanulók motiváltságában el kell érnünk a gyerekek részéről azt a szándékot, hogy az egészségzónához tartozást tűzzék ki célul.

A mérés eredményeinek rögzítése:

A mérőlapok kezelése a testnevelők feladata, a rögzítés online adatkezelő rendszerben történik. A mérési azonosító alapján a tanulók és a szülők, illetve a testnevelők nyomon követhetik a változásokat.

A mérést és adatrögzítést a testnevelők végzik a tanév során, rendeletben meghatározott időintervallumban.

36.7 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Iskolánk célja e területen, hogy biztosítsa a szegregáció és diszkriminációmentesség, valamint az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az intézmény szolgáltatásaihoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki, az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a hátrányos helyzetű gyerekek hátrányainak kompenzálása és az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében minden tevékenysége során:

- a beiratkozásnál, felvételinél
- nevelésben, tanításban, ismeretközvetítésben
- a gyerekek egyéni fejlesztésében
- az értékelés gyakorlatában
- tanulói előmenetelben
- a fegyelmezés, büntetés gyakorlatában
- a tananyag kiválasztásában, alkalmazásában és fejlesztésében
- a továbbtanulásban, pályaorientációban
- a humánerőforrás-fejlesztésben, pedagógusok szakmai továbbképzésében
- a partnerség építésben és kapcsolattartásban a szülőkkel, segítőkkel, a szakmai és társadalmi környezettel

Az esélyegyenlőség érvényesítése érdekében, intézményünkben különös figyelmet fordítunk minden infrastrukturális és szakmai fejlesztés támogatása esetén a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók és a sajátos nevelési igényű tanulók oktatási helyzetére a beruházásokban, fejlesztésekben.

Iskolánkban egyenletes eloszlást mutat a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya az egyes osztályokban. Nem haladja meg a sajátos nevelési igényűvé minősített (SNI) tanulók aránya az országos átlagot, vagyis nem több, mint 10 %. A fenti adatok alapján, az iskola nem folytat szegregált oktatásszervezési gyakorlatot.

36.7.1 Szakmai célok

- Az iskola hatékonyan segíti a szociokulturális hátrányok csökkentését.
- Folyamatos párbeszéd, kapcsolattartás a szülőkkel és nevelőkkel.
- Logopédiai, fejlesztőpedagógiai ellátás mind teljesebbé tétele a kiszűrt tanulók körében.
- Az integráció feltételrendszerének bővítése.
- Pályaorientációs tevékenységünk további szervezése pályaválasztási felelős irányításával.

Feladataink:

- A tanuló egyéni képességének kibontakoztatása
- Tanulási, továbbtanulási esélyének kiegyenlítése
- Tanulói közösségfejlesztés
- A család bevonása és támogatása

36.7.2 A megvalósítás feltételei

- A fenntartóval való hatékony együttműködés.
- Az összes érintett partner közötti megfelelő kapcsolattartás.

36.7.3 Integrációs programban megjelenő tevékenységi formák

- felzárkóztató foglalkozások szervezése
- ingyenes szakkörök, sportfoglalkozások
- iskolai könyvtárhasználat biztosítása
- pályaorientációs tevékenység
- napközis ellátás megszervezése; napközibe irányítás
- számítógépek használata tanórán kívüli tevékenységre
- ingyenes szabadidős programok biztosítása
- iskolagyümölcs-ellátás megszervezése
- támogatásokhoz jutás segítése tanulmányi kirándulás, erdei iskola, nyári táborozás céljára
- drog-és bűnmegelőzési programok
- szakszolgálati intézményekkel való kapcsolatfelvétel
- iskolai szociális segítő támogatása

20.22.4. Tanórán kívüli programokon való részvétel iskolánkban

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulókat arra ösztönözzük, hogy mind nagyobb százalékban vegyék igénybe az iskola által szervezett tanórán kívüli szabadidős programokat. Ezt erősítendő, az éves munkaterv elkészítésekor kikérjük a DÖK véleményét.

36.7.5 Intézményi és szervezeti együttműködések

- **Szervezetek, intézmények, melyekkel együttműködünk:**
    - Újpalotai Család és Gyermekjóléti Központ
    - Pedagógiai Szakszolgálat
    - Fővárosi Pedagógiai Szakszolgálat
    - Védőnők
    - Budapest Főváros Kormányhivatala XV. Kerületi Hivatal Gyámügyi Osztály
    - XV. Kerületi Rendőrkapitányság
    - Cigány Nemzetiségi Önkormányzat
    - Német Nemzetiségi Önkormányzat
    - Örmény Nemzetiségi Önkormányzat
    - Drogprevenciós Alapítvány Drogoplex Ambulancia
    - Csokonai Kulturális Központ

36.7.6 Kiemelt nevelési - oktatási feladataink megvalósulási formái

- *Szakmai programunk kiemelt nevelési területei*

- az egészséges életmódra nevelés
- az anyanyelvi nevelés
- környezettudatosságra nevelés
- az iskolai életre, következő iskolafokra való felkészítés
- játékos mozgásfejlesztés
- családi életre nevelés
- gazdasági és pénzügyi nevelés
- pályaorientációs nevelés

- *A nevelő-oktatómunka formái*
  - tanítási óra, egyéb foglalkozások
  - német nemzetiségi, idegen nyelvi oktatás
  - korrepetálás, felzárkóztatás, fejlesztés
  - szakkörök és érdeklődési köröknek megfelelő csoportfoglalkozások, tehetséggondozás
  - személyiségfejlesztő és önismereti csoportok
  - erdei iskola, tanulmányi kirándulás, nyári táborok, színház- és múzeumlátogatás, kulturális rendezvények
  - hagyományos intézményi programjaink

- *A fejlesztést végzők*

Iskolán belül:

- osztályfőnök
- tanárok, tanítók
- könyvtáros
- fejlesztőpedagógusok, logopédusok
- iskolapszichológus
- diákönkormányzatot segítő tanár

A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlősége előmozdításának elengedhetetlen feltétele az egyenlő hozzáférés biztosításán túl olyan támogató lépések, szolgáltatások tervezése és megvalósítása, amelyek csökkentik meglévő hátrányaikat, javítják iskolai sikerességüket.

36.7.7 Gyermekvédelemmel kapcsolatos pedagógiai feladatok, tevékenységek

Célok, feladatok

- az iskola együttműködő kapcsolata a családokkal
- a családok segítése a szociális munka és a szociálpedagógia eszközeivel
- törekvés a problémák megelőzésére, azok pontos feltárására, a hatékony problémamegoldásra
- együttműködés a tantestületen belül a problémák hatékony kezelése érdekében
- titoktartásra vonatkozó előírások betartása
- szabadidős programok biztosítása
- partnerek tájékoztatása
- folyamatosan figyelemmel kísérjük, értékeljük, ellenőrizzük a közvetlen partnerek (gyerekek, szülők, pedagógusok, fenntartó) elvárásainak teljesülését
- rendszeresen ellenőrizzük az tárgyi feltételek meglétét, teljesülését
- bemeneti és kimeneti mérést végzünk annak érdekében, hogy lássuk a pedagógiai hozzáadott érték hatására honnan – hová jutottak el a gyerekek, különös tekintettel a halmozottan hátrányos helyzetű, valamint az integrált keretek között tanulók fejlődésére
- gondot fordítunk a sajátos nevelési igényű, a halmozottan hátrányos helyzetű, a beilleszkedési, magatartási, tanulási nehézségekkel küzdő gyermekekre, tanulókra
- a szabadidős tevékenységek során elsajátíttatjuk, gyakoroltatjuk a gyerekekkel, a tanulókkal a sikertelenség (kudarc) helyes feldolgozását, az egymás iránti tisztelet, elfogadás, tolerancia módját, megjelenési formáit
- tanórákon és azon kívül is sokféle lehetőséget biztosítunk azoknak a viselkedési normáknak az alkalmazására, melyek segítik a gyerekek társadalmi beilleszkedését.

37. A pedagógiai programmal kapcsolatos egyéb intézkedések

A pedagógiai program érvényességi ideje
Az iskola 2020. szeptember 1. napjától szervezi meg nevelő és oktató munkáját e pedagógiai program alapján.
A pedagógiai programban található helyi tantervet 2020. szeptember 1. napjától vezetjük be.
A nevelőtestületnek a pedagógiai program felülvizsgálatát, értékelését évente el kell végeznie, és szükség esetén a módosításokat meg kell tennie.
A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata
A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja az alábbiak szerint:

- a pedagógusok szakmai munkaközösségei minden tanév végén írásban értékelik a pedagógiai programban megfogalmazott általános célok és a helyi tantervben megfogalmazott célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása
A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója
- a nevelőtestület bármely tagja
- a pedagógusok szakmai munkaközösségei
- az iskola fenntartója

A szülők és a tanulók a pedagógiai program módosítását közvetlenül a szülői, illetve diákönkormányzati képviselői útján javasolhatják.
A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el és a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.
A módosított pedagógiai programot a jóváhagyást követő tanév szeptember 1. napján kell bevezetni.
A pedagógiai program nyilvánosságra hozatala

1. Az intézmény pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára hozzáférhető.
2. A Házirend, SZMSZ, Pedagógiai Program elolvasható az iskola honlapján. Az intézményi honlap internet címe: http://www.hartyan.hu
3. A pedagógiai programról minden érdeklődő tájékoztatást kérhet az iskola igazgatójától, valamint az iskola pedagógusaitól a nevelők fogadó óráján vagy- ettől eltérően- a pedagógussal előre egyeztetett időpontban.
4. A pedagógiai program nyomtatott példánya megtekinthető az igazgatónál.

Jegyzőkönyv

amely 2025. január 17-én, 16:00 órai kezdettel készült a Hartyán Általános Iskola tanári szobájában.
Jelen vannak: A nevelőtestület tagjai a mellékelt jelenléti ív szerint
Hiányzó: 2 fő- igazoltan távol
A nevelőtestület 42 fővel van jelen, határozatképes.

I. Napirend elfogadása

Az intézményvezető javaslatára a nevelőtestület az értekezlet napirendjéről az alábbi határozatot hozza:

1/2025. (I.17.) NT határozat

A Hartyán Általános Iskola nevelőtestülete a 2025. január 17-i értekezlet napirendjét az alábbiak szerint fogadja el,

1. Az intézmény módosított házirendjének ismertetése, elfogadása
2. Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása
3. Az intézmény módosított Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása
4. Aktuális kérdések megbeszélése

Szavazás: 42 igen, egyhangú

Az intézmény módosított Házirendjének ismertetése, elfogadása

- Székelyné Krizsán Mária ismerteti az intézmény módosított Házirendjét
- A pedagógusok részéről hozzászólás nem érkezett

Az intézmény módosított Pedagógiai Programjának elfogadása

- Székelyné Krizsán Mária ismerteti az intézmény módosított Pedagógiai Programját
- A pedagógusok részéről hozzászólás nem érkezett

Az intézmény módosított Szervezeti és Működési Szabályzatának elfogadása

- Székelyné Krizsán Mária ismerteti az intézmény módosított SzMSz-ét
- A pedagógusok részéről hozzászólás nem érkezett

Aktuális kérdések megbeszélése

- A félévi osztályozó értekezlet rendje
- Adminisztrációs feladatok áttekintése
- Intézményi statisztika kitöltésére vonatkozó kérések ismertetése

2/2025. (I.17.) NT határozat

A nevelőtestület a Hartyán Általános Iskola módosított Házirendjét, Pedagógiai Programját, Szervezeti és Működési Szabályzatát elfogadja.
Szavazás: 42 igen, egyhangú

Határidő: elfogadás után azonnal
Felelős: Székelyné Krizsán Mária
igazgató

K.m.f

Juhász Krisztina
Juhász Krisztina
jegyzőkönyv készítő

Rókáné Szuda Erzsébet
Rókáné Szuda Erzsébet
jegyzőkönyv hitelesítő

Takácsné Bodnár Erika
Takácsné Bodnár Erika
jegyzőkönyv hitelesítő

	Hartyán Általános Iskola jelenléti ív 2025. január 20.	Aláírás
1.	Alexitsné Imre Éva	
2.	Benkő Csilla	
3.	Bódor Katalin Rita	
4.	Bruscháné Bálint Enikő	
5.	Busai Balázs	
6.	Buzánszky Anett	
7.	Csontos-Harda Alexandra	
8.	Dalnoki Ildikó	
9.	Dr. Viczéné Barabás Csilla	
10.	Dudás Ágnes	
11.	Elmer György	
12.	Ferenc Diána	
13.	Fodorné Horváth Krisztina	
14.	Gergely Enikő Klára	
15.	Janda Gabriella Renáta	
16.	Joó Mária	
17.	Kardos Andrea Noémi	
18.	Kemény Magdolna	
19.	Királyné Árpád Gabriella	
20.	Kiss Endre	
21.	Koppány Krisztina Marianna	
22.	Kovács Judit	
23.	Kozma Barbara Eszter	
24.	Lovásziné Demeter Edina	
25.	Mándoki Orsolya	
26.	Mangult Kinga Katalin	
27.	Mester Regina	
28.	Mihályi Julianna	
29.	Molnár Mariann	
30.	Monostori Ágnes	
31.	Nagyné Orosz Ildikó	
32.	Németh Erika	
33.	Németh Judit	
34.	Pataki Ildikó	
35.	Rókáné Szuda Erzsébet	
36.	Sino Zsuzsanna	
37.	Soós Emőke	
38.	Szabó Beáta	
39.	Szabó-Horváth Evelin	
40.	Székely Márta	
41.	Székelyné Krizsán Mária	
42.	Takácsné Bodnár Erika	
43.	Ulejné Vass Andrea	
44.	Zimmer Dóra	
45.	Antal Anna Katalin **gyed**	
46.	Jelinek Judit **gyed**	
47.	Nyiscsákné Dancs Mónika **gyes**	
48.	Réti Okszána **csed**	

Határozat

Kivonat a nevelőtestület 2025. január 17-én, a Hartyán Általános Iskolában (1157 Budapest, Hartyán köz 2-4.) felvett jegyzőkönyvéből a **2/2025. (I.17.) NT határozat** alapján:

A nevelőtestület a Hartyán Általános Iskola módosított Szervezeti és Működési Szabályzatát elfogadja.

Szavazás: 42 szavazatból 42 igen; 0 nem

Budapest, 2025. január 17.

Székelyné Krizsán Mária
igazgató

Nyilatkozat

A Hartyán Általános Iskola Diákönkormányzata megismerte és véleményezte az intézmény módosított Pedagógiai Programját. Azzal egyetért, elfogadásra javasolja.

Budapest, 2025. január 17.

Wilhelm Dalma Bettina
DÖK elnök

Nyilatkozat

A Hartyán Általános Iskola Intézményi Tanácsának képviseletében és felhatalmazása alapján aláírásommal tanúsítom, hogy a Pedagógiai Program elfogadásához előírt véleményezési jogunkat gyakoroltuk. Az intézményi Tanács az iskola Pedagógiai Programját megismerte, az abban foglaltakkal egyetért.

Budapest, 2025. január 17.

Soós Emőke

az Intézményi Tanács részéről

A Hartyán Általános Iskola szakmai munkaközösségeinek véleménye

A Hartyán Általános Iskola szakmai munkaközösségei a Pedagógiai Program változtatásának új elemeit megismerték, megvitatták, azt egyöntetűen támogatták és elfogadták.

Budapest, 2025. január 17.

Bruscháné Bálint Enikő
alsós munkaközösség
1-2. évfolyam

Németh Judit
alsós munkaközösség
3-4. évfolyam

Molnár Mariann
testnevelés munkaközösség

Monostori Ágnes
társadalomtudományi
munkaközösség

Lovásziné Demeter Edina
természettudományi
munkaközösség

Mangult Kinga Katalin
német nyelvi munkaközösség

Gergely Enikő Klára
angol nyelvi munkaközösség

Mihályi Julianna
fejlesztő munkaközösség

Nyilatkozat iskolaszékről

Alulírott Székelyné Krizsán Mária, a Hartyán Általános Iskola igazgatója nyilatkozom, hogy intézményünkben iskolaszék nem működik.

Budapest, 2025. január 20.

Székelyné Krizsán Mária

igazgató